TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK

Četrti občinski samoprispevek Stran 5

»HIT« FAST FOOD
Ul. 25. maja 13, Ptuj
Tel. (062) 776-513

Stran 4 Zakaj te puščajo umirati

TEDNIK

LETO XLIV, ŠT. 29 Ptuj, 25. julija 1991 CENA 15 DINARJEV

UVODNIK

Vročica poletnih dni

Z veliko željo po osvežitvi (znotraj in zunaj) listam tednike, vmes z enim ušesom poslušam radio, z drugim televizijski ton in občasno vržem pogled na ekran. Tako je popoldan in zlasti zvečer, da o službi niti ne pišem. In to sredi prijetno vročega poletja!

Kaj je narobe z menoj, da sredi obdobja, ki smo mu novinarji še lani rekli »čas kislih kumaric«, namesto o dopustu razmišljam o umiku jugoslovanske armade iz Slovenije, razlogih za še vedno zaprta slovenska letališča, moriji na Hrvaškem, sejah predsedstva države in izjavah za mir (kako lepo se — žal le — sliši!).

Pred štirinajstimi dnevi sem na tej strani na obisk vabil pamet. Oglasila se je mimogrede, nimam pa še občutka, da bi ključne ljudi tudi srečala. Je tudi njej na teh prostorih postalo prevroče? Očitno. Zato pa ni čudno, da Sloveniji ob umiritvi pošlje neurje s točo, Hrvaški pa spopade vedno večjih razsežnosti in žal z veliko žrtev.

Ni mi še čisto jasno, zakaj bi se nekateri pri nas samo tepli. Pravijo, da je vse jasno. Meni ni, pa naj se še tako trudim razumeti vzroke in posledice. Jasno je namreč le, da moramo živeti — in to ne od orožja, besa, fraz, obljub in zraka. Od tega še nihče ni živel in še najmanj preživel. Ko bo to znova prodrlo v zavest, potem se bodo nekaterim strahovito zamajala tla pod nogami. Ta čas prihaja, pa naj nam ga še tako skušajo oddaljiti! Prej bomo in bodo to spoznali, boljše bo za vse nas!

ludvik kotar

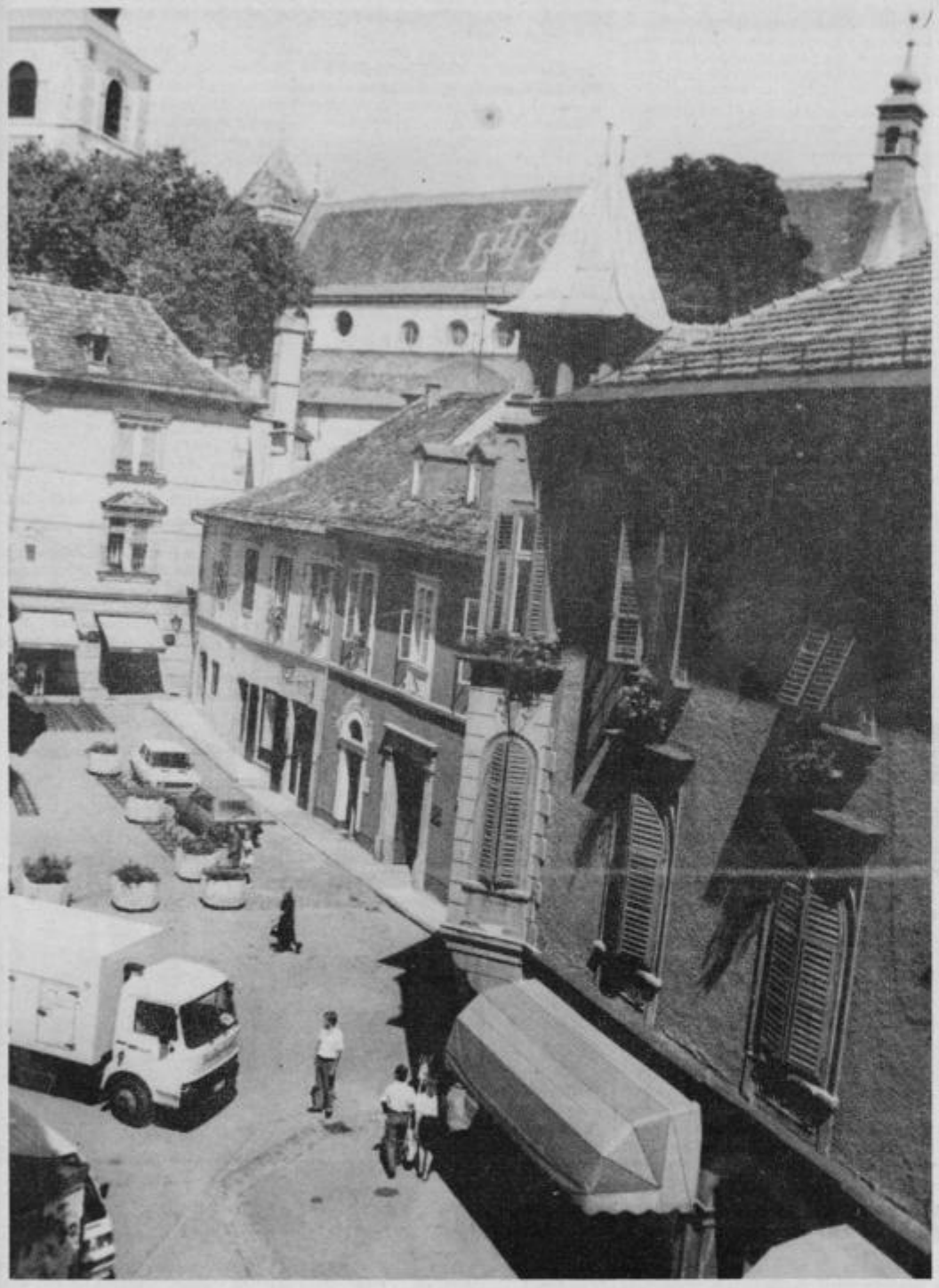

Skupščina občine Ptuj je na zasedanju 16. julija 1991 ocenjevala naše skupno ravnanje po agresiji Jugoslovanske armade na Slovenijo. Skupščina občine Ptuj izreka

JAVNO PRIZNANJE IN ZAHVALO

— enotam TO
— enotam milice
— delavcem Oddelka za ljudsko obrambo
— Splošni bolnišnici dr. Jožeta Potrča Ptuj
— podjetjem

Ubranili smo svojo domovino in državo.

Predsednik
Skupščine občine Ptuj
VOJTEH RAJHER

ŽETEV JE TU

Tudi najstarejši kmetovalci ne pomnijo, da bi žetev pšenice pričeli tako pozno kot letos. V zasebnem sektorju so prvi kombajni na pšeničnih njivah zabrneli sicer že konec minulega tedna, vendar so v Kmetijskem kombinatu Ptuj, kjer imajo pšenico na blizu 1300 hektarjih, pričeli žeti šele v torek, 23. julija. V tem času je običajno bila žetev že v končni fazi, letos pa je zaradi vremenskih (neugodnih) razmer rok precej pozen. Kljub vsemu pričakujejo razmeroma dober pridelek. V Kmetijskem kombinatu načrtujejo, da bodo naželi okoli 10.000 ton suhega zrnja — povprečno okoli 6 ton na hektar.

V silosih Draženci so pričeli prevzem pšenice že v petek, 21. julija, in so do torka, 23. julija (do zaključka redakcije), sprejeli okoli 70 ton zrnja, v glavnem od manjših zasebnih kmetovalcev. Pričakovali so sicer precej več, vendar je nedeljsko deževje za nekaj časa žetev prekinilo, saj želijo pridelovalci, da bi bilo v zrnju čimmanj vlage. Sušenje zrnja bo namreč letos moral plačati proizvajalec in vprašanje je, ali bodo cene pšenice (5,50 din za prvo vrsto in 5,20 din za drugo vrsto) zadostovale za kritje stroškov pridelave in sušenja.

V mlinu Korošec v Zabovcih pa so pričeli prevzem zrnja šele v ponedeljek, 22. julija, in so do torka prevzeli le okoli 30 ton. Vrhunec pričakujejo prav danes in konec tega tedna.

V Kmetijskem kombinatu so sklenili, da bodo prevzemali pšenico v Tovarni močnih krmil (silosi Draženci) dnevno od 7. do 20. ure. Sušilnica bo glede na vlažnost zrnja dnevno sprejemala od 800 do 1000 ton pšenice, zato bo za pridelovalce izven KK Ptuj dnevno na voljo le okoli 100 ton svežega zrnja. Količine, ki jih pridelovalci ne bi izkoristili isti dan, ne morejo biti nadomeščene naslednji dan. Ob vhodu v Tovarno močnih krmil bo nameščena tabla s podatki od dnevnih količinah prevzetega zrnja, služba varnosti pa nepoklicanim osebam ne bo dovoljevala vstopa na dvorišče tovarne.

Kmetijska zadruga Ptuj je organizirala prevzem pšenice v silosih Draženci in v mlinu Korošec v Zabovcih. Na obeh mestih bodo prevzemali zrnje od 7. do 20. ure dnevno, prizadevajo pa si, da bi bila vlažnost zrnja največ do 13 odstotkov. Za sušenje zrnja med 13,1 in 14 odstotki vlage bo treba odšteti 0,16 dinarjev, za vsak nadaljnji odstotek pa 0,08 din po kilogramu. Prevzeto pšenico bodo v KZ plačali v 15 dneh, kar je v skladu z odločitvijo republiškega komiteja za kmetijstvo.

—OM

KOG, ORMOŽ

Pomoč prihaja z vseh strani

V organizacijo pomoči pogorelcem na Kogu se je vključila tudi ormoška podružnica SKZ — LS in navezala stike s podružnico v Radljah ob Dravi. Tamkajšnji kmetje so zbrali 16 kubikov rezanega lesa; k Prapotnikovim v Jastrebce ga je pripeljal tovornjak Gozdnega gospodarstva iz Slovenj Gradca. Po besedah predsednika SKZ — LS v Ormožu **Vekoslava Kumra** so navezali stike še s podružnico Kmečke zveze iz Ruš in Slovenske Bistrice, tako da bo lesa za obnovo požganih domačij dovolj.

Vekoslav Kumer je še povedal, da pomoč prihaja tudi iz krajevnih skupnosti ormoške občine. Ob tej priložnosti bi pohvalili vaščane Pušinec, ki so samoiniciativno zbrali denar ter krmo za živino. Podobno so se organizirali kmetje v Lešnici, Spodnjih in gornjih Ključarovcih, v Rucmancih in Trnovcih, kljub temu da ti dve vasi spadata med najslabše razviti. Pomoč so poslali Podgorčani, pa tudi krajani Velike Nedelje. Na Kogu pravijo, da je vsaka pomoč dobrodošla, zlasti še, če je hitra in dana iz srca.

Vida Topolovec

Radeljska pomoč Prapotnikovim v Jastrebcih. (Foto: Š. Hozyan)

PTUJ

30. julija 17. seja zborov

Drugo julijsko zasedanje zborov ptujske občinske skupščine bo 30. julija ob 8. uri v Narodnem domu. Problemi s sklepčnostjo so narekovali, da so zasedanje premaknili za teden dni. Prvotni datum sklica sedemnajste seje je bil 23. julij. Da bo delo lažje, bo skupščina že zjutraj.

Dnevni red obsega trinajst točk. Med pomembnejšimi so: informacija o pripravi razvojnih projektov za Haloze in Slovenske gorice, analiza s predlogom sklepov o stanju v turizmu in gostinstvu v občini, problematika osnovnega in srednjega šolstva v ptujski občini, predlog odloka o prenehanju veljavnosti odloka o določitvi nalog, ki jih od 1. januarja 1990 začasno opravljajo organi SIS, in kadrovska vprašanja.

Ptujski izvršni svet je s svojo projektno skupino in skupščinsko komisijo do roka pripravil razvojne projekte s prioritetami za Haloze in Slovenske gorice. Skupščina naj bi kakovostno dopolnila gradivo o turizmu in gostinstvu, ki jo je pripravil Sekretariat za turizem, gostinstvo in trgovino. Pomemben prispevek k tej razpravi pa je bila tudi razširjena seja izvršnega sveta, na kateri so turistični in gostinski delavci podrobno pregledali omenjeno gradivo.

Glede na razprave iz prejšnjih skupščinskih zasedanj je pričakovati precej burno razpravo okrog problematike osnovnega šolstva in usmeritev srednjega šolstva v ptujski občini. Kljub nekaterim utemeljenim pomislekom naj bi se vendarle pristopilo k razdružitvi ptujskega srednješolskega centra in k ustanovitvi posameznih samostojnih šol. Pri tem bo osrednje in temeljno vprašanje, kako rešiti problem verifikacije posameznih programov.

Med kadrovskimi vprašanji je na prvem mestu popolnitev občinske vlade. Predsednik Branko Brumen bo predlagal imenovanje dveh sekretarjev oziroma članov občinske vlade: za industrijo in gradbeništvo ter za obrt in podjetništvo. Tako bo ptujska vlada končno le popolna. Skupščina bo imenovala tudi nove predstojnike skladno z novim odlokom o organizaciji občinske uprave.

Odbori nekdanjih sisov naj bi s sklepom skupščine prenehali delati. Namesto njih predlaga vlada ustanovitev strokovnih svetov, ki bodo v pomoč posameznim sekretarjem oziroma predsedniku vlade. Sveti bodo svetovalne narave in bodo pripravljali strokovne osnove za odločitve v izvršnem svetu.

MG

IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE ORMOŽ

ZA ODPRAVO VOJNE ŠKODE V OBČINI ORMOŽ SO DAROVALI:

1. Intes Maribor	4.000 kg moke 2.000 kg testenin
2. Mercator Emba, d.o.o., Ljubljana 6.400 kom opeke v vrednosti	73.920,00 din
3. RK Mozirje od darovalcev Gorenje GLIN Nazarje	5,933 m³ rezen les
Miha KOVAČ, Nazarje	2 m³ letve
4. KS Podgorci	500 kg zrnja 1 prašič
5. SDP Ormož	10.000,00 din
6. FILC Ljubljana — naročilnico za material v vrednosti	100.000,00 din
7. Skupščina občine Ptuj preko gradbenih podjetij iz Ptuja pomoč v obliki izgradnje pogorelega objekta do III. gradbene faze v višini	692.000,00 din
8. Sindikat Železničarjev Ptuj	20.000,00 din
9. Atomske toplice Podčetrtek 7-dnevno bivanje s kompletno medicinsko rehabilitacijo za 1 udeleženca	•
10. Izvršni svet SO Ormož — proračunska sredstva	150.000,00 din
11. GG Slovenj Gradec — TOK Radlje in Kmečka zveza Radlje	16.13 m³ špirovci
12. dr. Cvetka Mlakar, Ljubljana	3.000,00 din
13. Borut Zor, Medvode	12.090,00 din
14. Dejan Kolenc, Ljubljana	50,00 din
15. Vilko Rebernak, Maribor	500,00 din
16. Ivan, Mira Likavec, Ormož	200,00 din
17. Jožica Fideršek, Ptuj	1.500,00 din
18. Vera Vogrinec, Macinec	200,00 din
19. Ljudmila Panič, Ormož	500,00 din
20. KORK — Cirkovce	10.000,00 din
21. Mira Šumrada, Ljubljana	500,00 din
22. Miran Horvat, Ptuj	500,00 din

Pomoč so še ponudili:
1. Podjetje RUDIS — Trbovlje — projektantske storitve
2. Podjetje »MINATORI« Ivanec — za 10 — 15 dni 10 — 15 zidarskih delavcev.

Vsem darovalcem se iskreno zahvaljujemo!

V prostornih in sodobnih servisnih delavnicah lahko naenkrat popravljajo kar 14 avtobusov.

Vodja ptujske delovne enote Janez Cafuta ob »oldtimerju« ptujskega Certusa, ki so ga ponovno usposobili za ekskluzivne proge.

Nove delavnice ptujskega Certusa

Kljub izredno težkim ekonomskim in političnim razmeram so delavci ptujske enote mariborskega Certusa minulo soboto, 20. julija, proslavili izredno pomembno delovno zmago. Po trinajstih letih prizadevanj so končno dočakali nove servisne delavnice ter jih ob prisotnosti številnih gostov od blizu in daleč uradno odprli.

Vodja ptujske delovne enote Janez Cafuta je v pozdravnem nagovoru orisal dosedanji razvoj svojega kolektiva ter poudaril, da bodo odslej v novih delavnicah zagotovo lahko nudili visok nivo tehnične brezhibnosti avtobusov, kar je v prid vsem potnikom.

Slavnostni govor je imel glavni direktor Certusa iz Maribora Mirko Majhenič. Novo pridobitev je povezal s 65-letnico prevozniškega podjetja Certus. To je najstarejše tovrstno podjetje v tem delu Evrope z več kot 1000 zaposlenimi in s 365 najrazličnejšimi avtobusi, s svojim voznim parkom pa zagotavlja več kot 80 odstotkov vseh potreb po prevozu potnikov na območju Podravja. Letno prepeljejo več kot 90 milijonov potnikov in opravijo okoli 25 milijonov kilometrov doma in po svetu.

V novih Certusovih delavnicah je več kot 1.800 kvadratnih metrov koristnih poslovnih površin s petimi velikimi delovnimi jaški, pralnico za avtobuse, sodobno jedilnico, garderobami, sanitarijami in poslovnimi prostori. Posebnost je sodobna kemična čistilnica, v kateri bodo nudili storitve tudi vsem drugim občanom in delovnim organizacijam. Celotna investicija je veljala več kot 2,2 milijona nemških mark — več kot 28,9 milijonov dinarjev. Pomembno je tudi to, da so po projektih ing. arh. Alenke Debenjak iz Ptuja delavnice dokončali kar pet mesecev pred rokom.

Ugodnosti za prijetno preživljanje dopusta

Po daljšem času negotovosti se je življenje počasi znova začelo vračati v tire vsakdanjosti. Turistična sezona, od katere smo si letos veliko obetali, se zaspano prebuja. Ljudje želijo pozabiti pretekle neprijetne dogodke, dopust pa preživeti lepo, kot so bili tega vajeni do sedaj.

V turističnih agencijah na Ptuju so povedali, da je vojni čas povzročil pravo zmedo pri njihovem poslovanju. V turistični agenciji Anka imajo težave z vrnitvijo že vplačanega denarja. Stranke ga zahtevajo nazaj, obmorski ponudniki pa denarja ne pošljejo. V Anki so opozorili na številne ugodnosti v ponudbi, prevsem pa na nizke cene, saj lahko preživite 7-dnevni polpenzion v Poreču že za 2.030 dinarjev. Tudi na slovenski obali so cene ugodne, čeprav nekoliko višje. Na željo stranke je možno tudi plačilo na obroke, vendar se mora vsaka devalvacija dinarja doplačati, z vplačilom enkratnega zneska pa je cena zagotovljena.

Ugodno letovanje ponuja tudi Certusova agencija. Stranke imajo možnost plačila s čeki. 60 odstotkov plačajo pred odhodom, preostanek pa agencija vnovči mesec dni po odhodu. Cena hotelov A kategorije na obali se je znižala na 60, v zadnjem času pa tudi na 50 odstotkov.

V Štajertursu vabijo na kopanje in šolo vodnega smučanja v Portorožu vsako soboto po ugodni ceni. Ponudbo pripravljajo skupaj z recepcijo hotela Super Li.

Prijav za letovanje v tujino skoraj ni, ker agencije ne morejo zagotoviti letalskega prevoza.

V turističnih agencijah na Ptuju se trudijo, da bi svojim strankam zagotovili varno in prijetno preživljanje dopusta.

KK, TM

PTUJ

Vojna škoda je manjša

18. julija je ptujska občina posredovala podatke o vojni škodi v republiki. Skupni znesek je manjši od prvotno izračunane škode. V prvem znesku so bili tudi podatki podjetij in obrtnikov o izpadu dohodka, kar pa se je pokazalo kot nepravilno. Po strokovnih navodilih republiške komisije za oceno vojne škode je moč upoštevati le podatke o izpadu dobička. Na novo ocenjena vojna škoda v ptujski občini tako znaša 54.790.488 dinarjev. O njenem pokritju se dogovarjajo na republiški ravni. Republiški izvršni svet bo v okviru paketa ekonomskih ukrepov moral najti tudi rešitev za pokritje vojne škode. Rešitev se ponuja skozi neke vrste solidarnost.

Ptujska občina je med prvimi pomagala prizadetemu območju v občinah Ormož in Gornja Radgona. Podjetja in ustanove so sprejela njen poziv, da naj bi konkretno pomagali, in to z gradnjo dveh objektov: na Kogu — v Jastrebcih bodo zgradili gospodarski objekt, v Gornji Radgoni pa sanirali stanovanje v Kerenčičevi ulici šest, ki je bilo ob divjanju JA popolnoma uničeno.

MG

MERCATOR IZBIRA PANONIJA ODPRL NOVO SAMOPOSTREŽNICO

Market Rogoznica

V slabih desetih mesecih je Mercator Izbira Panonija Ptuj zgradil novo samopostrežno prodajalno v Rogoznici nasproti doma Slovenjegoriške čete. Izvajalec del je bil Gradis—Gradnje, načrte pa so naredili v Stavbingu Maribor. Najprej je bil objekt načrtovan kot montažna gradnja, kasneje pa so se odločili, da bodo zgradili stanovanjsko-poslovni objekt. V njem je devet stanovanj, trgovina z bifejem, prostor pa je še za banko in pekarno, ki bosta v kratkem tudi pričeli obratovati.

Za stanovanja je namenjenih 551 kvadratnih metrov; za dvo- in trisobna, od 41 do 71 kvadratnih metrov.

Za trgovino z bifejem je namenjenih 500 kvadratnih metrov. To je samopostrežnica s podobno izbiro blaga, kot ga imajo trgovine Blagovnica, Rimska peč in Živila, le da v njej ni mesnice, je pa bogata ponudba delikates. Dogovarjajo se, da bi prodajali vakuumsko pakirano meso.

Objekt je stal 11 milijonov dinarjev. V Marketu Rogoznica je trinajst zaposlenih, vendar ne gre za nove zaposlitve, ampak zgolj za prerazporeditve v okviru podjetja. Poslovodkinja je Božena Gojkovič, trgovina pa bo odprta non stop od 7,30 do 19. ure.

Na včerajšnji otvoritvi so v kulturnem programu nastopili otroci enote vrtca v Rogoznici in Ženski pevski zbor DPD Svoboda Ptuj pod vodstvom Grete Glatz.

Novi market v Rogoznici. (Foto: OM)

NaV

Ljubljanski vinski sejem v Gradcu

Za letošnje že 37. mednarodno ocenjevanje vin, alkoholnih in brezalkoholnih pijač je prispelo na Gospodarsko razstavišče Ljubljana 1.200 vinskih vzorcev. Kljub rekordnemu številu (lani jih je bilo 1.100) pa ocenjevanje ni bilo v Ljubljani. Mednarodna organizacija za vinogradništvo in vinarstvo je namreč ocenila, da razmere v Sloveniji niso dovolj varne in vinski strokovnjaki z vseh koncev sveta so vzroce ocenjevali 22. julija na Vinarski šoli v Gradcu. Ocenjevanje alkoholnih pijač je bilo prejšnji teden v Ljubljani.

Zaradi razmer še tudi ni jasno, ali vinski sejem bo ali ne bo v Ljubljani, saj vsi čakajo na razplet političnih dogodkov pri nas, tako udeleženci iz tujine kot iz južnih delov Jugoslavije. Gospodarsko razstavišče se pripravlja, kot da sejem bo, vendar so tujci zaenkrat svoje prijave zamrznili.

Vinska klet podjetja Vinogradništvo — Jeruzalem Ormož je poslala letos v ocenitev mednarodni enološki komisiji šestnajst vzorcev vina, med njimi tri »osamosvojitvene«: šipon — normalna trgatev letnika 1990, šipon — vrhunsko peneče vino letnik 1989 in šipon — jagodni izbor letnik 1983.

Od vinskega letnika 1990 so poslali še beli pinot in zeleni silvanec — normalni trgatvi, renski rizling in chardonnay — pozni trgatvi ter chardonnay in laški rizling — suhi jagodni izbor. V ocenitev so poslali tudi club Slovin, letnik 1989, ki je na mednarodnem vinogradniško-vinarskem sejmu v Ljubljani prejel vrsto najvišjih odličij — šampione. Od letnika 1988 so poslali renski rizling — pozna trgatev in beli pinot — suhi jagodni izbor, od letnika 1987 pa izbor traminca in rulandca ter pozno trgatev renskega rizlinga. Med izbranimi vzorci je tudi pozna trgatev šipona letnika 1986.

Sejem v Gornji Radgoni, kjer bodo tudi ocenjevali vina, pa bo. Vzorce je treba oddati 1. in 2. avgusta med 8. in 18. uro. Lanski letnik je bil dober in pričakovati je kakovostna vina in številno udeležbo; lani so ocenili 198 vzorcev.

NaV, VT

Ormožani se veselijo poletnega kopališča

Stari Ormožani prisegajo na Dravo, ki je bila svoj čas takšna, da si lahko sanjal o njej, mlajši pa predvsem na poletno kopališče, ki je že skoraj četrt stoletja prostor, kjer se vsako poletje shajajo.

Zadnja leta je bilo povedanih veliko besed o tem, kako dela samo izgubo, kako je vse slabo in podobno, dokler niso o tej problematiki pričeli resno razmišljati tudi na občinski ravni. Vsako leto se sicer zapleta ob obnovi in denarju, potem pa je ponovno vse lepo in prav. Kopališče je odprto, mladi prihajajo, poležavajo na travi ali v bogati senci dreves in tako preživljajo brezskrbne poletne dni.

Okoli sedme ure zjutraj smo šli na kopališče. Vse naokoli je bilo še spokojno tiho. S posebnim sesalcem je čistil bazene Alojz Funtek, ki skrbi, da je voda vedno čista in okolica urejena. Tudi sam spada v tisto generacijo mladih, ki so svoje poletne sanje sanjali ob bazenih na kopališču.

»Pa si mislite, kaj bi bilo, če bi se uresničile grožnje nekaterih, da bi kopališče kar meni nič — tebi nič zaprli. Kje bi se potem mladi Ormožani in okoličani kopali! Pa še lepo je; to povedo tudi tisti, ki pridejo k nam od drugod, če že sami ne opazimo,« je povedal Lojze.

Cene niso pretirane; mogoče za Ormožane, ki nimajo velikih plač, za slovenske razmere pa so solidne. Vstopnica za otroke do 12. leta je 30, za odrasle pa 50 dinarjev. Na voljo so tudi mesečne vstopnice: za otroke 400, za odrasle 600 dinarjev. Posebnost so popoldanske vstopnice, za čas od 15. do 19. ure; veljajo 25 dinarjev.

Na kopališču je bife, last podjetja Gostinstvo Jeruzalem Ormož, z drugim pa gospodari Komunalno podjetje Ormož.

Tekst in foto: Vida Topolovec

Alojz Funtek pri svojem jutranjem opravilu — čiščenju bazenov.

Okolica ormoškega poletnega kopališča je urejena.

Foto: Langerholc

PESMI MAKSA MENONIJA

Likovniki za Karitas

V župnijski dvorani sv. Ožbalta je bila v ponedeljek otvoritev likovne razstave ustvarjalcev Ptuja, Maribora in okolice. Gre za humanitarno prodajno razstavo, katere izkupiček je namenjen župnijski Karitas. Svoja dela so darovali: Marija Gregorc, Vladica Elvič — Volkova, Justina Vodišek, Stanka Povh, Milena Kastelic, Jožica Nedeljko, Franc Sagadin, Rozina Šebetič, Maks Menoni, Boštjan Rihtar, Veronika Rakuš, Branko Gajšt, Martina Golija, Franc Simonič, Albin Lugarič, Bojan Lubaj, Angelca Marčič, Jože Foltin, Mirko Pihler, Julija Ošlovnik in Karl Gržan.

Ob tej priložnosti je izšla tudi pesniška zbirka Maksa Menonija Sanje otroka, drobna knjižica intimne izpovedi o času, ki ga živimo, o otroštvu, ki to več ni. Tudi izkupiček od prodaje pesniške zbirke je namenjen Karitas.

V kulturnem programu so nastopili Jože Čačkovič na violončelu, pesmi Maksa Menonija je recitirala Majda Fošnarič, pesmi ob kitari pa je zapela skupina Lampica. Otvoritev razstave je pospremila Kristina Samperl-Purg, sekretarka za vzgojo in izobraževanje, kulturo in telesno kulturo občine Ptuj in v svojem govoru poudarila pomen te humanitarne akcije. O strokovnem delu razstave je govoril akademski slikar Albin Lugarič, ki je bil mentor likovnim ustvarjalcem.

NaV

Dober den vsoki den! Vsaj navidezno zgleda, ke se nam obetajo malo boj mirni dnevi, kak so bili tisti, ki smo jih že preživeli. Jebal ga na puškino kopito, zgleda, da so dženerali k pameti prišli in preštimali, da s Slovenci neje dobro vkuper črešenj zobati. Jaz po pravici povedano tistemi sklepi našega predsedstva, da se bode vojska odselila iz Slovenije, skoro nemren vervati. Če neše prek noči naredi salto mortale za 360 stopinj, to lehko samo dvojno pomeni: da je priša k pameti ali pa se mu je v glovi še boj vtrgalo in nekaj za bregon skrivle. Kak vidite, pa s ten vojne še neje kunec, samo se je iz Slovenije na Hrvaško preselila, tak kak je to bilo tudi za pričakovati. Če bi jaz bija v tisten generalnen štabi in bi kokšno besedo meja, bi takoj poslal vsen kasarnan depešo: »Drugovi vojnici i oficiri, ste kak koloradski hrošči v krompiri. Vmeknite se v kasarne, tanke-spremente v kombajne in traktore, gremo se na njive za krušno letono borit, da bo narod svoboden in sit. Po žetvi pa voljno in vsi domu, da bo ljudstvo živelo brez strahu . . .«

Ja, zaj smo resen v provi vojni za naš lubi kruhec. Kombajni ropočejo, kosilnice skočejo, srpi se bliskajo in ženjkije vriskajo. Jaz in moja kosilnica delama kak črna živina ob dobri klobosi in litri vina. Mija z mojo Miciko sma svojo njivico že požela in ajdo vsejala, da bomo pozimi še dobri hajdinski žgajnki pa še kaša za koline. Kak sen van že povedal, mija z Mico glih nesma kokšna gruntara. Una ma njivo na eno brozdo, jaz pa goričko na en kolek . . . S totin kolekon pa je tak, da je že več v podrten kak pa pokunčnem stanji . . .

Tak, pa smo drgoč na kunci totega pisaja. Še dobro, da je v nedelo, gdo sen van toto pisno pisal, dež lija, da sen si lehko malo spočija. Pa srečno do drugega tjedna. Vaš LUJZEK.

Nova maša patra Danila Holca

V župniji svetega Jurija v Ptuju so v čast kar dveh letošnjih novomašnikov — patrov Martina Gašpariča in Danila Holca (oba sta iz Ptuja) — pripravili poseben večer. V baročni dvorani minoritskega samostana na Ptuju je v petek, 18. julija, zvečer potekala okrogla miza pod naslovom Quo vadis — kam greš, novomašnik, na kateri so osvetlili vse senčne in sončne strani duhovniškega poklica. Med gosti velja omeniti poleg obeh novomašnikov tudi patra Maksa Klajnška s Ptujske Gore, Janka Gašpariča — oskrbnika Doma duhovnih vaj na Prežganju, patra Milana Holca, profesorja na Seraphicumu v Rimu, ter patra Marjana Vogrina, zgodovinarja in bibliotekarja oz. arhivarja. Razpravljalci so razmišljali o vlogi in smislu duhovniškega poklica danes, prisotne pa je zanimalo predvsem, kako postati duhovnik in kakšna je razlika med duhovniškim in redovniškim življenjem.

Novomašnik Danilo Holc (v sredini) med slovesnostjo nove maše v proštijski cerkvi. (Foto: M. Ozmec)

Večer so s kvalitetnim kulturnim sporedom obogatili pevci proštijskega pevskega zbora sv. Viktorina pod vodstvom prof. Maksimilijana Feguša, flavtistka Natalija Frajnkovič, violončelist Josip Čačkovič ter recitatorka Sabina Zorec, ki je brala pesmi p. Danila Holca.

V nedeljo, 21. julija, pa je bila v proštijski cerkvi slovesnost nove maše minoritskega duhovnika Danila Holca (roj. 1964), ki je bil posvečen že 29. junija letos. Tudi njemu sta pomagala somaševati slovenski minoritski provincial pater Tarzicij Kolenko ter novomašnikov brat pater Milan Holc, ki je prišel iz Rima. Po maši so za prijetno razpoloženje skrbeli člani ansambla Svit.

-OM

Država nad slovenska zdravilišča?

Slovenska naravna zdravilišča bijejo bitko za preživetje. Ni jih prizadela samo vojna, temveč tudi država, ki jim je zaradi proračunskega primanjkljaja v povprečju za 30 do 35 odstotkov znižala cene zdravstvenih storitev. Nove administrativno določene nižje cene naj bi veljale vse od 1. januarja letos. Slavka Gojčič, vodja ptujskega zdravilišča, je o tem povedala:

»Republiška uprava za zdravstveno varstvo nam je 1. julija sporočila, da je dovoljeno povišanje cen (vrednosti točke) v zdraviliški specialistični dejavnosti s 24,38 na 31,18 dinarja. Teden dni kasneje pa je isto sporočilo preklicala, s tem da se vrednost točke znižuje — s 24,38 na 20,97 in hotelski del (penzionska storitev) na 237 dinarjev, kar je 35-odstotno znižanje cen. Nove dovoljene cene so takšne, kot smo jih imeli v ptujskemm zdravilišču decembra 1989. Nove cene naj bi veljale od 1. januarja letos, kar bi pomenilo, da naj bi poračunali uveljavljeno višjo ceno prvega polletja letos. To je za naše zdravilišče izpad v znesku 430 tisoč dinarjev, kar je polovica naše mesečne realizacije.«

Ali to pomeni, da boste v bodoče morali odklanjati paciente, ki potrebujejo zdraviliško zdravljenje?

»V prvem polletju smo realizirali 122.470 točk in imeli 833 oskrbnih dni. Republiška uprava za zdravstveno varstvo nas je 18. julija obvestila, da lahko letos največ dosežemo 232.198 točk in 2027 bolniško oskrbnih dni. Kar bomo naredili več, nam ne bodo plačali. Če se z upravo ne bomo mogli drugače dogovoriti, bomo ob koncu leta morali nekatere bolnike zavrniti.

V slovenskih naravnih zdraviliščih bomo naredili vse, da do tega ne bo prišlo. Na republiški ravni smo oblikovali nekaj predlogov oziroma pobud. Republiška uprava za zdravstveno varstvo in pristojna republiška ministrstva naj prekličejo spremembo cen zdraviliških storitev, ki naj bi veljale od 1. januarja letos. Če bo uprava še naprej vztrajala pri nižjih cenah in poračunu, slovenska zdravilišča predlagamo poračun v daljšem času — do konca leta — iz naslova bodočih storitev. Nižje cene ne zagotavljajo pokrivanja stroškov zdraviliškega zdravljenja, zato naj bi republiški izvršni svet omogočil zdraviliščem, da od gostov oziroma bolnikov zahtevajo doplačilo do cene, ki jo je uprava prvotno priznala 1. julija letos. Skupnost naravnih zdravilišč bo pripravila predlog za uvedbo doplačil.

Republiškemu proracunu in upravi za zdravstvo tudi predlagamo, da omogoči kompenziranje prispevkov za republiški proračun in zdravstveno zavarovanje z neporavnanimi obveznostmi Republiške uprave za zdravstveno varstvo do posameznih zdravilišč. Ta jim namreč dolguje precej denarja glede na to, da je zamuda pri plačevanju računov najmanj trideset dni. Poleg tega predlagamo, naj se ponovno preveri upravičenost in smiselnost omejevanja števila točk na dan pri zdraviliškem zdravljenju.«

MG

RADO JERIČ SE PREDSTAVI

Cvetlice, gozdovi v galeriji Florijan

Mladi galerist Bogomir Lugarič pogumno stopa po poti, ki jo je obljubil na otvoritvi svoje prodajne galerije Florijan. Po predstavitvi likovnih del očeta, akademskega slikarja Albina Lugariča, so zdaj na ogled in na prodaj dela akademskega slikarja Rada Jeriča iz Maribora. Rado Jerič je diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani leta 1975. Strokovno se je izpopolnjeval na študijskih potovanjih po Nemčiji, Danski, Nizozemski, Franciji in drugod. Zdaj je svobodni umetnik, živi in dela v Mariboru.

Umetnostni zgodovinar Peter Može je o njegovem slikarstvu zapisal: »V začetnem obdobju je slikar vizualno prenašal na platno objekte z dokaj trdo potezo, danes opušča trdo konturo obrisov, pojavljajo se svobodneje zasnovani izrazi, barva je intenzivnejša, občutiti je večjo sproščenost. Jeričevo opuščanje stroge ploskovnosti, trdih kontur in uveljavljanje intenzivnejšega in toplejšega kolorita pelje njegovo slikarstvo k novim kakovostim.«

Ob otvoritvi je recitirala pesmi Franceta Balantiča Darja Potočnik, Albin Lugarič pa je predstavil slikarstvo Rada Jeriča in ciklus Cvetlice, gozdovi, s katerim se predstavlja v Ptuju.

NaV

PREJELI SMO . . .

Kooperanti PP trpijo!

Zaradi težav pri reji piščancev v kooperacijski reji so se kooperanti perutninarji združili v slovensko organizacijo Zvezo rejcev perutnine Slovenije. Tako smo se večkrat srečevali, ob teh srečanjih pa smo rejci piščancev pri PP ugotovili, da smo najslabše nagrajeni za vloženo delo. Naši hlevi — osnovno sredstvo za rejo piščancev — pa bodo izničeni zaradi premalo plačane amortizacije.

Za lepši pregled primerjava, ki je bila podana na Poslovni skupnosti perutninarjev Slovenije.

Jata plača za kilogram 2,92 din, Pivka 3,02 din, Koka od 2,55 do 3,72 din glede na težo — PP pa le 2,60 din. Dalj časa že spremljamo in iščemo podatke o obračunih v preteklem času in iz tega ugotavljamo, da smo pri PP plačani približno za eno tretjino manj kot kooperanti drugih podjetij v Sloveniji.

Kot legalno izvoljene predstavnike kooperantov nas vodilni ljudje ne poslušajo niti ne obravnavajo naših predlogov, še manj jih sprejemajo in ne prisluhnejo našim težavam. Kooperanti smo v manjvrednem položaju in nas vodstvo PP želi še nadalje izkoriščati, kot nas je doslej.

V preteklem letu smo rejci perutnine plačevali veliko kilogramov preveč porabljene krme zaradi nezdravih piščancev, čezmernih poginov, včasih pa tudi zaradi slabe krme. Kooperanti menimo, da za težave v reji nismo krivi mi, oškodovani pa smo. Kljub toliko plačanim kilogramom krme pa vodstvo PP ni dvignilo konverzije niti ni iskalo krivca za nastale težave. V maju se je stanje delno izboljšalo, saj so kooperanti dobili plačanih nekaj kg krme. Budni vodilni ljudje so v kratkem času znižali porabo krme za 2 dkg. Vse v škodo kooperanta.

Društvo perutninarjev Ptuj in njegovi operativni člani so pri tem izpostavljeni raznim neupravičenim kritikam ter sledijo še kazni. Kooperant, ki se je vneto boril za naše pravice in zaslužek, ne dobi več piščancev v rejo, vodstvo PP in naš direktor kooperacije Slavko Visenjak pa mu onemogočata nadaljnje delo v odboru za kooperacijske odnose. Želijo ga razrešiti. Mi pa menimo, da smo ga mi izvolili in samo mi ga lahko odpokličemo. Čas bo prinesel tudi bolj jasne dneve za kooperanta.

Mnogo smo slišali o privatizaciji, delnicah, o večkratnih reorganizacijah podjetja. Mnogo je bilo obljub, seveda samo tako dolgo, da so nameravane poteze v prid DO Perutnina bile sprejete. Potem pa je kooperant zopet bil le kooperant. Čas pa teče. Seveda v prid PP. Zveza perutninarjev Ptuj je pred 8 meseci ustanovila društvo, ki bo delovalo tako dolgo, da bo sprejet zakon o zadrugah. Statut tega društva je napisan tako, da se lahko takoj, ko bo sprejet zakon o zadrugah, preimenuje v Zadrugo perutninarjev. S tem pa ima Zadruga perutninarjev možnost pridobiti dobršen del lastnine sedanje PP.

Vodstvo PP je želelo podjetje Perutnina že poprej večkrat reorganizirati po zvezni zakonodaji, ki bi bolj ustrezala nekaterim vodilnim. Zveza Perutninarjev je opozarjala: ker smo Slovenci, imamo slovenske zakone! Društvo perutninarjev želi enakopraven dialog, da bomo bolje zaživeli vsi, kooperanti in delavci PP.

za Izvršilni odbor
Zveze perutninarjev
Janko Bezjak

pismo »od daleč«

Beograd, 23. julija. Nemogoče je mogoče — so bili prvi komentarji odločitve državnega predsedstva o umiku vojske iz Slovenije. K temu bi lahko dodali svoj komentar: Bodimo realni — zahtevajmo nemogoče.

Odločitev o umiku vojske iz Slovenije je nastajala v strogi konspirativnosti in šele, ko je bilo že popolnoma jasno, da bo predsedstvo o tem glasovalo, so se pojavili prvi medijski nastopi predvsem srbskega dela državnega vrha. Na Balkanu očitno drži, da čez sedem let pride vse prav, in Slovenci bi morali biti na koncu pravzaprav srečni, ker imajo Srbi tri glasove v predsedstvu države, in če k temu prištejemo še Kostićevega, lahko skupaj z Janezom Drnovškom ob določeni konspiraciji sprejmejo pravzaprav kakršnokoli rešitev. Generalski vrh je reagiral, kolikor vem, zopet izredno čustveno in je strinjanje z omenjeno odločitvijo o »začasnem umiku vojske« pravzaprav manj racionalna in bolj odločitev v brezupnem položaju jugoslovanske armade. Oficirji profesionalci, kolikor jih sploh je v vojski, so razočarani, saj niso prišle do izraza njihove sposobnosti, poleg tega pa ima masaža o bratstvu in enotnosti globoke brazde v armadi, ki se je ob napadu na Slovenijo moralno zlomila. Po nepreverjenih informacijah naj bi naši piloti odšli na krajši »kurz« k ameriškim kolegom, ki v glavnem razmišljajo o denarju, manj pa moralizirajo.

No, kakorkoli že, odločitev o umiku po podatkih, ki jih imam, že poteka kljub skepsi nekaterih pragmatikov, da je izselitev kompletnih vojaških ešalonov iz Slovenije samo znanstvena fantastika. V Srbiji in Bosni namreč nimajo pripravljenih tako imenovanih materialnih in finančnih pogojev za umik vojske. Poleg tega Slovenija ne bo dobila niti orožja niti opreme, ki bi ga vojska ob odhodu morala pustiti, če gre za sporazumni trajni umik z ozemlja dežele.

Ob šokantnem navdušenju glede umika vojske, ki je, kot že rečeno, predvsem Miloševićevo maslo, se zdi zelo zanimivo novo zavezništvo, saj je Srbija dobila največjega zaveznika prav v vojski, medtem ko je vsaj začasno Slovenija ostala brez nasprotnika. V beograjskih krogih je mnogokrat slišati pokvarjene želje (ali samo želje?), da zahodni sosedje čimprej postavijo ozemeljske zahteve proti Sloveniji, medtem ko tudi morebitni hrvaški ekspanzionizem ob izgubi ozemlja ne bi bil za vnemar.

Kakorkoli že, ne glede na dogajanja na fronti je večina republiških ekonomij v funkciji vojnega delovanja in prav zato lahko vsak dan prebiramo nove in nove novice ob odvzemu ali konfiskaciji slovenskih firm. Strokovnjaki so me sicer podučili, da so zgradbe mrtev kapital in da vse skupaj, če bi Sloveniji uspelo obdržati trgovinske tokove, ni nič tragičnega. Menda je Srbija kljub vsemu zaenkrat še najbolj soliden gospodarski partner.

Vladimir Vodušek

KOMENTIRAMO

Račun, prosim

Ve se, da bomo drugo leto ob tem času plačali davek na vse svoje dohodke, da bomo uveljavljali takšne in drugačne olajšave. Olajšave, za katere bomo morali imeti račune, dokazila, da smo res vlagali v knjige, stanovanja, stanovanjske hiše, zdravila, zdravstvene pripomočke in kar je še izdatkov, za katere nam država prizna davčno olajšavo.

Čeprav to vemo, pa je vedno znova treba v naših trgovinah, pri obrtnikih, v knjigarnah in še kje zahtevati račun. Račun na katerem piše, da je Janez ali Micka ta in ta, ki stanuje tam in tam, zares kupil to in to blago ali plačal takšno ali drugačno storitev. Nevajeni tega — vsaj večina — nam je kar nekako nerodno zahtevati račun, še posebej kadar je za nami vrsta — in v tej vročini pač ni prijetno stati v vrsti in čakati, da bo prodajalec napisal račun, ki bo lahko služil za dokazilo pri zahtevku za davčno olajšavo.

So celo prodajalci, ki propagirajo, da prodajajo blago, za katero boste lahko uveljavljali davčno olajšavo, ko pa ga kupite, jim na kraj pameti ne pride, da bi vam samoiniciativno napisali račun, in če ste tisti dan raztreseni, boste odšli iz prodajalne zgolj z listkom iz blagajne, na katerem je znesek, ki ste ga plačali, ni pa vašega imena, pa tudi imena blaga ne, ki ste ga kupili. Pri kakšnem privatniku pa se vam bo zgodilo, kot se je avtorici sestavka, da je bila cena potem, ko je zahtevala račun, kar za 25 odstotkov višja.

Poslovna morala nam je torej še vedno španska vas — žal. Toda bodite vztrajni in zahtevajte račun — pravi račun, ki vam bo ob prijavi za davek še kako prav prišel, pa čeprav se vam bo zdelo, da ste sitni, ko ga zahtevate. Pa veliko sreče . . .

Nataša Vodušek

Zakaj te puščajo umirati . . .?

Kdaj so te začeli graditi, ne vemo. Vemo pa za namen. Tvoja naloga naj bi bila čuvanje prehoda čez reko Dravo blizu takratne štajersko-ogrske meje. Ogri so te zato imenovali Borlyn, nemško govoreči pa Ankenstein. Oboje pa označuje isto: rečni prehod.

Pisalo se je leto 1255, ko si bil prvič omenjen. Ogrski kralj Bela te je takrat s posebno listino predal v fevd Frideriku Ptujskemu. Iz tega je razvidno, da si v svojih začetkih stal na ogrskem ozemlju, v fevdni lastnini pa te je imela štajerska rodovina. Ko je okoli leta 1441 z Bernardom III. izumrla rodovina gospodov Ptujskih, so se tvoji lastniki ves novi vek kaj pogosto menjavali. Najprej te je dobila grofica Ana Schauberška, nato njen sin Ulrik, ki te je leta 1464 odstopil grofu Montfortskemu. Ne dolgo zatem te je izvojeval Ogrski kralj Matija Korvin (kralj Matjaž!), ta pa te je 1488 izročil svojemu sorodniku pl. Szekelyju. Temu so sledili Habsburžani, njim pa pl. Thurni, dokler te leta 1639 ni dobil v last baron Sauer. Domala vsak od naštetih lastnikov pa te je prezidaval, dozidaval, te po potrebi utrjeval in ti spreminjal podobo. Še največ so zate storili baroni Sauerji, saj so te, zaradi prepogostih lastnikov in drobljenja posesti, spet postavili na trda tla. Skoraj dvesto let so bili tvoji lastniki, dokler te leta 1801 ni odkupil knez Stanislav Poniatowski, za njim pa grofica Leslie. Leta 1901 te je odkupila baronica Adalberta Kübeck in bila tvoja poslednja gospodarica iz rodu plemenitih. Nato pa je s teboj, vse do začetka druge svetovne vojne, upravljala delniška družba Barlin iz Maribora.

Odkar stojiš, vsa ta dolga stoletja, si veliko doživel. Videl si veliko bitk in vojn, preživel si, seveda nikoli brez poškodb, prenekateri napad in osvojitev . . . Leta 1706 pa si celo pogorel. A so te vedno pokrpali. popravili in postavili na noge, da si spet lahko prevzel svojo osnovno funkcijo: najprej varuha rečnega prehoda in utrdbe ter naposled simbola fevdnega posestva (do leta 1848!). Najbolj žalostno usodo pa ti je zgodovina namenila v času druge svetovne vojne, ko te je okupator v letih 1941—43 spremenil v zbirno taborišče, od koder so pošiljali slovenske rodoljube pred puške, v izgnanstvo ali druga taborišča smrti in mučilišča, kot piše na vzidani spominski plošči na steni tvojega zahodnega krila.

Po osvoboditvi leta 1945 si prešel v last ljudi, ki nimajo ničesar skupnega s »plavo krvjo« plemenitih gospodov. Prešel si v roke daljnih potomcev tistih kmetov, ki so te skozi stoletja gradili s tlačanskim delom in ti ustvarjali podobo, kakršno poznamo danes. Čez čas si postal Letovišče grad Borl. Vsako soboto in nedeljo so se v tvojih prostorih razlegali zvoki žive glasbe, ljudje so se zabavali, se veselili, peli, plesali . . . in nasploh — postal si priljubljena izletniška točka Ptujčanov, okoličanov ter prebivalcev iz bližnjih krajev Hrvatske. In potem, ko so tvoje številne sobe preuredili, jim dogradili vodovod in kopalnice, si postal neke vrste hotel. Prvi hotel v Halozah! Če k temu pripišemo še srečno okoliščino, da je cesta pod tvojim vznožjem takrat pomenila najkrajšo povezavo med srednjo Evropo, Slovenijo, Hrvaško in še naprej proti jugu z Bližnjim vzhodom . . ., potem ti gostov skoraj nikoli ni primanjkovalo. Ves čas svojega preimenovanja si bil prizorišče sindikalnih izletov, raznih proslav in manifestacij, središče prirediteljev kulturnih, političnih in gospodarskih srečanj bratskih občin Slovenije in Hrvaške, v prvih letih ptujskega festivala pa si bil celo središče slovenskih glasbenikov . . . Skratka, bil si pojem turizma v Halozah. Novi lastniki so ti celo dogradili poletni bazen, tvoja dvorišča so se marsikdaj spremenila v shajališče raznih društev in nato še v veselični prostor. Bil si najbolj »veseli« grad na Slovenskem, dokler te z izgradnjo zagorske magistrale niso zapisali počasnemu umiranju. Nova cesta Ptuj—Podlehnik—Krapina—Zagreb (otvoritev je bila 15. XII. 1972), širša in hitrejša, je večino gostov speljala mimo tebe. Promet, z njim pa tudi turistični tokovi so se preusmerili in ti si začel počasi hirati. V drugi polovici sedemdesetih let se je črta obiska na tvojem grafikonu strmo obrnila navzdol. Dohodek je bil čedalje manjši, izdatki za vzdrževanju gradu pa čedalje večji . . . celo nevzdržni! Ni se več splačalo in leta 1981 so te kot letovišče opustili. Gostinci so od tebe dvignili roke in postopno odpeljali vso opremo. Ostal si sam, pust, pošastno prazen in predan na milost in nemilost zapuščenih bivališč — propadu.

In ko se je že zdelo, da boš nemara doživel enako usodo kot dvorec Turnišče ali še hujšo, kot recimo grad Ravno polje pri Kungoti, so te začeli obnavljati . . .

Besedilo in foto: I. C.

Res je, da je streha najpomembnejša, saj varuje objekt pred močo in gnitjem, toda pri vsem tem se ni mogoče izogniti vtisu, da so ti le nataknili nov in lep klobuk, pustili pa raztrgano obleko in pošvedrane čevlje (propadajoča fasada in zanemarjena dvorišča).

Popravili in ojačali so ti strešno konstrukcijo, te prekrili in ti ponekod postavili povsem nove dimnike, lepe, kot bi jih narisal.

Stekla v tvojih oknih so na vseh koncih in krajih graščine razbita, marsikje polomljene tudi oknice, vrata v sobe in sobane odprta, da so prostori izpostavljeni prepihu pa tudi dežju in zimi. Njihova notranjost, opremljena z intarzijskim parketom, kamini, okrašena s čudovitim štukom, je danes uničena, pokradena ali popolnoma zanemarjena, da zaboli.
Ali so te nehali obnavljati? So te popolnoma zapustili? In če so te, kdo te pušča umirati tako klavrno? Kdo je tvoj sedanji lastnik in kdo te tako malomarno varuje pred nepridipravi?

Stari Ptuj poznan Slovencem

Na Ptuju je bilo v zadnjem času veliko storjenega tako na področju njegovega splošnega razvoja kakor tudi za lepši in prijetnejši videz mesta samega. Namen tovrstnih prizadevanj je med drugim bil tudi ta, da bi najstarejše slovensko mesto postalo vabljivo za oko turista. Lahko bi rekli, da si želimo čimbolj približati se znanemu geslu: »Turizem smo ljudje«. V kolikšni meri nam to uspeva smo skušali ugotoviti s pomočjo telefonske ankete.

Nekaj naključno izbranih državljanov Slovenije (iz Lendave, Celja, Ljubljane, Slovenj Gradca, M. Sobote, Kopra . . .) je na vprašanje, koliko poznajo Ptuj, odgovorilo, da naše mesto poznajo po gradu, toplicah in kurentovanju. Nekaj jih je povedalo, da so jih na Ptuju navdušili predvsem vinska klet, pa prijaznost in ustrežljivost prebivalcev, malo pa je bilo takšnih, ki turističnega Ptuja sploh ne poznajo. Skratka, anketa nas je pripeljala do ugotovitve, da ima večina Slovencev o Ptuju ustvarjeno podobno kot o urejenem mestu, ki veliko da na svoj videz in skrbi, da se turisti, ki ga enkrat obiščejo, vedno znova radi vračajo.

Ptujčani smo lahko torej upravičeno ponosni na svoje mesto, saj je, kot je povedal eden naših anketirancev, Ptuj takoj za Monacom najlepše mesto v Evropi.

KK, TM

OSTANEK RIMSKEGA SARKOFAGA POD OMETOM

Arheološko poletje

Arheološka izkopavanja pri ptujski bolnišnici so končana, vendar se delo arheologov še ni končalo. Pripravljajo se, da bi prezentirali del rimske ceste Savara—Petovia na mestu, kjer je bila odkrita. Zbirajo predračune in pripravljajo teren, da bi nad ohranjenim delom ceste še letos postavili stekleno streho.

Pri razbijanju fasade na hiši v Prešernovi 16 pa so v teh dneh odkrili pod ometom del rimskega spomenika. Arheolog Zavoda za naravno in kulturno dediščino Maribor Ivan Tušek nam je o odkritju povedal: »Gre za polomljen del strehe rimskega sarkofaga — vogal. Na njem je ohranjen relief, na katerem je predstavljena figurica. Ko smo ta del dobili iz stene, smo ugotovili, da gre za genija — genija poletja. Zraven ima namreč vklesano tudi posodo, v kateri so štirje žitni klasi. Če vemo, kakšna je videti streha sarkofaga, pomeni to, da gre po vsej verjetnosti za to, da so bili na treh vogalih sarkofaga drugi trije geniji: jeseni, zime in pomladi.

Najdba je izrednega pomena zato, ker predstavlja streho velikega sarkofaga, po vsej verjetnosti dve metra, če ne še kakšen centimeter več. Mislim, da tako velike strehe, razen spodnjega dela sarkofaga, in s tem lepim ornamentom genija v Ptuju še nismo našli. V srednjem veku je bilo običajno, da so pri gradnji hiš uporabljali material iz rimskih grobišč. Tako imamo danes na marsikateri fasadi v Ptuju ohranjene rimske oltarje, pa tudi dele drugih spomenikov, nagrobnikov, sarkofagov . . . V temeljih stavbe, kjer smo sanirali stavbo za potrebe A banke, smo odkrili na primer oltar Jupitru, ki ga je dal postaviti pisec rimske carine: danes ga lahko vidite pred Zgodovinskim arhivom. V stavbi na poti na grad smo našli v temelju okrog štiri metre in pol globok oltarček, pa ga nismo mogli dvigniti, ker bi s tem ogrozili statiko stavbe. V Cankarjevi ulici smo na fasadi našli dve izredno lepi oltarni plošči rimskih dojilj.«

Vogal rimskega sarkofaga.

Vogalni del sarkofaga, najden v Prešernovi 16, je trenutno v Pokrajinskem muzeju, nameravajo pa ga vgraditi v vogalni del stavbe na dvorišču tako, da bi bil viden z obeh strani.

NaV

V pripravi nova monografija o Ptuju

V Ptuju že nekaj mesecev deluje uredniški odbor za novo monografijo o Ptuju. Uredniški odbor vodi Franc Tetičkovič, dipl. sociolog v pokoju, začasni delovni prostor pa ima v Poslovnem centru Perutnine Ptuj. Odbor se je doslej sestal že na dveh sejah, pripravil vsebino publikacije, izbral avtorje in določil okviren obseg posameznih sestavkov.

Vsebina naj bi zajemala zgodovinsko vlogo ptujskega območja, gospodarski in družbeni razvoj, demografske procese v posameznih obdobjih, vlogo ljudi skozi obdobja in razvoj posameznih gospodarskih, družbenih in društvenih dejavnosti. Monografija naj bi obsegala 47 prispevkov, ki bi jih napisalo 43 avtorjev, izbranih izmed strokovnjakov za posamezna področja, javnih delavcev in novinarjev. Besedila naj bi bila čim krajša in jedrnata. »Pišimo o preteklosti, da bi pridobili ljudi za prihodnost,« je bilo poudarjeno na seji uredniškega odbora in to naj bi bila tudi usmeritev vsem avtorjem besedil.

POVABILO BRALCEM!

Glavni poudarek v monografiji bo v dokumentarni fotografiji, ki naj kaže naš razvoj, besedilo naj bo samo spremljajočega pomena. Da bo izbor fotografij kar najboljši, bo v uredniškem odboru poskrbel dipl. ing. Stojan Kerbler, mednarodni mojster fotografije. Pri tem gre še zlasti za dokumentiranje našega dela in dogajanj v preteklosti. Zaradi tega se uredniški odbor obrača na bralce Tednika, ki imajo v svojih osebnih albumih, enako velja tudi za organizacije in društva, fotografije iz dogajanj v naši preteklosti in jih prosi, da take fotografije posodijo uredništvu, ki jih bo — po predhodnem izboru — objavilo v monografiji. Fotografije dostavite na uredništvo Tednika z navedbo, kdaj in kdo jo je posnel in kaj predstavlja. Vse fotografije bodo lastniki dobili vrnjene.

FF

Objavljamo prvo tako fotografijo, ki je zanimiv dokument časa: Ptujske toplice avgusta 1973.
Foto: Stojan Kerbler

»Nespametno bi bilo, da bi se samoprispevku odrekli . . .«

Konec leta se bo iztekel 3. občinski samoprispevek. Na 16. zasedanju zborov ptujske občinske skupščine je delegat v DPZ dr. Lojze Arko, sicer vodja ptujske bolnišnice, predlagal, da bi razpisali četrtega. Takole pravi:

»Samoprispevek je kakovosten in koristen vir zbiranja denarja za skupne namene. Nespametno bi bilo, če bi danes ocenili, da samoprispevka v bodoče več ne bomo razpisovali. Mislim, da mlada slovenska država še zdaleč ni tako bogata, da bi lahko za vse potrebe zagotovila denar v svojem proračunu.

Sredstva 4. občinskega samoprispevka naj bi se delila na dva dela. Polovico sredstev naj bi dobilo zdravstvo, drugo polovico pa bi namenili za gradnjo minoritske cerkve. Zdravstvo naj bi svoj delež porabilo za nakup nujne medicinske opreme, gradnjo prostorov za dispanzerje in adaptacijo nekaterih prostorov v bolnišnici. Ko govorim o cerkvi, pa mislim predvsem na cerkev kot kulturni spomenik.

Predlog o četrtem občinskem samoprispevku sem dal v premislek poslancem, odloči pa naj ptujska politika. Prepričan sem, da je sprejemljiv. Pričakujem pa tudi, da bodo tako odločili tudi občani ptujske občine.«

MG

Bolnišnici mogoče — za cerkev ne

Na torkovi skupščinski seji vseh treh zborov je direktor ptujske bolnišnice dr. Lojze Arko podal predlog za uvedbo 4. občinskega samoprispevka. Od zbranega denarja bi 50 odstotkov namenili zdravstvu, drugo polovico pa za gradnjo cerkve k minoritskemu samostanu. Kaj o predlogu samoprispevka menijo Ptujčani, smo povprašali nekaj mimoidočih.

ALBIN VUK, 56 let, tehnik:

Zanimiv predlog. Menim, da bi v teh kriznih časih cerkev lahko počakala, saj je veliko drugih, nujnejših stvari, ki bi jih bilo potrebno prej razrešiti. Mednje prav gotovo sodi urejenost prometa. Zdravstvu je denar potreben in nisem proti.

ANICA MLAKAR, 48 let, ekonomski tehnik:

Nisem Ptujčanka. S samoprispevkom je tako: za bolnico že tako ves čas plačujemo, pa tudi sedaj bi bila pripravljena dati denar za to. Ne zdi pa se mi pošteno, da bi morali občani plačevati za napake nekaterih ptujskih politikov, ki so bile storjene v preteklosti. Boljšo lokacijo pošte bi morali najti, še preden so jo postavili tam, kjer danes stoji. Za cerkev sem darovala v svojem kraju.

A. V., 40 let, delavec:

Za samoprispevek bi glasoval, kajti menim, da se zaenkrat denarja ne da dobiti na drugačen način. Vprašanje pa je, kaj bodo o tem menili drugi, saj je vedno manj ljudi zaposlenih. Poskusiti pa bi vseeno veljalo.

ZOREC MARIJA, 56 let, upokojenka:

Ne bi glasovala za samoprispevek, ker imam premajhno pokojnino. Plačujejo naj tisti, ki so zaposleni ali imajo velike pokojnine.

MIROSLAV SIMONOVIČ, 50 let, samostojni obrtnik:

Takšne odločitve se mi zdijo nekoliko prehitre, morali bi počakati, da se razmere nekoliko uredijo. Kot samostojni obrtnik dolgo plačujem zdravstvu, veliko pa sem daroval tudi cerkvi. V teh težkih časih bi morali posvetiti pozornost predvsem zdravstvu in socialni varnosti, saj vse preveč ljudi ostaja brez dela.

KK, TM

16. seja zborov skupščine občine Ptuj

V Narodnem domu so prejšnji torek zasedali vsi trije zbori Skupščine občine Ptuj. To je bila prva seja po razglasitvi neodvisnosti Slovenije. V svojem uvodnem govoru je predsednik občine Ptuj Vojteh Rajher poudaril, da kljub razglasitvi boj za našo samostojnost in neodvisnost še ni končan. Zatem je ptujski komorni moški pevski zbor pod vodstvom Franca Lačna zapel Prešernovo Zdravljico.

Po potrditvi zapisnika 15. skupne seje SO Ptuj so pripadniki Oddelka za Ljudsko obrambo, Postaje milice in Teritorialne obrambe poročali o varovanju skupnosti po razglasitvi neodvisnosti Slovenije. Janez Merc, načelnik Oddelka za ljudsko obrambo, je poudaril, da je bilo delo uspešno. Povedal je, da je do sedaj prebegnilo 40 oficirjev in civilistov ter več kot 100 vojakov iz ptujske kasarne. V enote TO se je prijavilo 270 prostovoljcev, pa jih TO zaenkrat še ni uporabila. Posebej je pohvalil nekatera ptujska podjetja — med drugim Agrotransport, Cestno podjetje in Zavod Radio-Tednik.

Branko Brumen, predsednik Izvršnega sveta, je predstavil višino posredne in neposredne vojaške škode. V naši občini znaša 73.881.230 dinarjev. Predvsem se ta škoda nanaša na poslabšanje likvidnosti ptujskih podjetij, medtem ko kmetijstvo ni utrpelo večje škode.

Komandir postaje milice Ptuj inšpektor Milan Čuš se je v svojem poročilu zavzel za ustanovitev skupnega štaba policije in TO zaradi boljše koordinacije in dela v bodoče.

V tretji točki dnevnega reda so poslanci razpravljali o problematiki kmetijstva v občini. Zavzemali so se za pospeševanje višjih oblik kmetijske dejavnosti ter povezovanje pridelave, predelave in trženja. Pri tem bo potrebno posvetiti več pozornosti organizaciji, ekonomiki in kvaliteti proizvodnje.

Ravnateljica SŠC Ptuj Meta Puklavec je zahtevala, da Kmetijska zemljiška skupnost občine Ptuj kmetijski šoli dodeli vsaj 25 hektarjev zemlje. Srednja kovinarska, metalurška in kmetijska šola je naslovila že leta 1985 na Kmetijsko zemljiško skupnost vlogo, da se ji dodelijo v uporabo zemljišča na komasacijskem območju v Šturmovcih in so splošno ljudsko premoženje. Vlogo so obravnavali že februarja 1988 in sprejeli sklep, da se zemljišča v Šturmovcih dodelijo v uporabo kmetijski šoli, izkazalo pa se je, da je na zemljiščih že vknjižena druga pravica trajne uporabe. Na seji so se dogovorili, da so smernice za možno lokacijo že podane in da bo odgovor dan na naslednji skupščinski seji.

Sledilo je razpravljanje o problematiki PTT omrežja v občini Ptuj. Sodelovali so tudi predstavniki PTT-ja iz Maribora. Metka Slanič je povedala, da problematika tako telefonije kot dostavljanja in raznašanja pošte predstavlja v veliki večini krajevnih skupnosti ponavljajočo se točko dnevnega reda sej svetov ali skupščin krajevnih skupnosti. Na sto prebivalcev občine imamo le 12,13 naročnikov. V razpravo so se vključili tudi poslanci z demografsko ogroženih območij in poudarili, kako potrebno je izboljšanje PTT storitev teh področij. Sekretar Sekretariata za urejanje prostora in varstvo okolja občine Ptuj Franc Ivanuša je v razpravo vključil problematiko gradnje pošte na Ptuju, za katero so bile predlagane štiri možne lokacije na eni prejšnjih sej.

Poslanci so razpravljali tudi o realizaciji finančnega načrta za leto 1990 in finančnem načrtu občinskega samoprispevka do konca letošnjega leta. Predsednik odbora Martin Berden je poudaril, da odbor veže sklep in ekonomska logika, da novih investicij ni smotrno odpirati, dokler niso končane stare. Nedokončana je tako še zmeraj telovadnica v Cirkulanah. Pojavlja se tudi vprašanje, kje je denar za ureditev Radio-Tednika Ptuj, kot je bilo načrtovano in kot piše v odloku o uvedbi samoprispevka. Sprejet je bil predlog, da se v naslednjih treh mesecih dokonča telovadnica v Cirkulanah. Denar zadnjih treh mesecev tega leta pa bi namenili za fizioterapijo v ptujskih toplicah, Radio-Tednik Ptuj in za ureditev kletnih prostorov porodnišnice. Dr. Lojze Arko, direktor ptujske bolnišnice, je dal predlog za uvedbo 4. občinskega samoprispevka. 50 odstotkov zbranega denarja bi namenili zdravstvu, z drugim delom pa bi zgradili cerkev k minoritskemu samostanu.

Poslanci so sprejeli odlok o razdružitvi javnega zavoda Zdravstveni center dr. Jožeta Potrča Ormož-Ptuj. Sprejeli so predlog, da se Zdravstveni center reorganizira na dva samostojna javna zavoda: javni zavod Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj in javni zavod Zdravstveni dom Ptuj. Splošna bolnišnica nastane iz dosedanje organizacijske enote Splošna bolnišnica Ptuj in dela uprave, Zdravstveni dom pa iz dosedanjih organizacijskih enot Osnovno zdravstveno varstvo Ptuj in Zobozdravstvo Ptuj ter iz dela uprave. Odlok začne veljati takoj, ko bo objavljen v Uradnem vestniku občin Ormož in Ptuj.

Na naslednji skupščinski seji bodo poslanci obravnavali problematiko osnovnega in srednjega šolstva ter turizma.

K. Klep in T. Mohorko

FRANC FIDERŠEK 18

Iz kapitulacije v upor

Dragi mi domači! Draga Mama, Ata, Sestre in bratje, jaz se danes za vedno poslavljam od Vas. Jaz odpotujem danes tja na drugi svet, tja od kjer ni več povrnitve. Dragi, najte se nič žalostiti, ker ne koristi včisto nič, potrpite še Vi, al jaz se bom pa rešil. Nisem si mislil pred 3 meseci, da se bo z menoj to zgodilo, ali žali Bog je pač tako. One moje stvari si naj vzameta Karl in Jože, da bosta imela za spomin na mene. Jožeka pa prosim, naj mi pozdravi mojo Radico in mi naj oprosti, če sem joj morda kaj žalega kdaj rekel in Jožeka prosim naj joj tudi pokaže to pismo poslovilno. Torej drugo Vam ne bom pisal. Pozdravite mi vse domačine sosede: Mojstra, Vančeka. Pozdravljam najprej malo ubogo deco: Slaveka, Frančeka, Srečka, Matičeka, Adolfa, Milico, Marijo, Rudeka posebno pa Bibo. Pozdrav: Jožeku, Karlu, Tili, Pepi, Ani, Mici, Francu Rudolfu, Adolfu, Francu, Slaveku, Mimiki in pa Toniki, tudi Feliksa Jambroviča. Torej ne pozabavite me, spomnite se na mene, potolažite se. Z Bogom moja Mama in Ata Vaš Matija nikdar več

FRANC POSLEK, roj. 13. 9. 1923 v Modražah pri Poljčanah. Učil se je krojaške obrti v Mariboru, kjer se je vključil v osvobodilno gibanje. Gestapo ga je aretiral 28. 11. 1941 in je bil ustreljen med talci 28. aprila 1942 v Mariboru.

Draga Mama in Tata! Zadnji pozdrav od Franca. Danes popoldan bom ustreljen, težko mi je da vas zapustim, a jaz vam ne morem nič pomagati že mora tak biti. Pozdravite mi tudi vse ostale sestre in tudi brate. Ko vam pišem zadnje besede se spomnim na dom. Za nazadnje vas še najlepše pozdravim ker je zadnji pozdrav od mene. Vas pozdravlja Poslek Franc

FRANC MAJCENOVIČ, roj. 28. 2. 1920 v Ptuju. Čevljarski pomočnik, zaposlen v Mariboru, kjer se je vključil v narodnoosvobodilno gibanje. Po gestapu aretiran 11. 9. 1941, ustreljen kot talec 21. 5. v Mariboru.

Dragi oče! Prišla je ura ko moram zapustiti svet, zato Vas vse skupaj prav lepo pozdravljam in zapuščam na tem svetu na katerem nisem imel nič dobrega, mogoče bo na drugem boljše ko se pozneje vidimo. Zato vas pozdravljam. Nasvidenje med zvezdami!

MARTIN ČATORIČ, roj. 12. 9. 1907 v Miklavžu pri Ormožu. Leta 1936 se je naselil v Poljčanah, kjer je bil kmet in mlinar. V osvobodilno gibanje se je vključil leta 1941 v Poljčanah. Aretiran je bil julija 1942, ustreljen kot talec 22. julija 1942 v Celju.

Ljuba žena in otroci! Zadnji trenutek se poslavljam od tebe in otrok, ter te prosim spominjaj se vedno na me. Božja volja je odločila, da mora biti tako. Več ne morem pisati, odpustite mi vsi posebno pa ti in otroci. Piši mojim sorodnikom domu. Še enkrat Vas pozdravlja in poljublja posebno pa tebe in otroke. Tvoj mož Martin. Zbogom za vedno!

ANTON DETIČEK, roj. 6. 6. 1892 v Poljčanah. Bil je kmet in Maistrov borec. Leta 1936 je postal župan v Poljčanah na listi JRZ. V osvobodilno gibanje se je vključil med prvimi. Gestapo ga je aretiral julija 1942, ustreljen kot talec 22. julija 1942 v Celju.

Ljuba žena in otroci! V zadnjem trenutku življenja Te prosim ljuba žena odpušti mi vse kar sem Ti hudega prizadejal. Vzgoji otroke v strahu božjem, da bodo vredni člani človeške družbe. Ljubi otroci! Ubogajte svojo ljubo mamico in spominjajte se svojega nesrečnega očeta v molitvi. Vas vse v zadnjem trenutku pozdravlja in poljublja Vaš Oče

MIHAEL GREŠAK, roj. 20. 9. 1924 v Grižah pri Žalcu. Po končanem bogoslovju je bil kaplan v Laporju, kjer se je leta 1941 vključil v osvobodilno gibanje. Skupino je gestapo odkril, bil je aretiran julija 1942 in 22. julija v Celju ustreljen kot talec. *Dragi oče!*

Danes v kratkem bom ustreljen. Zahvalim se Vam, dragi oče, za vse, kar ste žrtvovali zame. Bog naj Vam bo bogat plačnik! Pozdravljam vse sorodnike, znance, prijatelje in vse kakor tudi Vas iskreno prosim, da mi odpustite vse, s čimer sem Vas žalil. Ne morem v tej uri več pisati, misel mi zastaja. Prosil bom za Vas pri Bogu, kakor tudi za vse, ki so mi bili izročeni. Lepo Vas prosim, sporočite moje zadnje pozdrave mojim faranom Laporčanom. Naj mi vse odpustijo, če sem morda koga žalil, komu škodoval. Srečen sem bil med njimi, rad sem jih imel, a ločiti se moram sedaj, pa — kakor upam in sem prepričan — se bomo vsi nekoč v nebesih skupno veselili. Bog Vsemogočni, neskončno dobri in usmiljeni, naj mi bo milostljiv sodnik! Z Bogom in nasvidenje nad zvezdami. Blagoslavljam zadnjikrat Vas in svoje farane in vse meni izročene. Mihael, kaplan.

MILENA BERCE, roj. Petovar, 3. 4. 1914 v Ivankovcih. Bila je učiteljica. Z možem ing. Leopoldom Bercetom se je ob zlomu prve Jugoslavije naselila v Središču ob Dravi, kjer sta se oba z možem takoj v začetku vključila v osvobodilno gibanje. Po gestapu je bila aretirana decembra 1941, zaprta na Borlu. Mož je bil ustreljen kot talec 30. 3. 1942 v Mariboru, sama pa 2. oktobra 1942 v Mariboru.

Draga mati! Ker ne vem kaj bo z menoj, bi se Vam rada malo obširneje oglasila. Mogoče bom šla za svojim Poldetom, mogoče za našo Lojzko. Pripravljena sem na vse. Ne bom težko umrla. Zdi se mi, da me tam čaka Polde in bova potem mirno spala in se nikdar več prebudila. Saj moje zdravje je takšno, da za življenje nisem več mnogo sposobna. Mati mnogo mislim na Vas, saj sem pri Vas preživela svoje najsrečnejše ure. Pa prehitro bomba je padla v našo sredino in naše lepo gnezdo je razdejano. Ko mislite na nas tri, mislite na naše lepe dneve in tolažite se, da smo vseh krivic in težav rešeni. Če smo Vas kedaj kaj žalili nam oprostite. Smeli smo imeti svoje skrbi in smo bili včasih sitni. Vedno sem upala, da bove midve skupaj ostale, zdaj mi je tudi ta up splaval po vodi. Vem, da Vam bo Ivanka stala zvesto ob strani, zanesem pa se tudi na Jožeta je dosti mislil Polde. Vi pa mati le skrbite za sebe, delajte toliko in kuhajte še, kolikor morete, da si zdravje ohranite. Vse najine stvari so Vaše, Poldetove obleke pa Jožetovo, z denarjem in zlatnino pa si lajšajte Vaše življenje. Kar ste mi prinesli na Borl, odnesite vse k sebi in vse je pri stricu. Lepo pozdravim strica in Lojzko in se lepo zahvaljujem za vse, sta bila zelo dobra za mene in naj bosta zdrava in čvrsta. Za vas mislim, da je najrboljše, da ostanete doma, tu in tam si vzemite dopust in peljite se v Graz, doma si nekoga vzamite, da ne boste sami. Ko boste razpoloženi idite k teti Ančki, njej se tudi za vse lepo zahvaljujem in jo toplo pozdravljam. Povejte tetici Ančki z njo skupaj napišite pismo našim v Beograd in pripišite zraven kar bom spoda napisala. Draga mati! bodite čvrsti. Pozdravite Ivana, Albino in Jurčeke. Ivani se lepo zahvaljujem in srečno pozdravljam. Vas pa prisrčno pozdravlja Vaša hvaležna Milena.

Dragi atek in vsi ostali! Mislim, da se ne bomo več videli, ker bom šla najbrž k svojemu Poldetu in mamiki. Ohranite me v lepem spominu. Če sem Vas kaj razžalila mi odpustite, moje srečno življenje je bilo končano 30. marca. Zato sedaj ne bom težko umrla, saj sem ostala čisto sama. Vi vsi pa živite srečno in zadovoljno in doživite zdravi in čvrsti mir. Atek radi mene ne bodi žalosten. Ciril in Vlasta bodita srečna. Vašim malim želim najlepšo bodočnost. Včasih se me spomnite. Ateka, brate in sestre svakinje in svaka in male srčke iskreno pozdravlja in poljublja Vaša Milena

ADOLF MURKO, roj. 21. 8. 1917 v Rogoznici pri Ptuju. Delal kot krojaški pomočnik v Ptuju pri bratu Maksu. V osvobodilno gibanje se je vključil 1941, aretiran 16. 8. 1942, ustreljen kot talec 2. oktobra 1942 v Mariboru.

Ljubi mama, ata, brati in sestre! Pišem Vam še zadnjo uro mojega življenja, katerega je danes konec. Nikdar si nisem mislil, da bo moje življenje tako po krivdi drugih padlo. Jaz se nisem niti nikar zavedal tega. Zato ljubi moji starši, brati in sestre oprostite meni, če sem katerega kdaj razžalil, upam da nisem nobenega.

Učenca moraš vsako uro nekaj naučiti . . .

80 LET IGNACA OMANA

V soboto, 27. julija, bo Ignac Oman iz Ormoža, dolgoletni ravnatelj osnovne šole Tomaž pri Ormožu, v krogu svoje družine — žene Mare, hčerke Anice, sina Branka in vnukov — praznoval 80. rojstni dan. Njegove korenine izvirajo iz Maribora, kjer je obiskoval osnovno in meščansko šolo ter učiteljišče. Višjo pedagoško pa je končal v Ljubljani.

Spada med tisto generacijo predvojnih učiteljiščnikov, ki so jim štiriletno učiteljišče podaljšali na pet let. Pa tudi na službo je moral čakati do 1934. leta. Prvo delovno mesto so bili Gančani v Prekmurju, poučeval pa je za pripravniško plačo 911 dinarjev. Tam je ostal vse do začetka druge vojne.

Ignac Oman pri osemdesetih

Spominja se, da so bili takrat učitelji s pripravniško plačo še tudi po opravljenem strokovnem izpitu, ko se jim je plača dvignila na 1200 dinarjev.

Posebno poglavje njegovega življenja so medvojna leta, ki jih je prebil kot izgnanec v Srbiji. Okoli 15. junija 1941 je prišel iz Prekmurja v Maribor, 1. julija so ga zaprli v taborišče, ki je bilo takrat v mariborski meljski kasarni, 4. julija pa so se z vlakom že odpeljali v neznano smer. To, da gredo v Srbijo, so slovenski izgnanci vedeli. Tja so prispeli že 7. julija, pa so jih porazdelili po vaseh. On z ženo in še skupino ljudi je ostal v Mladenovcu dva dni pri trgovcu Laziču. Potem so prišli ljudje z vozovi ter njega z ženo, fotografom in nekim študentom odpeljali v vas **Pružatovac.** Nekaj časa so bili v šoli, na slami, hrano pa so si morali sami beračiti po vasi. Loteval se je vseh del, tako kot večina Slovencev, ki so jih v tistih julijskih dneh izselili v Srbijo. Zanimivo je to, da sta se mu v pregnanstvu rodila dva otroka: januarja 1942 hčerka Anica in maja 1945 sin Branko. V **Dubini** je celo »učo«; vsi so ga spoštovali in imeli radi. Ker pa je že bila svoboda, si je kljub vsemu želel nazaj v Slovenijo. V živinskem vagonu so od 2. do 7. avgusta 1945 potovali nazaj domov s triinpoletno hčerko in trimesečnim sinom. Že 14. avgusta je dobil v osvobojeni domovini Sloveniji prvo delovno mesto pri **Tomažu;** tu je ostal vse do 1975. leta.

Prva povojna leta so bila pač takšna kot povsod drugod po Sloveniji. Učitelj ni bil samo učitelj v razredu, temveč tudi tisti, ki je držal »pokonci« vse kulturno in drugo življenje kraja. Še največ pa so morali biti tista leta aktivisti. Ignac se spominja, da je prva leta prišlo na njegovo šolo veliko učiteljev, ki niso imeli primerne izobrazbe, imeli so samo tečaje. Nekateri so kasneje lepo napredovali, drugi pa so si poiskali druge službe. Tudi elektrifikacija tomaževskega okoliša je bila skrb ravnatelja in učiteljev. Spominja se časov, ko so na silo spreminjali stara krajevna imena. Lep primer je Tomaž pri Ormožu, ki se je pred tem imenoval Sveti Tomaž. Ker pa se takrat ni smelo pisati nič o kakšnem »svetem«, so aktivisti, ki so prišli iz Ljutomera, zahtevali, da bi kraju spremenili ime. Celoten trg naj bi se po novem imenoval **Kostanj** (to je hrib nad Tomažem). Vendar je prevladala misel, da za Kostanj pač nihče ne ve, za Tomaž, ki naj bo, če že mora biti, brez »svetega«, pa mnogi vedo.

Kot bi seštel vse ure, ki jih je Ignac skupaj z učitelji prebil pri obnovi kraja, pa tudi same šole. Ker je bilo v tistem času veliko otrok, je stara petrazredna šola, pa četudi so imeli dvoinpolizmenski pouk, postala pretesna. Še slabše pa je bilo z učiteljskimi stanovanji. Tako je potem streljaj vstran od stare zrasla »nova« šola z dvema učilnicama in nekaj stanovanji za učitelje.

Kulturno delo v kraju — tega pa ni bilo malo — je bilo na ramenih učiteljev in seveda tudi ravnatelja. Igre, pevski zbor in še kaj — veliko vsega je bilo v tridesetih letih, ki jih je Ignac preživel med ljudmi v tomaževski fari.

Še posebej žalostno je bilo leto 1969, ko se je dogodila tista znana prometna nesreča in je umrlo veliko otrok. Po tistem času so bili tudi v republiki do Tomaža pri Ormožu nekoliko bolj sentimentalni in v ormoški občini se je pričela gradnja prve moderne osnovne šole, ki je gostoljubno odprla vrata svojim učencem že v letu 1972. Še tri leta je potem ravnateljeval na novi moderni šoli, nato pa odšel v zasluženi pokoj.

Še posebej ponosen je na cvetje okoli svoje hiše

Še v času službovanja si je v Ormožu gradil hišo, tako da je sedaj že skoraj čisto pravi Ormožanec.

Ker je bil vse svoje življenje navajen trdno delati, se je kmalu vključil tudi v družbenopolitično življenje v kraju. Dolga leta je kot član Zveze borcev v ormoški krajevni skupnosti. Četudi je kdaj zbolel, je bil na vseh sejah sveta, pa tudi drugega dela se ni otepal.

Ko sem ga pred dnevi obiskala na njegovem domu, mi je pokazal bujno zelenje in rože, ki jih skrbno neguje kljub častitljivim letom. Še vedno je pokončen Slovenec, vesel sedanjih družbenih sprememb. Ko sva se poslavljala, mi je zabičal, da ne smem o njem pisati preveč lepo.

Pa vendar bi za konec zapisala nekaj resnic o njem in njegovem življenju. Priznati moram, da je bil moj prvi »šef«; še posebej je pazil na vse novopečene učiteljice, saj so mu takrat na šolo pošiljali predvsem učiteljice. Vsem mladim, ki smo tisto leto — od takrat jih je minilo že polnih 30 — prišle na šolo, je vcepljal misel, da moraš učenca vsako uro nekaj naučiti. Mogoče se nam je takrat zdel nekoliko trd, vendar danes razumemo povsem drugače. Hvaležne smo mu za vse dobre napotke. Danes je to dediščina, ki jo s pridom uporabljamo vse, ki smo v tistih letih pričele svojo službeno pot v teh lepih, vendar od ljudi in boga pozabljenih krajih.

Kdor ga dobro pozna, ve, da je izredno čustven človek, navidezno trda je bila samo njegova zunanja lupina. Takšno je pač življenje.

Tekst in foto: Vida Topolovec

Spomini na maturo

(odlomki iz dnevnika — 6)

A. Ž.

Nedelja, 4. junija 1961

Rana ura, zlata ura! Vstal sem ob štirih in se pripravil na odhod. Ob petih smo odrinili z avtobusom izpred zgradbe ptujske glasbene šole. Današnje potovanje na republiško tekmovanje mladinskih orkestrov (ki se ukvarjajo z resno glasbo) v Ljubljano je bilo poslednje, kar sem storil za našo glasbeno šolo, do katere nimam več nobene obveznosti. S posebnim avtobusom smo prispeli v Ljubljano že pred osmo. Z Lojzetom, ki igra tudi v mojem ansamblu, igrava v godalnem orkestru kontrabas ter sva kot maturanta najstarejša člana orkestra. Drugi so stari od dvanajst do sedemnajst let.

Tekmovanje je bilo v dvorani Slovenske filharmonije. Takoj ko smo prispeli tja, smo uglasili godala in preigrali program, ki se sestoji iz suite angleških plesov neznanega skladatelja. Po končani vaji smo zajtrkovali v obratu družbene prehrane. Priznam, da mi je bilo tam kar všeč in se mi ni treba bati, da bom nezadovoljen, če bo enako tudi v prihodnjem študentskem obdobju. V Ljubljani se počutim kar domače, čeprav mi je bilo nekaj ur težko po Ptuju. Upam, da se bom jeseni, ko bom tu študiral, počutil vsaj kot danes.

Revija se je začela ob 10. uri. Bili smo peta točka in igrali smo zares izvrstno, tako da so nam ploskali nekaj minut. Če bi bili morda prvi, bi šli tekmovat še naprej v Beograd, vendar mislim, da bomo šele tretji ali četrti. Nastopilo je enajst orkestrov, po eden iz vsake regije, pri tem pa trije iz Ljubljane. Po kosilu, ki mi je bilo všeč (razen čakanja nanj), smo se porazgubili v skupinah po mestu. Napisal sem več razglednic, nekaj tudi dekletom.

Vožnja nazaj je bila enako utrudljiva kot potovanje v Ljubljano. Ob 16. uri smo odrinili, ob 19. uri smo že odložili kontrabasa v glasbeni šoli in se odpravili domov. Od doma sem šel še za nekaj časa v delavski klub. Tam je bila tudi E., s katero sva bila zadnjič skupaj, zdaj pa se je skregala s prejšnjim fantom, za katerega nisem niti vedel. Preden odidem s Ptuja, bom osvojil še nekaj deklet, da se me bodo vsaj te spominjale. Kmalu sem šel proti domu, saj moram jutri pisati in napisati govor za zaključno maturantsko prireditev.

Ponedeljek, 5. junija 1961

Danes je bil tako rekoč prvi dan počitnic, ki pa je minil, kot bi trenil. Vstal sem ob 7.30 in se takoj spravil pisat govor za našo zaključno prireditev, ki bo jutri dopoldne na gimnaziji. V govoru sem blago zafrknil profesorje kot tudi (manj blago) tretješolce, ki jim bomo po stari tradiciji predali maturantski ključ. Pisal sem ves dopoldan. Jutri bo v gimnaziji velika slovesnost. Prireditev bo najprej v šoli, nato bomo maturanti hodili po mestu. Na čelu sprevoda bo stara grajska kočija, na njej pa bo igral moj ansambel. Maturanti bodo korakali za kočijo po parih. Večkrat bomo obšli v mesto. Danes sem posvetil ves dan organiziranju jutrišnje prireditve. Popoldne smo razstavili in spet sestavili staro grajsko kočijo, s katero bomo ponazorili tradicijo ptujske gimnazije. Ko sem šel z gradu domov, sem srečal C., ki se je vrnila s šolskega izleta. Pogovarjala sva se nekaj časa.

Torek, 6. junija 1961

Vstal sem ob osmih in obletel mesto. Bil sem pri članih mojega ansambla in pri Hermanu, ki bo posnel prireditev na magnetofonski trak. Ob desetih smo se sestali v gimnaziji maturanti, vsi v novih temnih oblekah in z rdečimi nageljni v gumbnicah. Takoj smo zbudili pozornost pri mlajših dijakih. Člani mojega ansambla smo prinesli s seboj glasbila. Ker nas je fotograf že čakal, smo se na dvorišču gimnazije fotografirali. Čakali smo na grajsko kočijo, pa je ni bilo od nikoder; kočno je prispela, z vpreženima konjema, ob 11. uri. Ob 11.15 smo zaigrali moj dixiland Tri goreče sveče v gimnazijski stavbi, da so pridrveli vsi dijaki iz razredov. Vsi smo se podali na dvorišče, kjer je sledilo tradicionalno zafrkavanje med tretješolci in maturanti. Prebral sem nagovor, v katerem sem se ponorčeval tudi iz šole in iz profesorjev, ki mi niso bili pri srcu. Proka je prebral šaljivo označitev tretješolcev v verzih, Adi pa je prebral označitev vseh profesorjev s pomočjo naslovov filmov. S tem smo se najbolj zamerili profesorjem. Na primer Veliki diktator — ravnatelj, Človek, ki je preveč vedel — za profesorja, ki je rad škilil v učbenik, Lepotica za milijon dolarjev — za profesorico, ki ni preveč lepa itd. Prebral sem še testament odhajajočih maturantov (samozavest, ponos in svobodno voljo prepuščamo profesorjem, da jo razdele med dijake; cveke zapuščamo vsem dijakom in želimo, da jih skrbno čuvajo ter da bi jim bili enako zvesti prijatelji, kot so bili nam). Prebral sem še pogoje, pod katerimi zapuščamo tretješolcem simbol maturantov — ključ. Na primer: v nočne lokale zahajajte šele potem, ko bodo šli profesorji spat itd. Publika se je zelo smejala, tretješolci pa niso znali prav odgovarjati. Končno sem jim postavil vprašanja, na katera naj bi odgovorili, če hočejo dobiti ključ:

1. »Povejte en pregovor, ki se tiče tretješolcev.« Poskusili so s »Pametnejši odneha«, jaz pa sem jim dejal: »Kdor nima v glavi, ima v petah.«
2. »Zakaj ne sme tretješolec vstopiti v biološki kabinet?« Pravilen odgovor: »Ker je en človeški zarodek v špiritu dovolj za ptujsko gimnazijo.«
3. »Zakaj si je šolski hišnik izposodil po koncu našega pouka, v soboto, izvlekač?« Odgovor: »Zato da bi ga posodil nam, da bi izvlekli iz vas pametnejše odgovore, kot so bili ti.«

Maturanti smo predali tretješolcem ključ z željo, da pazijo nanj, nato pa smo zapustili gimnazijo. Muzikanti smo se spravili na kočijo, drugi pa so hodili zadaj. Večkrat smo prevozili mesto, medtem pa smo mi igrali. Povsod nas je opazovalo mnogo ljudi. Končno smo zavili v tovarno pijač Petovia, kjer smo poskušali žgane pijače, nato pa še vino v kleti podjetja Slovenske gorice. Dekletom se je uživanje pijač bolj poznalo kot fantom. Nato smo hodili po mestu še do 14. ure.

Popoldne sem se kopal za Dravo na Birih. Ob 19. uri smo se zbrali vsi maturanti pred gimnazijo na Prešernovi ulici, od koder so nas odpeljali na valeto k Ureku na Mestni Vrh. Dekleta so se precej napila in bil je velik hec; vino je bilo dobro. Ob 2. uri zjutraj smo se nato odpravili peš proti Ptuju. Po samotni poti smo na glas prepevali. Hodil sem s T., ki je že precej izkušena, vendar se ni nič zgodilo. Srečno smo prispeli domov.

Nadaljevanje prihodnjič

V srednješolskem centru še nekaj prostih mest

Za šolsko leto 1991/92 je v Srednješolskem centru v Ptuju še nekaj prostih vpisnih mest. V Kmetijski šoli je mogoč vpis še za poklice oziroma programe: poljedelec — živinorejec (32), kmetijski tehnik (15), elektrikar elektronik (36), elektrikar energetik (33), elektrotehnik energetik (30).

Vpisati se je mogoče še tudi v Strojno metalurško šolo in sicer: za poklic obdelovalec kovin (5), oblikovalec kovin (15), preoblikovalec in spajalec kovin (18), strojni mehanik (19) in strojni tehnik (6). Vpisati se je mogoče do zasedbe prostih mest, najkasneje pa do 31. avgusta.

N. V.

PISMO IZ LJUBLJANE

Dragi Franček!

Kot vidiš, se ti oglašam po daljšem presledku, česar je kriva vojna. Lepo pozdravljam tebe in vse tvoje v upanju, da ste tretjo vojno preživeli. Tistih nekaj bomb in topovskih granat Slovencem že ne pride do živega.

Sicer pa sem iz zaupnih virov izvedel, da je pravzaprav šlo samo za vajo in da je JLA (Jugoslovanska ljubljena armada) z zadnjo vojaško vajo ali z NNNP samo preizkušala trdnost naših živcev, kakovost cest in drugih javnih objektov in s svojimi avionskimi poleti na avstrijsko stran skušala ugotoviti stopnjo napadalnosti avstrijske vojske, ki pa se ne imenuje ljudska armada in je zato seveda že vnaprej sumljiva, kot je našim generalom sumljivo vse, kar prihaja z gnilega zahoda. Mi smo le bolj vajeni našega dobrega Balkana, kjer se je ohranilo zavidanja vredno število domačih običajev, šeg in navad, kot so zmerjanje, grožnje z orožjem, podcenjevanje, večvrednost in podobne manire.

Seveda pa je treba resnici pogledati v oči tudi, kar se tiče zadnje vojne. Ljubljena armada dobro ve, da je tudi v Sloveniji velika brezposelnost. Z rušenjem nekaterih objektov je torej gradbenikom priskrbela delo. Tisti mostovi, ki niso vzdržali, bodo popravljeni. Isto velja za ceste. Tako bodo zakrpane tudi tiste luknje, ki so ostale še iz predvojnega časa.

Če ne bi bilo zadnje vojne, tudi ne bi bilo deklaracije, ne opazovalcev od zunaj in ne tako pospešenega oživljanja domačih običajev, ki se tičejo tako imenovanega dogovarjanja med republikami bivše Jugoslavije. Lahko smo za zgled celemu svetu, kako se je treba dogovarjati. Mi ne hitimo. Medtem ko se zahodni državniki dobijo čez noč, če je treba, in se dogovorijo o tem, zaradi česar so se zbrali, pa si mi vzamemo več časa, seveda v upanju, da se bomo nekoč v svetli prihodnosti dogovorili za vse večne čase in potem bo vladal en sam blaženi mir in vse bo tako rekoč idealno urejeno. Mi delamo po fazah. Sedaj se, denimo, vneto dogovarjamo, ali in kje bi se dobili člani vrhovništva. Medtem ko se želijo napredni južnjaki dobivati v Beogradu, pa bi radi nazadnjaški severnjaki sestankovali celo na Brionih, v kraju vsega hudega.

Prepričan sem, da se bodo na prihodnjem sestanku, na katerem bo manjkal vsaj Drnovšek, dogovorili, da se bodo dogovorili, ko se bodo dogovorili, če se bodo dogovorili.

Medtem pa v bivši Jugoslaviji tečeta med in mleko.

Franček, saj si spremljal v svojem bunkerju pod domačo štalo sejo skupščine, na kateri so sprejeli deklaracijo. Meni je bilo ves čas nekam slabo, verjetno zaradi preveč zaužitega fižola, ki ga zadnji čas uživam v neizmernih količinah, da bi se navadil na boljše čase, ki nam pretijo. Malo pa mi je bilo slabo tudi zaradi nekaterih govornikov, ki so bili tako junaški, da bi jih moral slovenski narod proglasiti za junake prvega razreda, nekaj pa jih poslati naravnost na fronto, da bi se malo tepli. In če bi se še tam izkazali, bi jim morali dati še kakšno kolajno.

Poleg tega bi jaz imenoval posebno pogajalsko skupino, v kateri bi poleg drugih morala biti obvezno Gros in Pučnik, pogovarjati pa bi se morala s četnikom Šešljem, in sicer o tem, kako čez noč doseči dejansko samostojnost Slovenije. In če bi tako sestavljeni pogajalski ekipi uspel dogovor še v tem stoletju, potem bi jaz našim pogajalcem postavil sredi Ljubljane največji spomenik.

Naj končam to svoje pisanje v prepričanju, da je junaštvo nekaterih slovenskih mož brezmejno. Tebe in tvoje najbližje pa še enkrat lepo pozdravljam!

Tonček

POGOVOR Z MAKSOM SIMONIČEM, BRAZILSKIM SLOVENCEM

Brazilija — raj za delavne

Veliko Slovencev, ki sicer živijo na različnih koncih sveta, je osamosvojitev dočakalo doma, med njimi tudi Maks Simonič, ki je prvič prišel v Slovenijo po štirih desetletjih dela v Braziliji. Vrnil se je, da bi videl mamo, ki živi na Gaberniku in je stara čez 90 let. Želel pa je tudi videti, kaj se je v domovini spremenilo, odkar je odšel. Kot zaveden Slovenec je želel ostati doma, vendar so ga dogodki po drugi svetovni vojni razočarali.

Njegove vrnitve se je najbolj razveselila mama, saj ni pričakovala, da ga bo še kdaj videla. »Nikoli nisem pozabil na Slovenijo. Mama mi je redno pisala, zadnji dve leti pa sem prejemal tudi Rodno grudo, samo da bi bil čim bliže domovini. Mi sicer bivamo v Braziliji, doma pa smo v Sloveniji,« pravi Maks Simonič.

Prvi vtisi po vrnitvi so veličastni. »Lahko rečem, da ste vsi skupaj zelo veliko delali in da so se Slovenske gorice in Haloze prerodile . . .«

Slovenija je 26. junija svečano razglasila svojo osamosvojitev. Kako doživljate te trenutke?

»Kot Slovenec se veselim teh dogodkov, vendar pa niso kompletni. Ko sem še študiral v domovini, smo še vedno računali z nekimi dodatnimi deli Slovenije, ki so ostali zunaj in smo jih po vojni izgubili zaradi nerazumljivosti ali pa zaradi nasprotovanja naših zaveznikov. Mi smo v tem trenutku Slovenija, nismo pa združena Slovenija.«

Ste kdaj razmišljali o tem, da bi tisto, kar ste ustvarili v Braziliji, investirali doma in začeli tako rekoč na novo?

»To bi bilo mogoče. Vse je odvisno od razmer in od tega, ali bi bil lahko sam gospodar. Nikomur ne zaupam, najbolje je, če sami skrbite za vse. Samo tako je lahko gospodarjenje uspešno. Če to dela kdo drugi, gleda na vse z drugimi očmi. Saj poznate tisto: kmetove oči odebelijo vola.

Sicer pa moram o tem govoriti s svojimi sinovi, bodočnost je njihova.

Maks Simonič. (Posnetek: OM)

V tem trenutku še ne vem, ali se bom vrnil v Brazilijo ali ostal tu. Vse je odvisno od časa. Najbolj pa si želim zdravja.«

Maks Simonič živi v São Paulu, velikem človeškem mravljišču, ki nima primere v svetu. Življenja v Braziliji se je navadil šele po nekaj letih. Dežela je lepa in ima velike možnosti za razvoj. Kdor dela, lahko doseže praktično vse, čeprav je moral kot emigrant na začetku marsikatero požreti.

Maks je dosegel veliko. Nikoli ga ni mikalo, da bi se vrnil, preden bi uresničil svoje življenjske in delovne naloge. Ko je vse to dosegel, je postal svobodnejši. Sedaj vse upe polaga v otroke: Pavla, Janeza, Otona, Romana in Olgo. Vsi so izobraženci in so študirali tisto, kar so želeli. Zelo jih zanima, kako je v Sloveniji. Če bo vse po sreči, bodo očeta v kratkem obiskali. Najstarejši sin se je že po prvi razglednici, ki jo je dobil od očeta, zaljubil v Slovenijo. V telefonskem pogovoru je povedal, da ga je tista razglednica tako razveselila, da bi najraje vse pustil . . . in prišel.

V Braziliji danes živi okrog petsto Slovencev, ki pa med seboj niso povezani. Nekaj jih je sicer v jugoslovanskem klubu, nekaj pa jih hodi k slovenski maši, ki je enkrat mesečno v Paraisu. Maks Simonič se je udeležuje zadnje dve leti. Maše so družabni in kulturni dogodek, to je praznik za slovensko besedo in pesem.

Dnevi v domovini hitro minevajo. V pogovorih, ki trajajo pozno v noč, oživi marsikateri dogodek iz zgodnje mladosti. Maks pa ima veliko povedati — od dneva, ko je zapustil domovino, do transporta čez ocean, življenje v Braziliji, o začetnih težavah, uspehih, do trenutka, ko se je odločil, da po 40 letih ponovno obišče rojstni kraj, mamo, brata, prijatelje. Potovanje z ladjo, ki je trajalo dvanajst dni, je bila dobra priprava za trenutke, ki niso in ne morejo biti vsakdanji.

MG

Igrali na več kot 700 gostijah

Skoraj ni ljubitelja domače zabavne glasbe, ki ne bi prisluhnil tudi vižam ansambla Jožeta Ekarta iz Prepolja. Mnogi imajo kaseto, ki je pred nekaj več kot letom dni izšla pod naslovom Spomin na gostijo. Ekart pa že ima posneto tudi drugo kaseto. V trgovino bo prišla jeseni, verjetno pred ptujskim festivalom domače zabavne glasbe. Naslov kasete, pravijo, naj ostane skrivnost.

Naj pred izidom kasete povemo, da bodo na njej nove viže, združene s skeči. Besedila viž in humorne vložke je pripravil vodja ansambla Jože Ekart, uglasbil pa Srečko Zagoranski, medtem ko je producent Igor Podpečan, znan kot baritonist nekdanjega ansambla Avsenik. Sredi lanskega leta se je ansamblu pridružila pevka Blanka in s svojim žametnim glasom poskrbela, da postaja ansambel med poslušalci še bolj priljubljen.

Naj predstavimo še druge člane ansambla. Branko Krajnc igra kitaro in poje, Renato Kapun bas pozavno in bariton, Jože Lubej klarinet, Srečko Zagoranski piha v trobento, vodja ansambla Jože Ekart pa igra na harmoniko in poje. Kot zanimivost naj zapišemo, da je ansambel nekaj zadnjih let največ igral na gostijah. Za seboj jih imajo več kot sedemsto. Zadnje čase pa ansambel pridno vadi, kajti pripravljajo se za nastop na letošnjem festivalu domače zabavne glasbe v Ptuju, ki bo v začetku septembra. Naj še dodamo, da v ansamblu posebej skrbi za humor novi član ansambla Gorazd alias Gogi.

Franjo Hovnik

LOČIČ PRI TRNOVSKI VASI

Škoda, da ni dovolj denarja

Končno se bo vaščanom Ločiča pri Trnovski vasi uresničila želja, dolga desetletja, da bodo — žal le skozi vas — dobili asfaltno prevleko. Čakajo še samo, da bodo prišli asfalterji, ker je cestišče že pripravljeno.

Škoda, da zaradi finančne suše v blagajni krajevne skupnosti kljub dodatnim prispevkom vaščanov niso uspeli zbrati denarja, da bi lahko asfaltno prevleko potegnili od odcepa pri republiški cesti, ki pelje iz Ptuja v Trnovsko vas in naprej proti Lenartu. Morda pa se bo želja vaščanov, da bi dobili asfalt uresničila že naslednje leto?

F. H.

PEČKE PRI MAKOLAH

Kilometri postajajo »krajši«

Prebivalci kraja Pečke pri Makolah so po zaslugi zasebnega trgovca Marjana Vanturja (ob pomoči prizadevne žene in najbližjih) bogatejši za veliko ur, ki so jih še pred slabim letom izgubljali, če so hoteli nakupiti najnujnejše življenjske potrebščine. Po nakupih so se morali odpraviti v oddaljene Makole in še dalje. Ob slabih prometnih zvezah je takšen nakup trajal kar nekaj ur, medtem ko je doma čakalo kmečko opravilo.

Sedaj je vsemu temu konec. Iznajdljivi domačin Marjan Vantur je na križišču cest za Makole—Slovensko Bistrico—Majšperk zgradil trgovino, v kateri je mogoče kupiti najpotrebnejša živila, pa tudi izdelke za gospodinjstvo ter široke potrošnje.

Trgovina je pomembna pridobitev tudi za prebivalce iz oddaljenejših krajev, saj je znano, da je bilo to območje brez trgovskih lokalov. Dolga pot do trgovine, še posebno če jo opravljajo moški, zahteva seveda okrepitev — kje drugje kot za šankom. Ob trgovini je zato lepo urejen bistro. Da pa ne bi bilo prevelike zmešnjave z imeni, ko nakupovalca doma žena vpraša, kje je bil tako dolgo, se je lastnik odločil tako trgovini kot gostinskemu delu nadeti isto ime: Pikec. Svojo ponudbo bo v kratkem še razširil s prodajo plina.

Foto in tekst: Viktor Horvat

Zlati par Podgoršek

V poročni dvorani na magistratu v Ptuju je bila v soboto, 6. julija, spet slovesnost ob razglasitvi za zlatoporočenca. V imenu SO Ptuj sta jo opravila matičarka Lučka Toplak in pooblaščen predstavnik občine Franc Fideršek. Zlatoporočenca sta bila RUDOLF in GIZELA PODGORŠEK, kmetovalca iz ŽETAL št. 112.

Zlati ženin Rudolf je bil rojen 15. 4. 1913 v Žetalah, nevesta Gizela, roj. Jelen, pa 13. 12. 1922 v Zgornjem Gruškovju. Vse življenje sta delala na skopi zemlji v hribih pod gozdovi Maclja. Imela sta pet otrok, danes pa se radostita ob 10 vnukih in tudi že dveh pravnukih.

Poročila sta se 16. junija 1941 v Žetalah. Tudi takrat je bila pri nas vojna in tistih težkih let se oba slavljenca najbolj spominjata. Takrat so tuji zavojevalci v bližini njunega skupnega doma potegnili državno mejo, ki jo je označevala na gosto prepletena bodeča žica. Čez štiri leta je ta žica izginila, ostala je le meja med dvema republikama, sicer pa so ljudje z obeh strani že stoletja živeli kot dobri sosedje, si medsebojno pomagali, pa tudi jezik jih ni dosti ločil, saj sta si krajevni narečji močno podobni. Tudi danes sta se oba sosedna naroda odločila, da bosta živela vsak v svoji samostojni državi. Meja, ki bo zopet potekala v bližini njunega doma, ne bo plot iz bodeče žice, temveč odprta meja prijateljstva in sodelovanja med ljudmi obeh narodov. Tudi danes smo v neke vrste vojnem stanju. To ju spominja na čas, ko sta pred pol stoletja začela skupno življenje, in prav zato sta se odločila, da kljub težkim dnevom, ki jih vsi skupaj preživljamo, proslavita svoj zlati jubilej, saj bo tako ta slovesnost toliko bolj vtisnjena v živ spomin njunih otrok in vnukov.

Zlatoporočencema tudi naše čestitke in dobre želje!

FF

Zlatoporočenca v poročni dvorani; ob njiju sedijo otroci.

ORMOŽ

Kdaj končno bencinski servis

Dela na obnovi Petrolovega bencinskega servisa v Ormožu so nekaj časa potekala po polževo, nekoliko bolj razgibano je zadnje dni.

Težave z oskrbo so bile predvsem od 27. junija do 6. julija, ko so bile ceste proti Ljutomeru, Ptuju in Varaždinu zaprte.

Po fotografiji sodeč, če se bo izvajalec del Konstruktor iz Maribora zelo potrudil, bi lahko bil servis odprt v kratkem času.

Vida Topolovec

Delo pri obnovi bencinskega servisa v Ormožu. (Foto VT)

Na obisku pri upokojencih

Dan po osamosvojitvi so upokojence v ptujskem domu v Volkmerjevi ulici obiskali predstavniki Turističnega društva Ptuj in Demokratične stranke upokojencev in se z oskrbovanci pogovorili o njihovih težavah. Z delegacijama je bila tudi ptujska poslanka v republiški skupščini Anka Osterman, direktorica Centra za socialno delo.

Delegaciji sta najstarejše upokojence in upokojenke obdarili s cvetjem ter ptujskemu in muretinskemu domu podarili sliko.

ap

Delegacija z najstarejšim oskrbovancem Alojzom Vidmarjem, Maistrovim borcem. (Foto: Drava.)

MAKOLE

Ob lepi pričeski še kulturno bogatejši

V središču Makol že nekaj časa uspešno deluje frizerski salon Zinka, na katerega so se Makolčani in okoličani privadili, saj jim — predvsem nežnejšemu spolu — prihrani prenekatero uro, ki so jo še nedolgo tega morali zapravljati v iskanju frizerjev. Kar po nekaj kilometrov iz Makol je bilo potrebno oditi po frizerske storitve.

Lastnica Zinka Mesarič je za razliko od podobnih salonov sklenila storiti še korak naprej. Zelo dobro pozna težave čakajočih in tistih, ki jih »ima v delu«. Sklenila jim je čas popestriti z nekaterimi posebnostmi, med katerimi je spoznavanje razne kozmetike; to je mogoče tukaj tudi kupiti. Prizadevna Zinka je v želji, da bi gostom zagotovila kar najprijetnejše bivanje v svojem lokalu, združila frizerski salon in majhno kozmetično prodajalno. To je prava redkost tudi v večjih mestih. To pa ni edina prednost salona. Za preganjanje časa si je omislila seznanjanje z novejšimi dosežki na področju ženskih pričesk, pa tudi z mnogimi kulturnimi znamenitostmi Makol s široko okolico, kjer posebno mesto zavzema znameniti grad Štatenberg. Vse to si lahko ogledajo na posnetkih z videokaset.

Ob vseh teh prijetnostih obiskovalci salona odhajajo domov še s spoznanjem o ugodnih cenah storitev, prijaznosti zaposlenih in kvalitetno opravljenem delu.

Foto in tekst: Viktor Horvat

Razvoj podeželja in družinske kmetije

Država Slovenija ima svoj prostor zelo omejen in zato moramo s prostorom ravnati in ga razvijati po že znanih dosežkih razvite severne in zahodne Evrope.

Razvoja vasi in prenove so se v 60. letih zelo načrtno lotevali in tudi uspeli v ZRN, Avstriji in še v drugih državah. To je narekovalo predvsem sodobno kmetijstvo in njegove potrebe po urejenih lokacijah, posameznih družinskih kmetijah ter veliki melioracijski in komasacijski posegi. V celovitem razvoju podeželskega prostora in vasi so razvili kmetijsko funkcionalno planiranje. Bilanca rabe prostora je osnova za planiranje razvoja kmetij in za urejanje prostora ter za ekološke ukrepe, kar daje osnovo za potrebe po površinah. Planiranje razvoja podeželja in naselij je izrazito interdisciplinarna naloga, pa vendar imajo nekateri sektorji pomembnejšo vlogo kot drugi. Pomen kmetijstva je za razvoj podeželja tako velik, da se morajo druge dejavnosti podrediti zahtevam kmetijstva. Poseben poudarek je na ekoloških zahtevah, ki morajo biti upoštevane po predpisani zakonodaji.

V Sloveniji moramo pri planiranju razvoja vasi upoštevati predvsem naslednje dejavnike:

— interes kmečkih družin za vodenje kmetije

— opremljenost in možnost širitve kmetije

— lokacijo kmetije ter velikost in obliko gospodarskih dvorišč

— lego kmetije in vasi glede na sedanje stanje in ob predpostavki širitve kmetije in vasi.

Upoštevati je potrebno obdelovalne površine, njihovo lego in naravne danosti. Upoštevati moramo družinske kmetije, ki se ukvarjajo samo z kmetijstvom. V nobenem primeru pa ne smemo izločati mešanih kmetij, saj so te za slovenski kmetijski prostor iz narodnega in gospodarskega vidika izjemno pomembne. To znajo upoštevati tudi številne države EGS. ZRN ima 42 % mešanih kmetij (dežela Bavarska celo 90 %), Francija 32 %, Italija 26 %, Belgija 32 %, Velika Britanija 21 %, sosednja Avstrija 54 %. Te države imajo tudi v povprečju precej velike kmetije: Velika Britanija 69 ha, Francija 28 ha, ZRN 17 ha, enako Nizozemska, Danska 32 ha, Avstrija 12,5 ha, Slovenija 4 ha.

Ti podatki nas opozarjajo, da bo morala stroka podati veliko strokovnega znanja, da bomo na Slovenskem pridelali čimveč hrane na enoto, da bo proizvodni strošek čim nižji in pridelki kakovostnejši. To posebej velja za občinske politične in strokovne kroge, ker so naravne danosti na območju ene same občine zelo različne in je pri planiranju razvoja kmetijstva izjemnega pomena. Glede na to da zakonodaja in planiranje za vasi nista obravnavala vasi in podeželja, so se vasi širile spontano in pogosto neplansko. Zato je nujno, da občinske skupščine in slovenski parlament dajo tem vprašanjem več pozornosti.

Reševanja problematike vasi ne smemo omejiti samo na reševanju prostorskih in oblikovnih problemov, ampak moramo vključevati tudi ljudi, ki želijo v tem prostoru živeti, in njihovo voljo do razvoja. Glede na vedno večje potrebe po hrani moramo paziti na obremenjenost okolja. Mislim na industrijski razvoj, ki lahko ekološko pridelani hrani škoduje.

Aktualne naloge razvoja vasi:

Izboljšanje kvalitete stanovanj znotraj vasi v arhitekturi kraja, kar lahko služi za razvoj turizma kot dodatne dejavnosti. Na ta način bi odpirali nova delovna mesta in dvignili stopnjo kulture na slovenski vasi. Pri tem projektu pa ne smemo pozabiti na izobraževanje mladine in odraslih, posebej pa kmečkih gospodinj. Z novimi projekti agromelioracij in hidromelioracij ter komasacij bi odpirali nova delovna mesta na vasi, pocenili proizvodne stroške in povečali proizvodnjo na enoto. Na razgibanem svetu, zlasti v podravskem, posavskem, pomurskem in primorskem rajonu, je nujno, da damo vso pozornost vinogradništvu in sadjarstvu, saj smo od konca druge svetovne vojne do danes znižali površine, posajene z vinsko trto, za 50 %, kar pomeni, da smo s tem izgubili za več kot 10.000 delovnih mest v kmetijstvu in zaradi takšnega stanja mora država Slovenija uvažati vino za lastne potrebe.

Nujno je, da razvoju kmetijstva damo čimveč pozornosti, da predvideni projekti ne bi bili samo na papirju, ampak tudi realizirani.

Janez Žampa

Pismo iz Amerike

Po zaslugi novinarjev iz vsega sveta, ki so v najhujših dneh vojne vihre v Sloveniji poročali iz tiskovnega središča v Ljubljani, je svetovna javnost kmalu dobila prave informacije in s tem tudi pravo sliko o razmerah v naši mladi državi. Dokaz za to je tudi uvodni del pisma gospoda Josepha A. Calta iz Georgetowna v ameriški zvezni državi Texas, ki ga je poslal svojemu kolegu, Otmarju Gaiserju, predsedniku Aerokluba Ptuj. V pojasnilo še podatek, da sta navezala stike v Salabachu (Avstrija) na svetovnem smučarskem prvenstvu, kjer je gospod Calt zastopal skupino balonarjev Dawn Patrol. Takole piše:

»Dragi Otmar,

upam, da si varen in dobro v času, ko se tvoja dežela bori za svobodo.

Večina nas v Ameriki simpatizira z vašo stvarjo. Mislim, da ne bi mogel najti boljšega dneva, da ti pišem, kot je današnji dan, — ameriški dan neodvisnosti od Anglije (4. julij). Upam, da bo tudi Slovenija imela podoben dan za proslavljanje . . .«

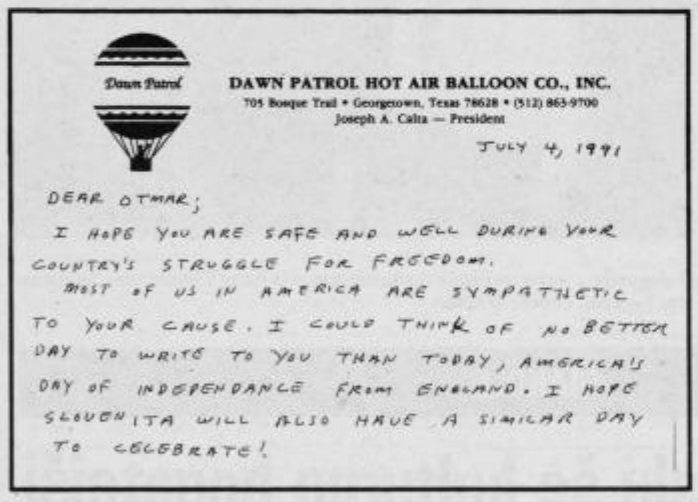

Dawn Patrol

DAWN PATROL HOT AIR BALLOON CO., INC.
705 Bosque Trail • Georgetown, Texas 78628 • (512) 863-9700
Joseph A. Calta — President

JULY 4, 1991

DEAR OTMAR;
I HOPE YOU ARE SAFE AND WELL DURING YOUR COUNTRY'S STRUGGLE FOR FREEDOM.
MOST OF US IN AMERICA ARE SYMPATHETIC TO YOUR CAUSE. I COULD THINK OF NO BETTER DAY TO WRITE TO YOU THAN TODAY, AMERICA'S DAY OF INDEPENDANCE FROM ENGLAND. I HOPE SLOVENITA WILL ALSO HAVE A SIMILAR DAY TO CELEBRATE!

TUDI V IZREDNIH RAZMERAH JE VRTEC V PTUJU DELAL

Plačilo v vojni — da ali ne?

Zdaj, ko so se razmere kolikor toliko normalizirale, se je med nekaterimi starši v Ptuju, ki imajo otroke v vrtcu, pojavilo vprašanje, ali so dolžni plačati za tiste dni vojne, ko je vrtec sicer delal, vendar so otroke pustili v »domačem vrtcu«, režijo. Za čas dopusta ali otrokove bolezni se ve: pri plačilu se odšteje le hrana, druge stroške je potrebno plačati. Zdaj menijo nekateri starši, da za vojne dni ne velja isto pravilo.

Kako je s tem, smo povprašali na pristojni upravni organ Silvo Čerček, sekretarko Sekretariata za zdravstveno in socialno varstvo občine Ptuj. Takole je povedala: »V izrednih razmerah smo v Vzgojno-varstveni organizaciji zagotovili varstvo za otroke tudi na praznik, 4. julija. Stroški so bili, vzgojiteljice so bile na delovnem mestu, res pa je, da je bilo otrok malo. Razumem ogorčenje staršev, vendar glede na ceno vrtca, ki je sestavljena iz vzgojnega in varstvenega dela, in glede na to, da so tudi v vojnih dneh ostali vsi zaposleni v vrtcu — nobenega nismo odpustili, celo nasprotno, vzgojiteljice so bile še bolj angažirane — pomeni pri končni ceni, da so stroški bili. Starši, ki otrok v teh dneh niso pripeljali v vrtec, niso pa jih odjavili, so seveda dolžni plačati varstvo, razen za del živil, torej ne plačajo variabilnega dela stroškov.

Takšna situacija ni bila samo v Ptuju, ampak tudi drugod po Sloveniji. Tega dela ni mogoče nadomestiti iz proračuna.«

Starši se v zvezi s tem lahko pritožijo na Sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo kot prvostopenjski pristojni organ in zatem na republiko, vendar, kot je povedala sekretarka Silva Čerček, ni razloga, da starši teh stroškov ne bi plačali; takšno je stališče tudi republiških pristojnih organov. Če pa kdo ne bi mogel plačati tega, ker bi bil zaradi izrednih razmer materialno oškodovan, lahko uveljavlja pravice iz naslova socialnih pomoči.

NaV

Planinski kotiček

Zamujeno avgusta

Ptujski planinci so zaradi vojnih razmer morali opustiti načrtovane julijske aktivnosti. Po sklepu izvršilnega odbora društva jih bodo izvedli avgusta, da pa planinci ne bi bili prikrajšani za planinske radosti, bodo nekatere aktivnosti združili.

Tradicionalni izlet na Triglav, ki so ga načrtovali od 20. do 22. julija, bo od 29. do 31. avgusta. Turo bodo izvedli, kot je bilo planirano. Iz Vrat se bodo povzpeli na Triglav, zatem pa se spustili po Dolini sedmerih jezer v Bohinj.

Letni tabor, ki naj bi bil v začetku julija, bo od 12. do 18. avgusta v gozdu Martuljku. Planinski pohod na Vršič, Lepeno, Krn in Vrsno bodo združili s pohodom na Jalovec. To bo dvodnevna tura, pohodniki pa se bodo lahko odločili med Jalovcem in Krnom. Izlet bo z avtobusom.

Vzpon na Monte Roso in Braithorn bo od 3. do 10. avgusta. Konec julija — natančneje 28. julija — se bodo lahko ptujski planinci in drugi udeležili pohoda po Haloški planinski poti — od Podlehnika do Cirkulan.

Svojevrstno doživetje bo srečanje planincev Koroške na Obistovi peči, ki bo 11. avgusta. 24. in 25. avgusta bo še avtobusni izlet na Ratitovec, Soriško planino in na Lubnik.

MG

KOMENTAR

Obvestite prijatelje po svetu!

Pod tem naslovom smo lahko v ponedeljkovem Delu (8. julija) na peti strani prebrali pobudo Ministrstva za informiranje. Ministrstvo v njej prosi vse, ki imajo prijatelje in znance v tujini, da jih obvestijo o dogajanjih v Sloveniji, da jih obvestijo o resnici agresije preteklih dni.

Pobuda sama bi ostala brez sumničenja in asociacij na Orwellovo leto 1984, če bi se končala pred odstavkom, ki se začenja: »Pismo se glasi:« . . .

Morda smo res v teh dneh bolj nestrpni in vznemirjeni, pa vendar — da mi kdo narekuje pismo, ki naj ga pišem prijatelju ali zgolj znancu, je pa vseeno preveč. Preveč toliko bolj, ker smo se že odločili za demokracijo in se že odrekli uniformiranosti pogleda na svet in življenje, ki ga živimo.

Čeprav je v nadnaslovu zapisano, da gre za pobudo Ministrstva za informiranje, pa je nedvoumno v velelni obliki v nadaljevanju zapisano: *Pismo se glasi.* Kako naj razumem te besede drugače kot »ukaz«, da je mogoče zapisati v pismo prijatelju le besede, ki jih je spoznalo ministrstvo za informiranje za primerne.

Od kod zdaj to nezaupanje, saj smo Slovenci bili na plebiscitu dovolj jasni in odločni. Lanski december pa tudi še ni tako daleč, da bi pozabili na to dejanje, in Slovenci tudi ne tako labilni, da bi želeli pozabiti na to.

Pobuda je bila (upam, da res) dobronamerna, pa je vendar segla pregloboko v mojo osebnost, če hočete, in ni jih malo, ki se jim je na neki način takšna vrsta »skrbi« uprla.

Nataša Vodušek

PREJELI SMO . . .

Kot da bi Volkmerjevo razrušile bombe

K sreči so zemljo razkopali in razdejali gradbeni stroji. Pomagalo jim je nekaj delavcev, ki so se, kot nam je povedal bližnji stanovalec Rudi K., še potem, ko je bila zemlja razkopana, ob kupih zemlje nekaj časa sprehajali in gledali na uro, kdaj bodo lahko končali in odšli na popoldanske šihte.

Že stara praksa ptujskih operativcev je, da na vrat na nos razkopaljejo kakšno cesto, ulico, potem pa izginejo. Tako Ptujčani in morda še kakšen turist lahko opazujemo ob domu upokojencev velike kupe zemlje.

Zadnje čase ni nikjer več kakšnega delavca. Tako ni mogoče najti odgovornega za to sramoto. Ni izključeno, da so vse delavce skupaj z vodjem gradbišča in direktorjem prek noči poklicali na branike naše samostojne Slovenije in sedaj varujejo kupe zemlje, da jim je ne bi kdo kar odpeljal in na njej posadil kakšne slovenske lipe. Če pa so delavci s šefi še v civilu, pa bi bilo zaželeno, da pred javnostjo opravičijo svoje napol izvršeno dejanje, predvsem pa bi jim na srce položili misel, da če se niso pred kakšnim novim razkopavanjem pravočasno oskrbeli z nekakšnimi cevmi (ali kar bodo pač položili v izkopane jarke), naj se dela ne lotijo, da si ne bodo delali sramote.

Pa brez zamere v upanju, da boste javnosti odkrito povedali, zakaj začetega dela po dveh mesecih niste uspeli dokončati.

Franjo Hovnik

PROF. MARJAN GOJKOVIČ

ZGODOVINA GIMNAZIJE PTUJ

(10. nadaljevanje)

Po sklepu OLO Ptuj je 14. junija 1945 prevzel začasno ravnateljstvo na zavodu Franc Stiplovšek, bivši profesor na šoli. Zavod je bil v obupnem stanju. Knjižnica in zbirke so bile večinoma uničene, oprema odnesena ali poškodovana. Izginil je celotni arhiv skupno s kroniko, ki je segala v leto 1869, ko je bil zavod ustanovljen. Poslopje pa je bilo še dokaj dobro ohranjeno, le notranje razdejanje je pričalo, da vojna vihra ni šla niti mimo gimnazije.

V sorazmerno kratkem času je bilo poslopje toliko obnovljeno, da je bilo mogoče pričeti šolsko delo. Ker pa je okupator razstrelil poslopje okoliške osnovne šole, so šest gimnazijskih učilnic uporabili za osnovnošolski pouk. 23. junija so prispeli na zavod Valter Braz, Hinko Uršič, Tatjana Vehovar, Majda Spillich, Natalija Bonča in Stana Musar, ki jih je poslalo ministrstvo za prosveto v Ljubljani. 25. junija je Franc Stiplovšek predal ravnateljske posle Valterju Brazu. Tega dne sta se na zavodu zaposlila Alojz Bolta in Ferdo Juvanec, nakar je učiteljski zbor na prvi konferenci razpravljal o organizaciji tečajev, ki so se pričeli 5. julija. Vpisalo se je 550 dijakov. Glede na izobrazbo so bili razvrščeni v osem razredov ali dvanajst oddelkov, tako da so imeli prvi štirje razredi po eno paralelko. V tem obdobju so se na šoli zaposlili še: Majda Vošnjak, dr. Matko Heric, Franc Kolarič, Helena Menaše, Mila Planinšek, Slavo Komac, Andrej Kovač, Emilija Branc, Ivan Burger in Lovro Farazin.

5. avg. so se pričeli na zavodu posebni tečaji za 39 udeležencev NOB, ki zaradi vojne šolanja niso uspeli dokončati, 30. avg. so se pričeli dopolnilni, posebni in privatni izpiti in se končali 12. nov. Dopolnilne izpite je opravilo 287 dijakov, posebne razredne izpite pa 192.

Redno delo na šoli se pričenja v septembru. 14. sept. so zavod zapustili Valter Braz, Majda Spillich in Tatjana Vehovar. Vodstvo zavoda je prevzel Anton Ingolič, ki je prišel na zavod 8. septembra. Ingolič je opravljal ravnateljske posle samo do 12. okt., ko jih je ponovno prevzel Franc Stiplovšek. Ob rednem vpisu od 20. do 25. sept. so se vpisali 504 dijaki. Redni pouk se je začel 15. okt. Novost v učnih programih predstavlja uvedba poučevanja ruskega jezika. Pouk ruščine je trajal do šolskega leta 1953/54 in se ponovno obnovil leta 1962. V šolskem letu 1950/51 so pričeli poučevati francoščino, v šolskem letu 1952/53 pa tudi nemščino.

Vzporedno z rednim poukom je potekal od 16. do 30. novembra 1945 tečaj za zamudnike od tretjega razreda dalje. Obiskovalo ga je 155 dijakov. Sledili so še dopolnilni, razredni, popravni izpiti ter izpiti za oficirje JA. Prvo polletje so zaključili 28. februarja 1946. Uspeh ni bil zadovoljiv. Vzrokov za to je bilo več: zapostavljanje slovenščine v času okupacije, pomanjkanje učbenikov in učil, težke gmotne prilike. Ob koncu šolskega leta je bil učni uspeh nekoliko boljši, vendar še ne zadovoljiv. Zanimivo je tudi to, da je v prvem šolskem letu po osvoboditvi zaključni razred obiskovalo le pet dijakov in da so le trije v junijskem roku opravljali višji tečajni izpit (maturo). Nižji tečajni izpit pa je od 72 četrtošolcev opravilo 34 dijakov.

Med počitnicami so na šoli urejali knjižnice in zbirke, 74 mladincev pa se je udeležilo delovne akcije pri regulaciji Pesnice. Šolsko leto 1946/47 se je pričelo že v normalnejših razmerah, čeprav so sledile še mnoge personalne spremembe v kolektivu. Vpisalo se je 556 dijakov, pouk pa se je pričel 16. septembra.

V naslednjih letih se je število dijakov stalno večalo. Tako se je v šolskem letu 1949/50 vpisalo že 859 diajkov in šola je imela tedaj že 20 oddelkov. Višji razredi so bili maloštevilni, brez paralelk, zato pa so bili številčno močnejši nižji razredi. Vsekakor pa neprestane personalne spremembe niso mogle pozitivno vplivati na delo in je bila zato upravičena zahteva učiteljskega zbora, da premestitev ne bi smelo biti med šolskim letom. Tudi vodstvo šole se je stalno menjavalo. Tako je septembra 1947. leta postal ravnatelj zavoda Marjan Tavčar, a je ostal le do decembra. Mesto v.d. ravnatelja je nato prevzel Drago Hasl. Že v počitnicah je bil imenovan za v.d. ravnatelja Branko Prekoršek in šele od leta 1949 je za več let prevzel vodstvo zavoda Ivan Krajnčič, bivši ravnatelj učiteljišča v Tolminu.

Nadaljevanje prihodnjič

PROFESORSKI ZBOR na državni realni gimnaziji v Ptuju v šolskem letu 1928—29.
1. vrsta (sede): Vodnik Hinko, Kolarič Anton, dr. Komljanec Josip, Holeček Peter, Alič Fran. 2. vrsta (stoje): Jurko Stane, Kajnih Marica Gorše Miroslav, Branič-Mlakar Emilija, Molinaro Ivan, Kanduč Rajko. 3. vrsta (stoje): Pahor Karel, Mali Albin, Jirak Karel, dr. Pehani Hubert, Bajuk Hugon, Stiplovšek Fragjo.

Nagradno turistično vprašanje

Kaže, da je vojna kriva za to, da bralci Tednika niso odgovorili za turistično vprašanje v Tedniku 27. junija. Takrat smo vprašali, katera grajska zbirka je bila pred kratkim ponovno odprta. Gre za galerijo na gradu. Žal nismo prejeli nobenega odgovora.

Danes vas, spoštovani bralci, vprašujemo, kako se imenuje pomembna zgodovinska veda, ki se ukvarja z zbiranjem, in preučevanjem starega denarja. Nagrada za pravilen odgovor so muzejske publikacije, družinska vstopnica za ogled muzejskih zbirk in lični spominek.

NAGRADNO TURISTIČNO VPRAŠANJE Pokrajinskega muzeja

Kako se imenuje pomembna zgodovinska veda, ki se ukvarja z zbiranjem in proučevanjem starega denarja?

_____

_____

_____

Skrivnostni svet žuželk

Veliko ljudi pozna žuželke kot nadležne živali, vendar pa to za vse le ne drži. Žuželke so lahko tudi hišni ljubljenci tako kot pes, mačka, hrček, papiga in druge živali. Rada bi vam predstavila žuželke na splošno, prihodnjič pa še svoje hišne ljubljence paličnjake, na koncu pa še nekaj nasvetov za gojenje paličnjakov.

Vabim vas torej v bolj ali manj znani svet ŽUŽELK.

Danes poznamo že več kot 750.000 vrst žuželk. Žuželke živijo na Zemlji že od devona (pred 350—400 milijoni let). Razvile so se iz prednikov neke skupine stonog.

Žuželke so zelo raznolike živali, vendar pa lahko pri vseh na telesu ločimo 3 osnovne dele: glavo, oprsje in zadek.

Glava je sestavljena iz šestih členov (metamer), na njej pa je par pipalnic, dvoje sestavljenih fasetnih oči, s katerimi vidijo okolico kakor mozaik, nekaj enostavnih oči in ustni aparat, ki ga sestavljajo trije pari čeljusti: osnovni tip je grizalo s kleščičastimi prednjimi čeljustmi, srednje čeljusti nosijo par pipalk, ki služi kot pripomoček za potiskanje hrane v usta, in zadnje čeljusti. Pri mnogih žuželkah, ki sesajo ali ližejo hrano, so se razvila iz ustnih delov različna sesala ali lizala.

Oprsje je sestavljeno iz treh členov (predprsje, sredoprsje, zaprsje), zadek je navadno sestavljen iz 10—11 členov. Na zadnjem členu so lahko različni izrastki (genitalni — razmnoževalni organi). Vsak člen telesa je opremljen še s trdo kutikulo; to je posebna tvorba kože, ki varuje telo in mu daje oporo.

Noge so sestavljene iz 5 glavnih členov in se končajo s krempljičastim stopalcem.

Čutila so pri žuželkah izredno dobro razvita. Na tipalnicah imajo čutilo za tip in voh, na ustnih delih pa čutilo za okus. Mnoge žuželke tudi slišijo. Slušala so ponavadi bobničasta. Živčevje je pri žuželkah dobro razvito, posebno trodelni možgani. Izločala so iz venca Malpigijevih cevk. Žuželke dihajo z zračnicami (trahejami), ki imajo odprtine (DIHALNICE) na oprsju ali zadku.

Žuželke so ločenih spolov (gonohoristi). Značilna je notranja oplodítev, večinoma ležejo jajčece, le malo je živorodnih. Nekatere imajo deviškorodnost. Pri žuželkah poznamo razvoj s popolno preobrazbo (jajčece — ličinka — buba — odrasla žival) in razvoj z nepopolno preobrazbo (razvoj brez stopnje bube), ki poteka enakomerno z večjimi ali manjšimi spremembami od levitve do levitve. Pravimo, da žuželke ob levitvi »sleče« premajno kožo. Levitev lahko poteka hitro ali pa kar nekaj dni. Na hitrost levitve vpliva več dejavnikov (temperatura, vlažnost . . .). Po levitvi žival suho kožo (lev) poje ali ga zavrže. Če živali ne zmotimo pri levitvi, bo lev zagotovo pojedla, pustila bo le končine. Boljše je, če je NE zmotimo, ker lahko pride do trajnih (če je levitev zadnja) in tragičnih posledic (brez končin, zvito telo . . .).

V naravi so žuželke izredno pomembne živali. Med koristne prištevamo najprej opraševalce rastlin — cvetlic. Zelo pomembne so v biološko borbi proti različnim škodljivim živalim, koristne so tudi za odstranjevanje poginulih živali. Uveljavile so se tudi kot laboratorijske živali (pri genetiki, fiziologiji). Predstavljajo 3/4 vsega živalstva in so osvojile na kopnem skoraj vse BIOTOPE. Prehranjujejo se različno: nekatere so plenilke, druge rastlinojede, tretje mrhovinarji.

Mnoge žuželke so v določenih razmerah tudi škodljive. Za škodljivost nekaterih je postal krivec človek zaradi posega v naravo in s tem porušenja naravnega ravnotežja. Nevarne so vse zajedalske žuželke, ki pijejo človeško kri ali kri domačih živali, še posebno, če s tem prenašajo različna obolenja (npr. KOMAR MRZLIČAR — ANOPHELES: samica prenaša MALARIJO).

Žuželke razdelimo v dva številčno neenaka podrazreda:

— NEKRILATE ŽUŽELKE (APTERIOM) — PRAŽUŽELKE, za katere je značilno, da nimajo kril, imajo pa grizalo, zračnice (traheje) so običajno le v oprsju. Nekatere imajo še ostanke zadkovnih okončin. Najpopolnejša pražuželka je SREBRNA RIBICA, ki ima na koncu zadka tri daljše ščetine, telo pa pokrito s srebrnimi luskastimi ščetinami.

— KRILATE ŽUŽELKE (PTERIGOTA), ki jih delimo na veliko različnih redov, in sicer:

a) žuželke z nepopolno preobrazbo, k njim spadajo: enodnevnice, kačji pastirji, ščurkokrilci, ravnokrilci, uši in kljunate žuželke,

b) žuželke s popolno preobrazbo; k njim spadajo: mrežokrilci, hrošči, kožokrilci, metulji, dvokrilci in bolhe.

Za vse krilate žuželke je značilno, da imajo na sredoprsju in zaprsju dva para kril, od katerih velikokrat prvi par otrdi in služi za zaščito drugemu, kožnemu paru. Pri nekaterih žuželkah lahko kožnati par zakrni ali pa krila popolnoma izginejo. Seveda pa tudi pri žuželkah brez izjem ne gre, zato imajo ščurkokrilci (bogomoljke, ščurki, razen termitov) prvi par kril pergamenast, drugi pa kožnat. V krilih so t.i. žile — HITINIZIRANE CEVKE, v katerih so zračnice, živci in kri.

Nadaljevanje prihodnjič

Bogdana Kovač

Za lepe in zdrave noge

Čevlji z nizkimi petami prihajajo v modo in iz nje odhajajo.

Visokih pet ni mogoče »pretnati«. Ženske so jih obuvale že pred skoraj petsto leti. V eni od ameriških anket so ugotovili, da nosi visoke pete (5—7 cm) približno 60 % žensk; med temi jih več kot polovica odkrito priznava, da jih bolijo noge. Ženske so v anketi tudi zaupale, zakaj kljub bolečinam obuvajo čevlje z visoko peto. Pravijo, da zato, da so videti višje, elegantnejše in bolj profesionalne.

Tudi moški svet ni neobčutljiv za »visoke pete«. Ženske se jim zdijo bolj privlačne, njihova ženskost in čutnost pa bolj poudarjeni! V čevljih z visoko peto je tudi stopalo videti krajše in izbočeno, vsa noga pa daljša in vitkejša.

— ● —

Na žensko, ki hodi skozi življenje vedno v čevljih s 5—7 cm visoko peto, preži veliko težav.

Zaradi izzivalne drže jo morda boli hrbtenica, najbolj pa je obremenjeno stopalo. Zaradi visokih pet morajo blazinice na podpaltih prevzeti okrog 90 odstotkov telesne teže, ki si jo v normalnih čevljih delijo s petami na polovico. Srednji del stopala se splošči in pod bremenom vsega telesa izpolni prostor v čevlju. Pričnejo se začetne težave, kot so otiščanci, kurja očesa, žulji, vraščeni nohti, betičasti prsti . . .

Zdravniki, ki se ukvarjajo s takimi problemi, sicer ob tem kot osnovni razlog upoštevajo že zgradbo nog, saj se nekatere noge bolj nagibajo k takim težavam, čevlji z visokimi petami pa stanje samo še poslabšujejo.

Zgodi se tudi, da se mora marsikatera ženska odpovedati visokim petam zato, ker je že prišlo do okvare Ahilove tetive. Ta se skrči, ker je zaradi nošenja visokih pet nenehno mlahava in se krajša. Zaradi te okvare postane otežkočena hoja z bosimi nogami ali nizkimi čevlji. Hoja je težka, boleča, pa tudi funkcija gležnja postane omejena. Sčasoma se zravna stopalni lok, stopalo pa postane plosko. To pa ni več niti lepo niti elegantno.

Da nas nošenje visokih pet ne bo pripeljalo do največjih težav, moramo čevlje z visoko peto nositi s pametjo. Kot pri marsičem v življenju je pomembna zmernost. Priporočljivo je, da se višina pet čez dan večkrat spremeni, da se tetive in mišice lahko spet raztegnejo.

Proti »pekočim podplatom« pomagajo posebni vložki, ki jih lahko kupimo v trgovinah s športnimi pripomočki in blažijo sunke pri hoji.

Z modno ortotiko je možno izdelati privlačen in udoben ortopedski čevelj, ki ohranja zaželeni položaj stopala in krivenčenje prstov. Dobrodošel je predvsem poslovnim ženskam in profesionalkam, ki morajo veliko časa prebiti v čevljih z visokimi petami, da se dobro počutijo.

Tudi moda je v glavnem popustila pred udobjem, zato v trgovinah najdemo vse več mehkih, primerno zaobljenih čevljev z manj oporečno peto, ki pa so tudi elegantni in »zdravju nog« ustreznejši.

Verica

Ko za mizo smo zbrani . . .

Danes vam ponujam tale menu:
LIMONINA JUHA
SVINJSKA ZAREBRNICA V SIROVI SRAJČKI
PARADIŽNIKOVA OMAKA
PETERŠILJEV KROMPIR
LEDENA ZMRZLINA Z BOROVNICAMI IN SKUTO

LIMONINA JUHA

Kokošjo juho zavremo. Riž operemo, odcedimo ter stresemo v vrelo juho. Pokrito počasi kuhamo 15 do 20 minut. Medtem jajca narahlo penasto zmešamo. Med stepanjem postopoma prilivamo limonin sok. Odmerimo 1/4 litra vrele kokošje juhe in jo vlijemo v jajčno limonino mešanico. Lonec z juho odstavimo in vanjo počasi vlivamo jajčno limonino omako. Pri tem ves čas mešamo z metlico.

Juho znova segrejemo, vendar pa ne sme zavreti. Limonino juho začinimo s soljo in poprom, počakamo 5 minut in ponudimo.

Naredili smo jo iz: 1 1/2 litra kokošje juhe, 5 dag dolgozrnatega riža, 4 jajc, soka 1 limone, 2 noževih konic soli in 2 noževih konic belega popra

SVINJSKA ZAREBRNICA V SIROVI SRAJČKI

Zarebrnice rahlo potolčemo, solimo in popramo.

Jajca stepemo in jih premešamo z naribanim parmezanom. Zarebrnice najprej povaljamo v moki, nato še v jajčno-sirovi mešanici. V ponvi segrejemo olje ter jih ne obeh straneh zlatorumeno spečemo. Zarebrnice položimo na papirnato servieto, da se maščoba odcedi.

Ponudimo jih na gosti paradižnikovi omaki s peteršiljevim krompirjem, okrašenim z listi zelene solate, kolobarčkom limone, krhlji paradižnika in vejicami zelenega peteršilja.

Zarebrnice pred serviranjem potresemo z naribanim parmezanom.

Za pripravo potrebujemo: 8 manjših svinjskih zarebrnic, 2 1/2 dl olja, sol, poper, 8 dag moke, 3 jajca, 8 dag naribanega parmezana in dekoracijo.

PARADIŽNIKOVA OMAKA

Sveži paradižnik za 10 sekund potopimo v vrelo vodo, prelijemo s hladno vodo in olupimo. Narežemo na četrtine, odstranimo pečke in narežemo na kocke.

Na maslu in olivnem olju prepražimo narezani paradižnik. Solimo, popramo in potresemo s sladkorjem. Dodamo paradižnikovo mezgo ter v lastnem soku okrog 15 minut dušimo.

Nasekljano svežo baziliko umešamo z 2 jedilnima žlicama masla in po koščkih primešamo omaki. Okus izboljšamo z belim vinom.

Za pripravo smo porabili: 50 dag paradižnika, 12 dag masla, 2 jedilni žlici olivnega olja, 1 jedilno žlico paradižnikove mezge, sol, poper, ščepec sladkorja, šopek bazilike in 1/2 dl suhega belega vina.

LEDENA ZMRZLINA Z BOROVNICAMI IN SKUTO

Borovnice v mrzli vodi dobro operemo in odstranimo slabe jagode ter liste. Nato jih na prtiču odcedimo. Nekaj jih pustimo za okrasitev, druge pa prepasiramo oziroma zdrobimo v električnem mešalcu in premešamo s polovico sladkorja.

Drugo polovico sladkorja penasto umešamo s pretlačeno skuto, rumom in vaniljinim sladkorjem.

Smetano stepemo in prihranimo skodelico za dekoracijo.

Borovnice zmešamo s skutino kremo in na rahlo primešamo stepeno sladko smetano. V model za sladoledno bombo ali za puding nakapamo med. Model obračamo tako dolgo, da je vsa notranjost pokrita z medom. Nato posujemo dno in stranice z zmletimi mandelji.

V model nadevamo skutino kremo in jo postavimo za 4 do 5 ur v zamrzovalno skrinjo, da zmrzne. Najbolje je, da jo naredimo dan prej ter jo pustimo v zamrzovalniku prek noči.

Pred serviranjem postavimo model z zmrzlino za trenutek v vročo vodo in jo stresemo na primeren pladenj oziroma stekleni krožnik. Okrasimo jo z borovnicami, ki smo jih prihranili, stepeno sladko smetano ter z zelenimi listi mete.

Naredimo jo iz: 22,50 dag borovnic, 22,50 dag sladkorja, 45 dag skute, 4 dl sladke smetane, 1 zavitka vanilijinega sladkorja, 2 cl roma, 2 jedilnih žlic medu in 2 jedilnih žlic mletih mandeljnov.

Želimo vam dober tek in veliko uspehov s kuhanjem.

Dušan Bombek, tehnolog iz Kmetijskega kombinata — turizem in gostinstvo Ptuj

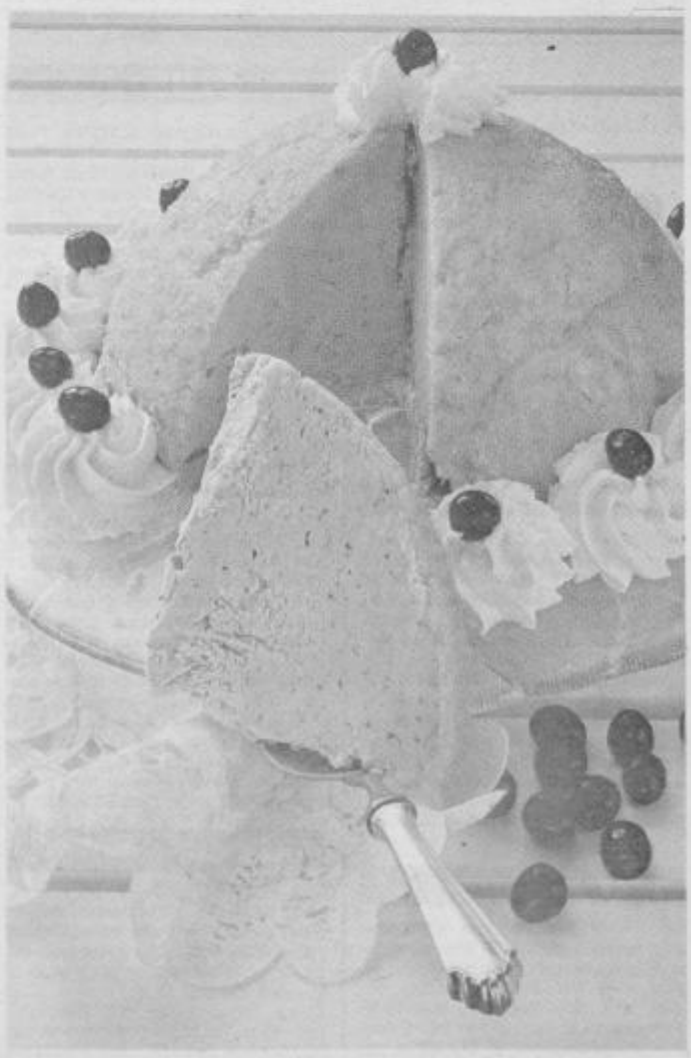

Ledena zmrzlina z borovnicami in skuto.

V vrtu

V SADNEM VRTU je sadje zgodnjih sadnih vrst in sort že dozorelo, pravkar zori srednje rano sadje, zaradi dobrih vremenskih razmer v začetku letošnjega poletja pa se dobro razvija tudi pozno sadje. Ko nam narava vrača za naš trud žlahtne plodove, pa še ne smemo pozabiti na nadaljnjo nego in vzdrževanje. Ob času zorenja sadja moramo biti enako pozorni na varstvo sadnih rastlin pred boleznimi in škodljivci, kot smo bili doslej. Varstvo v času zorenja je še posebej zahtevno, saj ne smemo zorečega sadja zastrupiti, sadno drevje pa moramo v vsakem primeru ohraniti do diferenciacije cvetnega nastavka v avgustu v dobrem zdravstvenem stanju.

Na mladih rastlinih vršičkih se bodo tu pa tam še pojavile listne uši, ki lahko, če jih sproti ne uničimo, močno poškodujejo sadno rastlino in povsem zaustavijo nadaljnjo rast mladik. V manjših nasadih je posamične pojave listnih uši mogoče odpraviti s škropljenjem samo napadenih rastnih vršičkov z actelicom ali pirimorom v 0,1-odstotni koncentraciji z malo ročno škropilnico.

Rastlinske bolezni razen plesni ne bodo v tem času povzročale večje škode, zato tudi ni potrebno škropljenje. Plesnive poganjke, ki so izrazitejši le pri nekaterih občutljivejših jablanovih sortah, režemo in sežgemo, drevo pa poškropimo z enim od žveplenih pripravkov, ki v večini primerov zdravju niso škodljivi.

V OKRASNEM VRTU je med pomembnimi poletnimi vrtnimi opravili tudi setev dveletnic. Dveletnice so cvetlice, ki po svojem bogatem cvetenju tekmujejo z enoletnicami. Kdor želi imeti vse leto nekaj cvetja na vrtu, mu ga pričarajo dveletnice, ki jim je narava dala lastnost, da posejane poleti in vzgojene ter posajene kot sadike v jeseni toliko prirastejo, da imajo naslednje leto nakopičene dovolj energije za rast in obilno cvetenje.

Mačehe, vrtne marjetice, turški nageljni, spominčice, vrtne zvončnice, lučnik, rožlin in druge ljubiteljem cvetja dobro znane dveletne cvetnice sejemo na dobro pripravljeno setvišče sredi poletja. Setvišče naj bi bilo v polsenci, saj kaleče seme v nobenem primeru ne sme presušiti, to pa se običajno pripeti v zaskorjeni zemlji. Temu se izognemo, če smo v plitvo setvišče pred setvijo dodali 2 do 4 cm globoko dobro presejano organsko gnojilo substrat. Izkušeni pridelovalci sadik dveletnic dobro vedo, da je za pridelavo sadik v poletni vročini potrebno dobro pripravljeno setvišče, senčenje in zalivanje v obliki pršenja, toda ne s hladno vodo.

Nekatere od dveletnic, kot so mačehe in vrtne zvončnice, moramo prepikirati. Močnejše razvite koreninske grude pa dosežemo, če jih vlončimo v majhne glinaste, plastične ali šotne lončke. Uporabni so tudi jogurtovi kozarci, ki pa jim na dnu naredimo luknjice, da bo odvečna voda lahko odtekala.

Ko so sadike dovolj krepke, jih sadimo že v zgodnji jeseni na sončno mesto okrasnega vrta v dobro pripravljeno in pognojeno zemljo. Medtem ko večina dveletnic dobro prezimi na prostem, pa je turške nageljne koristno zavarovti pred zimo s smrekovimi vejami; to ne škoduje tudi drugim dveletnicam.

V ZELENJAVNEM VRTU posajene kapusnice (zelje, ohrovt, cvetačo, kolerabico, brstični ohrovt, brokoli in druge) ogrožajo razni škodljivci. Že ob kalitvi kapusovi bolhači požro mlade klične liste, tako da rastlina sploh ne zraste. Proti bolhačem, ki delajo večjo škodo zlasti v sušnih letih, se zavarujemo, če že pred setvijo razkužimo z volatonom EC-500 v 0,15-odstotni koncentraciji, sicer pa po setvi ob kalitvi poškropimo sejališče z zolonom, diazinom, dipterexom ali basudinom v 0,2-odstotni koncentraciji.

Kapusov belin je beli metuljček, katerega ličinke — gosenice lahko povzročijo veliko škodo v kratkem času, da od listov zelja ostanejo samo žile. Učinkovito jih uničimo z želodčnimi strupi, kot so basudin, dipterex ali pinofos, v 0,2-odstotni koncentraciji. **Kapusova uš** je umazano zelene barve, dolga okoli 2 mm in se pojavi na mladih listih, predvsem pa na rastnem vršičku v kolonijah, pokritih z voščeno prevleko pepelasto sive barve.

Ker imajo listi vseh vrst kapusnic plast voščene prevleke, moramo škropivu dodati eno od močil ali kar ščepec čistila za kuhinjsko posodo, da po listu ne spolzi.

• • •

Po biokoledarju je priporočljivo sejati in saditi rastline, ki jih pridelujemo za list, od 21. do 23. ter 30. in 31. julija, rastline za plod od 23. do 26. julija, rastline za korenino od 26. do 28. julija ter cvetnice in zdravilna zelišča 21. in od 28. do 30. julija.

Miran Glušič, ing. agr.

ČETRTEK 25. julij

TV SLOVENIJA 1

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
10.45 Video strani
16.45 Video strani
17.00 Sova — ponovitev
18.00 Tv dnevnik 1
18.05 Mozaik, ponovitev: Tunguzijska katastrofa, 3/4
18.35 Spored za otroke in mlade: Kapitan Power, ameriška nanizanka 7/22
19.05 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
20.05 Elizabethin dvor, slovaška nadaljevanka, 1/6
21.10 Tednik
22.10 Tv dnevnik 3
22.35 Sova: Samo bedaki in konji, 1/8, Polnočni klici, ameriška nanizanka, 10/21
23.35 Video strani

TV SLOVENIJA 2

18.30 Satelitski programi, poskusni prenosi. 20.00 Žarišče. 20.30 Regionalni programi TV Slovenija Studio Ljubljana. 21.30 Prostozidarstvo od blizu, angleška dok. serija, 5/6. 22.00 Mali koncert. 22.15 Večerni gost: Peter Amalietti. 23.00 Yutel, eksperimentalni program.

HTV 1

9.30 Poročila. 9.40 Tv koledar. 9.50 V vrtincu stoletja: Tisočletje Vinodola. 10.20 Ključek okrog vratu — tv igra za otroke. 11.10 Poletni program. 15.10 Poročila. 15.20 Tv koledar. 15.30 Poirot, serijski film. 16.25 Krila, humoristična serija. 16.50 Korenine mafije, serijski film. 17.40 Pregled programa. 18.15 Hrvaška danes. 18.45 Opera v sobi, dokumentarna oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.05 Spekter. 21.10 V srcu mesta, serijski film, 4/12. 21.55 Dnevnik 2. 11.15 Morje, morje: Slike z Donave, 7/7. 22.45 Glasbena scena: New age. 23.45 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Pravica do ljubezni. 9.30 Dežela in ljudje. 10.00 Me ženske. 10.25 Čas v sliki Da capo. 10.30 40 milijonov išče moža, ameriški film, 1962 (Glenn Ford). 12.15 Klub senjorjev. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Latigo, ameriški akcijski film, 1971 (James Garner, Suzanne Pleshete). 14.40 Raj za živali. 15.00 Franglesi. 15.25 Ostržek. 15.50 Fernand Magellan, risanka. 16.00 Leo in Fred, risanka. 16.10 Oče Murphy, družinska serija. 17.00 Mini čas v sliki. 18.05 Mi. 18.30 Leteči zdravniki, pustolovska serija. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Šport. 20.15 Pojoča Avstrija. 21.20 Pogledi od strani. 21.30 Ie se Ricky Forster 2., zadnji del serije. 23.00 Adamovo rebro, ameriški film, 1949 (Pencer Tracy, Katherine Hepburn). 0.35 Chicago 1930. 1.20 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama do 13.00. 15.45 Tedaj. 15.50 Poroka za Eriko, nemški film, 1950 (Marianne Schonauer). 17.15 Monte Christo. 2. del serije. 18.00 Pravica do ljubezni (59). 18.30 Povej resnico, zabavni spored. 18.55 Loto. 19.00 Štajerska danes. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kulturni žurnal. 20.15 Reportaže iz tujine. 21.00 Trailler, novi filmi. 21.30 Pozor kultura. 22.00 Čas v sliki. 22.25 Čas v sliki. 22.25 Čas v sliki E capo. 22.30 Klub 2 nato Poročila.

RTL PLUS

6.00 Jutranji magazin. 9.00 Poročila. 9.20 Kot vihar, nemški, 1957 (Lili Palmer). 11.00 Šov. 11.25 Wells Fargo. 12.10 Buck Rogers. 13.10 Hammer. 13.35 Santa Barbara. 14.25 Springfieldova zgodba. 15.10 Klic srca. 15.55 Čips. 16.45 Tvegano! 17.10 Cena je vroča. 18.00 Ženska za sedem milijonov. 18.45 Poročila. 19.15 Nogomet. 21.15 Desna in leva hudičeva roka, vestern, 1970 (Terence Hill, Bud Spencer). 23.10 Poročila. 23.20 Iz onostranstva, grozljivka, 1986 (Jeffrey Combs). 0.45 Doktor Mladen, jugoslovanski film, 1975 (Ljuba Tadić, Pavle Vujisić).

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 8.35 Sosedje, Bolnišnica. 9.50 Teleshop. 10.10 Maxie, ponovitev filma. 12.05 Kolo sreče. 12.45 TV-borza. 13.35 Bingo. 14.00 Thunder Cats, Bolnišnica, Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 Duki. 16.45 Make up in pištole. 17.50 Zaljubljen v čarovnico. 18.15 Bingo. 18.45 Dober večer, Nemčija. 19.15 Kolo sreče. 20.00 Lepotica in zver, serija (Jo Anderson). 21.00 Legenda o Tarzanu, ameriško-angleški film, 1983 (Christopher Lambert, Andie McDowell). 23.20 Poročila. 23.35 Maciste, akcijski, 1961 (Mitchell Gordon). 1.20 Tenis, federation Cup. 1.50 Tenis.

TELE 5

12.30 Magazin. 13.00 Mesto, dežela, reka. 13.25 Bim, bam, bino: Galay Rogers, Microbi, Lucy, H. Finn. 18.30 Poročila. 18.33 Mesto, dežela, reka. 19.00 Bliskovito, kviz. 19.30 Poročila. 19.45 Hop ali top. 20.15 Kovček, zabavni spored. 21.05 Najbolj noro mesto na Divjem zahodu, akcijski, 1974 (Troy Donahue). 22.45 Poročila.

PETEK 26. julij

TV SLOVENIJA 1

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
10.25 Video strani
14.35 Mozaik, ponovitev, Tednik
15.40 Sova, ponovitev
18.00 Tv dnevnik 1
18.05 Mozaik, ponovitev: Marlboro music show
18.35 Spored za otroke in mlade
19.15 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
20.20 Festival sveta, avstralska dokumentarna serija, 3/12
21.15 V Cittyju, angleška nanizanka, 11/13
22.05 Tv dnevnik 3
22.30 Sova: Dragi John, 23., zadnji del ameirške nanizanke
23.50 Twist (Follies Bergeres), francoski shov, francoski varitetejski programi, 2/3
1.20 Video strani

TV SLOVENIJA 2

17.00 Satelitski programi, poskusni prenosi. 18.00 Domači ansambli: Bratje iz Oplotnice, ponovitev. 18.30 Regionalni programi TV Slovenija, Studio Maribor: Tele M. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Žarišče. 20.30 Koncert simfonikov RTV Slovenija. 21.50 Oči kritike. 11.20 Yutel.

HTV 1

9.30 Poročila. 9.40 Tv koledar. 9.50 Poletni program. 14.45 Pregled sporeda. 14.50 Poročila. 15.00 Tv koledar. 15.10 Prezrli ste, poglejte. 17.45 Otroški program. 18.15 Hrvaška danes. 18.45 Humoristična serija. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.05 Zakonski obračun, ameriški film. 21.45 Dnevnik 3. 22.05 Paracelsus serijski film, 8/8. 22.55 Ekran brez okvira. 0.025 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Pravica do ljubezni. 9.30 Živali Sredozemja, 3. del. 10.00 Mi. 10.25 Čas v sliki Da capo. 10.30 Trije novčiči v vodnjaku, ameriški film, 1954 (Clifton Webb). 12.10 Tedaj. 12.15 Reportaže iz tujine. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Bratje Marx v operi, ameriška komedija, 1935. 14.35 Batman, akcijska serija (Adam West). 15.00 Franglesi. 15.25 Ostržek. 15.50 Arhimet, risanka. 16.00 Leo in Fred, risanka. 16.10 Oče Murphy, družinska serija. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.05 Mi. 18.30 Leteči zdravniki, serija. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Šport. 20.15 Primer za dva, kriminalistična serija (Claus Theo Gartner). 21.15 Pogledi od strani. 21.35 Mož po imenu Konj, ameriški film, 1976 (Richard Harris). 23.35 Vojna policistov, francoska kriminalka, 1979 (Claude Brasseur, Marlene Jobert). 1.25 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama do 13.00. 15.10 Tedaj. 15.15 Versailles, kralji in ženske, francoski film, 1953 (Jean Marais). 17.30 Preživetje, film v sedmih delih, 1. del: Saga o volku. 18.00 Pravica do ljubezni. 18.30 Milijonsko kolo. 19.00 Štajerska danes. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kulturni žurnal. 20.15 Šiling, gospodarski magzain. 22.00 Čas v sliki. 22.25 Čas v sliki Da capo. 22.30 Spitting Image. 23.30 Britanska modna kreatorka Vivienne Westwood. 0.25 La Vie En Vogue. 1.00 Usnjeni jopič, dokumentacija. 1.55 Poročila.

RTL PLUS

6.00 Jutranji magazin. 9.30 Film. 11.00 Šov. 11.25 Wells Fargo. 12.10 Buck Rogers. 13.10 Hammer. 13.35 Santa Barbara. 14.25 Springfieldova zgodba. 15.10 Klic srca. 15.55 Čips. 16.45 Tvegano! 17.10 Cena je vroča. 18.00 Ženska za sedem milijonov. 18.45 Poročila. 19.10 Loterija. 19.15 Benny Hill. 19.40 Dolina skrivnosti, pustolovski, 1967 (Richard Egan). 21.15 Najstnice brez kavbojk, komedija, 1978 (Gloria Gauda). 22.45 Poročila. 22.55 Vožnja v pekel, akcijski, 1984 (Chuck Connors). 0.30 Iz onostranstva, pon. 3.15 Dobra svetloba, češki, 1985. 4.45 Sierra. 5.30 Kapitan Power.

SAT 1

6.00 Dobro jutro 8.35 Sosedje, Bolnišnica. 9.50 Teleshop. 10.1 Duki, vestrnska serija. 11.05 Lepotica in zver. 12.05 Kolo sreče. 12.45 TV borza. 13.35 Bingo. 14.00 Glavica, Bolnišnica, Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 Hight Chaparral. 16.45 Cannon. 17.50 Zaljubljen v čarovnico. 18.15 Bingo. 18.45 Dober večer, Nemčija. 19.15 Kolo sreče. 20.00 Nabriteža komedija, 1983 (Pierre Richard). 21.40 Poročila. 22.00 Vojna v ogledalu, akcijski, 1968 (Christopher Jones). 23.50 Poročila. 23.55 Dresirana ženska, nemški, 1972 (Anne Syring). 1.25 Tenis, federation Cup.

TELE 5

10.30 Bliskovito. 11.50 Kovček. 12.40 Magazin. 13.00 Mesto, dežela, reka. 13.25 Bim, bam, bino: Smrkci, Popaj, Willy Fogg. 16.10 Robinsonovi. 16.40 P.O.P. 17.40 Ring je prost.18.05 Porsche Carrera. 18.30 Poročila. 18.33 Mesto, dežela, reka. 19.00 Bliskovito, kviz. 19.30 Poročila. 19.45 Hop ali top. 20.15 Divje življenje, dokumentarec. 21.10 Orožje zakona. 22.00 Čarovnik, film. 23.50 Yuca, film.

SOBOTA 27. julij

TV SLOVENIJA 1

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.15 Klub Klobuk
10.15 Operacija Barbarosa, nadaljevanka HTV, 3/7
10.35 Zgodbe iz školjke
11.45 Večerni gost: Peter Amalietti
12.30 Oči kritike
13.10 Video strani
15.50 Tarzanova največja pustolovščina, angleški film
17.20 Sova, ponovitev
18.00 Tv dnevnik 1
18.05 Spored za otroke in mlade: Kapitan Power, ameriška nanizanka, 8/22
18.40 Prostozidarstvo od blizu, ponovitev angleškege dok. serije
19.10 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
20.20 Žrebanje 3 × 3
20.35 Druga godba
21.35 Sova: Na zdravje, ameriška nanizanka, 22/30
22.00 Tv dnevnik 3
22.25 Sova: Vojna in spomin, ameriška nad., 3/12, Killing Time, ameriški film
1.35 Video strani

TV SLOVENIJA 2

18.00 Satelitski programi, poskusni prenosi. 19.00 Murphy Brown, ameriška nanizanka, 1/22. 19.30 Tv dnevnik. 20.15 Filmske uspešnice: Butterfield 8, ameriški film. 22.30 Yutel.

HTV 1

9.25 Pregled programa. 9.40 Tv koledar. 9.50 Vesela sobota. 10.50 Nenadni uspehi, humoristična serija. 10.50 Vrtoglavica. 13.00 Ciklus filmov Nikole Babića: Okoli nje, okoli nje. 13.10 Hobotnica, serijski film. 14.55 Pregled programa. 15.10 Sedmi čut. 15.20 Goldie And The Boxer, ameriški mladinski film. 16.50 Pregled sporeda. 16.55 Poročila. 17.05 Oddaja narodne glasbe. 18.20 Mesečev zaliv, serijski film, 1/6. 18.55 Denver, poslednji dinozaver, risana serija. 19.30 Dnevnik 1. 20.05 A Chorus Line, ameriški film. 22.00 Prisrčno vaši: Nada Puttar Gold. 22.45 Dnevnik 2. 23.25 Fluid. 0.10 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Pravica do ljubezni. 9.30 Diagnoza, spomini s potovanj, diareja in malarija. 10.15 Odkritja pod vodo, 3. del. 11.00 Gospodar v hiši, komedija, 1940. 12.25 Tedaj. 12.30 Hello, Austria. 13.00 Najdenček, veseloigra z gradu Porcia, 1983. 14.45 Popaj. 15.00 Žabe v puščavskem pesku Arizone, dokumentacija. 15.30 V senci sove, serija. 16.00 Unicef fala 91. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Oče Murphy, družinska serija. 18.00 Čas v sliki. 18.30 Leteči zdravniki, serija. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Šport. 20.15 Bingo Bongo, italijanska komedija, 1982 (Adriano Celentano, Carole Bouquet). 21.55 Edgar, čuvaj morale, serija v petih deluh (Joachim Kemmer). 22.55 Sanjska cesta kriminalka, 1988 (Ben Masters, Morgan Fairchild). 0.25 Čav v sliki. 0.30 Backlash, avtralska kriminalka, 1986 (David Argue). 2.00 Čas v sliki. 2.05 Ex libris.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama do 13.00. 14.45 Tedaj. 15.00 Ob 250 letnici smrti Antonia Vivaldija: Štirje letni časi (Ernst Kovačič). 15.45 A. Vivaldi: Glasba. 16.15 Pogled v deželo: spodnještajersko. 17.00 Avstrijski običaji. 17.15 Matere: hermi Lobl.18.00 Pravica do ljubezni (61). 18.30 Podoba Avstrije. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kulturni žurnal. 20.15 Potovanje k mavrici, 15 let cirkusa Roncalli. 21.45 Čas v sliki. 21.50 Večerni šport z nogometom ter Tour de France. 22.20 Kliče London, aktualni magazin. 22.50 Koncert Roda Stewarta. 0.20 Frank Zappa, portret glasbenika. 1.10 U2 Love Town, koncert. 1.35 Čas v sliki. 1.40 Ex libris.

RTL PLUS

6.00 Ženska za sedem milijonov. 8.00 Za otroke. 9.25 Klack. 10.10 Jetsonsi, Specialisti. 11.50 Insidensi. 12.35 He man. 13.00 Super Mario Brothers. 13.50 Formula ena. 14.10 Street Hawk. 15.00 Adam 12. 15.25 Daktari. 16.10 Angel se vrača. 17.05 Cena je vroča. 17.45 Bunte. 18.15 Vedno, ko vzame tableto. 18.45 Poročila. 19.00 Nogomet. 19.30 Houston Knight. 20.15 Smrtni lov, krimanlka, 1985 (Jennifer O'Neal). 21.55 Dalla-As. 23.00 Jodlanje, seksi film. 0.30 Ljubezniva baronesa, seksi, 1981. 3.20 Nepridiprava,komedija. 4.30 Smrtni lov, pon.

SAT 1

7.30 Dobro jutro. 8.30 High Chaparral. 10.00 Nabriteža. 12.05 Kolo sreče. 12.45 Bingo. 13.10 Hotel. 14.00 Jaz in ti, komedija, 1953 (Hardy Krüger). 15.45 Sat 1 predstavlja. 16.15 Zapp. 16.40 Fort Boyard. 17.35 »Sadni« kviz. 17.40 Poročila. 17.50 Zaljubljen v čarovnico. 18.15 Bingo. 18.45 Poročila. 18.50 Quadriga. 19.30 Kolo sreče. 20.15 Ljubezenske težave, domovinski, 1973 (Roy Black). 21.45 Poročila. 21.55 Tenis. 22.15 Profesionalci. 23.10 Naslednji gospod, ista dama, erotični, 1967. 0.40 Dresirana žena, erotični. 2.10 Naslednji gospod, pon.

NEDELJA 28. julij

TV SLOVENIJA 1

8.50 Video strani
9.00 Otroška matineja: Živ žav, Nevarni zaliv, kanadska nanizanka, 6/22
11.10 Alpski večer Bled 91, 5. oddaja
11.40 Obzorja duha
12.05 Ljudje in zemlja
12.35 Slovenija — umetnostni vodnik
13.00 Video strani
13.10 M. Luedke: Beg, nemška nadaljevanka, 2/3
14.40 Sova, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Dvorjenje Eddijevega očeta, ameriški film
19.05 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
20.05 A. Marodič: Mali oglasi, tv nanizanka
20.45 Zdravo
22.05 Tv dnevnik 3
22.30 Sova: Polna hiša, ameriška nanizanka, 6/22, Princesa Daisy, ameriška nadaljevanka, 1/4
23.50 Video strani

TV SLOVENIJA 2

14.00 Nedeljsko športno popoldne (do 18.00). 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Svet okoli nas: Plamenčev trikotnik (teden dni v delti Rhone), angleška poljudnoznanstvena oddaja. 20.50 Ciklus filmov Jirija Menzla: Zločin v nočnem lokalu, češkoslovaški film. 22.15 Yutel.

HTV 1

9.30 Poročila. 9.35 Tv koledar. 9.45 Dobro jutro, nedeljsko dopoldne. 10.45 Čarovnije Davida Copperfielda. 11.00 Glasbena oddaja. 12.00 Plodovi zemlje, kmetijska oddaja. 13.00 Poročila. 13.05 Kapitan James Cook, angleško nemška nadaljevanka. 14.00 Televizijski družinski magazin. 14.30 Obzor. 16.55 Veni, vidi. 17.00 There is No Bussines Like Show Bussines, ameriški film. 18.45 Snoopy, risana serija. 19.10 TV sreča. 19.30 Tv dnevnik 1. 20.00 Pomaranče niso edino sadje, angleška nadaljevanka. 21.05 Portreti: Richard Nixon, 2/3. 22.05 Tv dnevnik 2. 22.25 Glasbena oddaja. 23.25 Športni pregled, oddaja TV Beograd. 23.50 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Otto, komedija, 1985 (Otto Waalkes). 10.25 Panoptikum. 11.00 Teleskop: Zapori v Severni Irski. 11.45 Znanost. 12.00 Tednik, ponovitev. 12.20 Orientacija. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Pravica do ljubezni (61). 13.35 Eno srce in duša, avstrijski film, 1956 (Hans Mosar). 15.00 Tedaj. 15.05 Raj za živali. 15.30 Real Ghostbusters, risanka. 15.55 Dediščina kapitana Snniefa, igra. 16.15 Kraljestvo miru, serija. 17.00 Mini Čas v sliki. 17.10 X-large: potovanja za mlade. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mladinski magazin. 18.30 Leteči zdravniki, serija. 19.30 Čas v sliki. 19.48 Šport. 20.48 Šport. 20.15 Nesrečniki, drama v treh dejanjih (Helmut Lohner, Otto Bolesh). 22.30 Vizije. 22.35 Vrnitev v Prago, srečanje z Eduardom Goldtuckom. 23.29 63: Dream Palace, glasbeno delo v angleščini. 1.40 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama. 9.00 Čas v sliki. 9.05 Po Provansi, potovanja Heinza Fisherja-Karwina. 10.10 Morillski kiti — nežne zveri, dokumentacija. 11.00 Mozartov koncert, prenos iz Salzburga. 12.55 Računalniška animacija. 13.00 Domovina, tuja domovina. 13.30 Športno popoldne. 17.15 Klub senjorjev. 18.00 Pravica do ljubezni (62). 18.30 Podoba Avstrije. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 19.48 Zakladi Avstrije. 20.15 Feniksov let, ameriški pustolovski film, 1965 (James Stewart, Hardy Kruger, Peter Finch). 22.35 Čas v sliki. 22.40 Šport. 22.45 Bonbon Royal, francosko-italijanska komedija, 1986 (Jean Rochefort, Pauline Lafont). 0.10 Chicago 1930. 0.55 Čas v sliki.

RTL PLUS

6.00 Mr. T., Yogi. 8.00 Za otroke. 9.15 Lov na mlijon, risani. 11.00 Tattingerjevi. 11.50 Romanca brez konca. 12.35 Velikani. 13.05 Moj oče zunajzemeljec. 13.30 Formula ena. 14.00 Formula ena, prenos. 15.45 Podelitev nagrad. 16.00 Ne bojijo se smrti, kriminalka, 1969 (Gary Cooper). 17.45 Moda, modeli in intrige. 18.45 Poročila. 19.10 Narodna glasba. 20.15 Otto, komedija, 1968 (Gunther Philip). 21.50 Spiegel TV. 22.25 Prime Time. 22.40 Model in vohljač. 23.35 Formula ena. 23.55 Werewolf. 0.20 Cona somraka.

SAT 1

7.30 Glava, Zaljubljen v čarovnico. 8.20 Fort Boyard. 9.10 Drops! 9.35 Zapp. 10.00 Avto magazin. 10.30 Čar gora. 11.10 Ljubezenske težave, pon. 12.45 Bingo. 13.10 Hotel. 14.05 Videoteka. 14.30 Pasji dnevi, komedija, 1944 (Maria Holst). 16.05 Pirati na plaži, serija. 16.30 Drops! 17.05 Bitka pri Martonu, zgodovinski, 1959 (Steve Reeves). 18.45 Poročila. 18.50 Športni klub. 19.30 Pozor, kamera. 20.00 Iz te snovi so junaki, prvi del drame. 1983 (Sam Shepard, Scott Glenn). 21.40 Poročila. 21.50 Heroji, drugi del filma. 23.30 Vrnitev Drakule, znanstveno-fantastični, 1968 (Christopher Lee).

PONEDELJEK 29. julij

TV SLOVENIJA 1

8.50 Video strani
9.00 Mozaik: I. Belina: Igrajmo se gledališče, 6/13
9.30 Otroški škotski ansambel dud
9.50 Obzorja duha
10.10 Video strani
14.55 Video strani
15.05 Zdravo, ponovitev
16.30 Sova, ponovitev
18.00 Tv dnevnik 1
18.05 Utrip, Zrcalo, ponovitev
18.35 Spored za otroke in mlade: Novosti založb, Radovedni Taček
19.05 Risanka
19.30 Tv dnevnik
20.05 Z. Dirnbach: Dve ljubezni, drama HTV
21.25 Osmi dan
22.10 Tv dnevnik 3
22.35 400 let slovenske glasbe, 25. oddaja
23.20 Sova: Simpsonovi, ameriška nanizanka, 9/13. Princesa Daisy, ameriška nadaljevanka, 2/4
0.40 Video strani

TV SLOVENIJA 2

18.30 Satelitski programi, poskusni prenosi. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Žarišče. 20.30 Regionalni programi TV Slovenija Studio Ljubljana. 21.30 Tungunška katastrofa, 4., zadnji del poljudnoznanstvene oddaje. 22.20 Rezervirano za šanson: Šanson Rogaška 89. 23.05 Yutel.

HTV 1

9.30 Poročila. 9.35 Izobraževalna oddaja. 10.15 Zlata nit, otroška serija. 10.45 Poletni program. 15.05 Poročila. 15.10 Tv koledar. 15.20 Prezrli se, poglejte. 17.40 Zlata nit, otroška serija. 18.15 Hrvaška danes. 18.45 Dokumentarna oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 1. 20.00 Smrt sina, angleška drama. 20.50 Sedem dni v svetu. 21.20 Kinoteka. 23.15 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.30 Podoba Avstrije. 9.55 Dobro glej. 10.00 Tednik, pon. 10.30 Bonbon Royal, komedija, ponovitev. 11.00 Nočni studio. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Pod piratsko zastavo (Captain Blood), pustolovski, 1939 (Errol Flynn). 14.45 Kratki film A. Vajde. 15.25 Ostržek. 15.50 Ludwig van Beethoven. 16.00 Leo in Fred, risanka. 16.10 Oče Murphy, družinska serija. 17.00 Mini Čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.30 Leteči zdravniki, pustolovska serija. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Šport. 20.15 Šport v ponedeljek. 21.15 Pogledi od strani. 21.25 Hunter, serija. 22.15 Henrik IV, italijanski film, 1985 (Marcello Mastroianni, Claudia Cardinale). 23.35 Jazz, Dunaj 1991. 0.45 Čikago 1930. 1.30 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama. 12.55 Tedaj. 13.00 Šport, tenis iz Kitzbuehla. 17.00 Sedmo čudo tehnike, četrti del: Trst, Piccardova potapljaška krogla. 17.30 Lipova cesta, družinska serija. 18.00 Pravica do ljubezni (63). 18.30 Drops! 19.00 Štajerska danes. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kulturni žurnal. 20.15 Podeželski zdravnik, zabavna serija (Christian Quadfleg). 21.08 Mojstrsko kuhanje. 21.15 Teleskop: Švica v iskanju Evrope, dokumentacija. 22.00 Čas v sliki. 22.25 Čas v sliki da capo. 22.30 Bitka islamskih fundamentalistov, dokumentacija. 23.15 Evropa in islam. 0.15 Čas v sliki.

RTL PLUS

6.00 Jutranji magazin. 9.00 Poročila. 9.10 Formula ena. 9.30 Lov na milijon, pon. 11.00 Šov. 11.25 Wells Fargo. 12.10 Buck Rogers. 13.35 Santa Barbara. 14.25 Springfieldova zgodba. 15.10 Klic srca. 15.55 Čips. 16.45 Tvegano! 18.00 Ženska za sedem milijonov. 18.45 Poročila. 19.25 A-team. 20.15 Šef. 21.10 Konvoj, akcijski, 1978 (Kris Kristofferson). 23.05 Kulturni magazin. 23.30 Poročila. 23.40 Magazin za moške. 0.15 Randhapura, pustolovski, 1967 (George Nader).

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 8.35 Sosedje, Bolnišnica. 9.50 Teleshop. 10.10 Bitka pri Maratonu, zgodovinski. 12.05 Kolo sreče. 12.45 TV-borza. 13.35 Videoteke. 14.00 Alf, Bolnišnica, Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 Daniel Boone. 16.45 Cagney in Lacey. 17.50 Zaljubljen v čarovnico. 18.15 Bingo. 18.45 Dober večer, Nemčija. 19.15 Kolo sreče. 20.00 Traper John. 21.00 Svet se vrti okoli mene, avstrijski, 1964 (Rex Gildo). 22.40 Poročila. 22.55 Magazin. 23.40 Jochen in Inge. 0.15 Traper John, pon.

TELE 5

6.30 Dobro jutro, Bino. 11.00 Sindikat zmedencev. 11.30 Hop ali top. 12.00 Bliskovito. 12.30 Magazin. 13.00 Mesto, dežela, reka. 13.25 Bim, bam, bino: Saber Rider, Mijuki, Lucy, Arcibald. 18.30 Poročila. 18.33 Mesto, dežela, reka. 19.00 Bliskovito, kviz. 19.30 Poročila. 19.45 Hop ali top. 20.15 Robin Hood, pustolovski, 1985 (Vincent Friell). 21.55 Poročila. 22.05 Nočna patrulja. 22.55 Therese Humbert, 4. del. 23.30 Čarovnik, akcijski, 1979 (Alan Arkin).

TOREK 30. julij

TV SLOVENIJA 1

8.50 Video strani
9.00 Mozaik: Zgodbe iz školjke, Osmi dan, ponovitev
10.45 Video strani
16.15 Video strani
16.30 Sova, ponovitev
18.00 Tv dnevnik 1
18.05 Spored za otroke in mlade: J. Žmavc: Domača naloga na potepu
19.05 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
20.05 D. Moggach: Ukradena, angleška nadaljevanka, 4/6
21.05 Slovenija — umetnostni vodnik
21.15 Glasbeni portreti: Jasna Zlokić, oddaja HTV
21.50 Tv dnevnik 3
22.10 Sova: Pujsovi dosjeji, angleška nanizanka, 9/14, Princesa Daisy, ameriška nadaljevanka, 3/4
23.30 Video strani

TV SLOVENIJA 2

18.00 Satelitski programi, poskusni prenosi. 10.05 Naši pevski zbori in duhovna glasba z naših tal. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Žarišče. 20.30 Regionalni programi TV Slovenija studio. 2 Koper. 21.30 Žrebanje lota. 21.35 Umetniški večer: K svetilniku, angleški film. 23.30 Yutel.

HTV 1

9.30 Poročila. 9.35 Izobraževalna oddaja. 10.15 Majhen svet otroška oddaja. 10.45 Poletni program. 14.50 Tv koledar. 15.05 Poročila. 15.10 Prezrli ste, poglejte. 17.40 Otroški program. 18.15 Hrvaška danes. 18.45 Poljudnoznanstvena oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 1. 20.00 Serijski film. 21.00 Žrebanje lota. 21.10 V velikem planu, kontaktna oddaja. 22.10 Tv dnevnik 2. 22.30 Kino klub. 0.25 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Pravica do ljubezni (63). 9.30 Ruščina. 10.00 Mi. 10.25 Čas v sliki da capo. 10.30 Henrik IV, ponovitev italijanskega filma, 1985 (Marcello Mastroianni). 11.55 Raj za živali. 12.15 Sonce vpliva na ljudi in vreme, dokumentacija. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Dediščina v Oregonu, pustolovski, 1977 (Robert F. Logan, Heather Rattray). 14.45 Glasbena skrinja. 15.00 Tudi smeha mora biti: Herbert Prikopa. 15.25 Ostržek. 15.50 Alexander Grahambell. 16.00 Leo in Fred, risanka. 16.10 Oče Murphy, družinska serija (Merin Ollsen). 17.00 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.30 Leteči zdravniki, pustolovska serija (Robert Grubb). 19.30 Čas v sliki. 20.00 Šport. 20.15 08/15, nemški film v treh delih, 1954 (Joachim Fuchsberger). 22.50 Bankirjeva žena, francoska drama, 1980 (Rommy Schneider, Jean Louis Trintignnt). 0.50 Čikago 1930, serija. 1.35 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama do 9.00. 12.00 Tedaj. 12.05 Šport v ponedeljek. 13.00 Šport, tenis iz Kitzbühla. 16.40 Rumena reka, kitajska zgodovina, 4. del. 17.30 Orientacija. 18.00 Pravica do ljubezni (64), brazilska telenovela. 18.30 Pozdravljena, Avstrija, šov. 19.00 Štajerska danes. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Petrova glasbena revija, Peter Kraus predstavlja. 21.00 Selfman. 21.07 Reportaže iz tujine. 22.00 Čas v sliki. 22.25 Čas v sliki da capo. 22.30 Šport, tenis, povzetek iz Kitzbühla. 22.50 Klub 2.

RTL PLUS

6.00 Jutranji magazin. 9.00 Poročila. 9.05 Holmes in Yoyo. 9.30 Ko poči bomba, kriminalka, 1958 (Oskar Sima). 11.00 Šov. 11.25 Wells Fargo. 12.10 Buck Rogers. 13.10 Hammer. 13.35 Santa Barbara. 14.25 Springfieldova zgodba. 15.10 Klic srca. 15.55 Čips. 16.45 Tvegano! 17.10 Cena je vroča. 18.00 Ženska za sedem milijonov. 18.45 Poročila. 19.20 Knight Rider. 20.15 Gideonova bitka, kriminalka, 1989 (Louis Gossett jr.). 22.00 Eksplosiv, politični magazin. 22.50 Glavne novice. 23.40 Poročila. 23.50 Brutalne sence, gangsterski, 1972 (J. L. Trintignant). 1.30 Rokoborba.

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 8.35 Sosedje, Bolnišnica. 9.50 Teleshop. 10.10 Svet se vrti okoli mene, pon. 12.05 Kolo sreče. 12.45 TV-borza. 13.35 Bingoi. 14.00 Policijska akademija, Bolnišnica, Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 Bonanza (Michael Landon). 16.45 Narodna glasba. 17.50 Zaljubljen v čarovnico. 18.15 Bingo. 18.45 Dober večer, Nemčija. 19.15 Kolo sreče. 20.00 Mancuso, FBI (Robert Loggia). 21.00 Bojni pilot, vojni, 1958 (Robert Mitchum). 22.50 Poročila. 23.00 Spiegel TV. 23.30 Na begu, začetek serije, 1963 (David Janssen). 0.20 Mancuso, FBI, pon.

TELE 5

13.25 Bim, bam, bino: Teddy Monster, Cool McCool, Lucy, Galaxy Rangers. 18.30 Poročila. 18.33 Mesto, dežela, reka. 19.00 Bliskovito, kviz. 19.30 Poročila. 19.45 Hop ali top. 20.15 Poslednja priložnost, kriminalka, 1988 (Robert Urich). 21.45 Poročila. 22.00 Čarovnica grofa Drakule, grozljivka, 1968 (Christopher Lee).

SREDA 31. julij

TV SLOVENIJA 1

8.50 Video strani
9.00 Mozaik: Živ žav
9.55 Zora Dirnbach: Dve ljubezni, drama HTV, ponovitev
11.10 D. Moggach: Ukradena, angleška nadaljevanka, 4:6, pon.
12.05 Video strani
16.15 Video strani
16.30 Sova, ponovitev
18.00 Tv dnevnik 1
18.05 Klub Klobuk, kontaktna oddaja
19.05 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
20.05 Film tedna: Sophia Loren: Her Own Story, ameriški film
22.25 Tv dnevnik 3
22.50 Sova: Alf, 47. del ameriške nanizanke, Princesa Daisy, 4., zadnji del ameriške nadaljevanke
0.10 Video strani

TV SLOVENIJA 2

17.30 Satelitski program, poskusni prenosi. 19.00 Tv Slovenija 2 Studio Maribor. Poslovna borza, Tv ruleta. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Žarišče. 20.30 Mozart: Maša ob kronanju. 21.45 Svet poroča. 22.30 Yutel.

HTV 1

9.30 Poročila. 9.35 Tv koledar. 9.45 Romantično slikarstvo na Hrvaškem. 10.15 Otroški program. 10.45 Poletni program. 15.05 Poročila. 15.10 Tv koledar. 15.20 Prezrli ste poglejte. 17.40 Otroški program. 18.15 Hrvaška danes. 18.45 Dokumentarna oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Ciklus filmov znanstvene fantastike. 22.05 Tv dnevnik 2. 22.25 Znanstveni forum: Znanost in človek. 23.25 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Pravica do ljubezni (64). 9.30 Evropske univerze: Bologna. 10.00 Mi. 10.25 Čas v sliki da capo. 10.30 08/15, Ponovitev prvega dela nemškega filma. 12.10 Reportaže iz tujine. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Nove pustolovščine družine Robinson, pustolovski, 1978 (Robert F. Logan). 14.50 Conny se ne da. 15.00 Fragglesi. 15.25 Ostržek. 15.50 Miquel de Cervantes Svedra. 16.05 Leo in Fred. 16.10 Oče Murphy, družinska serija. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Ženske. 18.30 Ladja ljubezni, nova nadaljevanja zabavne serije (Gavin MacLeod). 19.30 Čas v sliki. 20.00 Šport. 20.15 Domotožje, tam kjer rože cvetijo, avstrijski film, 1957 (Sabine Bethmann, Paul Horbiger). 21.40 Pogledi od strani. 21.50 Dallas (Patrick Duffy). 22.35 Gorila, serijska kriminalka, 4. del. 0.05 Čikago 1930. 0.50 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama, do 13.00. 13.00 Šport, tenis iz Kitzbuhela. 17.00 Strategija razumnosti, 2. del: Moje, tvoje, naše zdravje. 17.30 Dežela in ljudje. 18.00 Pravica do ljubezni (65). 18.30 Zabavni kviz z živalmi. 19.00 Štajerska danes. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kulturni žurnal. 20.15 V Hudičevi kuhinji, tv igra (Christian Kohlund). 21.50 Novo v kinu. 22.00 Čas v sliki. 22.25 Čas v sliki da capo. 22.30 Večerni šport, tenis, nogomet, nato Čas v sliki.

RTL PLUS

6.00 Jutranji magazin. 9.05 Homes in Yoyo. 9.30 Sanjska Afrika, pustolovski, 1988 (Kitty Aldrige). 11.00 Šov. 11.25 Divja roža, prvi del. 12.10 Buck Rogers. 13.10 Hammer. 13.35 Santa Barbara, 600 nadaljevanje. 14.25 Springfieldova zgodba. 15.10 Klic srca. 15.55 Čips. 16.45 Tvegano! 17.10 Cena je vroča. 18.00 Ženska za sedem milijonov. 18.45 Poročila. 19.20 Foxfire. 20.15 Zasopli Josef, veseloigra. 22.00 Stern TV. 22.35 Dr. Westphall. 23.25 Poročila. 23.35 Angel varuh New Yorka. 0.25 Dr. Westphall, pon. 1.10 Rokoborba.

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 8.35 Sosedje, Bolnišnica. 9.50 Teleshop. 10.10 Bojni pilot, pon. 12.05 Kolo sreče. 12.45 Tv borza. 13.35 Bingo. 14.00 Ollies, Bolnišnica, Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 Kung fu. 16.45 Stingray. 17.50 Dekleta in fantje, začetek zabavne serije, 1969 (Robert Reed). 18.15 Bingo. 18.45 Dober večer, Nemčija. 19.15 Kolo sreče. 20.00 Hunter. 21.00 Čudoviti možje v letečih strojih, komedija, 1966 (Burt Ives, Gert Grobe). 22.45 Poročila. 23.00 Halo, Berlin. 23.25 Petek, trinajstega serija. 0.15 Filmski ustvarjalci. 0.30 Hunter. 1.20 Golf, povzetek.

TELE 5

6.30 Dobro jutro, Bino. 11.00 Sindikat zmedencev. 12.00 Bliskovito. 12.30 Magazin. 13.00 Mesto, dežela reka. 13.25 Bim bam, bino: Microbi, Lucy, Popaj, Galaxy Rangers. 18.33 Mesto, dežela, reka. 19.00 Bliskovito, kviz. 19.30 Poročila. 19.45 Hop ali top. 20.15 Leva za zajtrk, prosim, komedija, 1974 (Jan Rubens). 21.40 Poročila. 22.00 Robin Hood, pon. 23.30 Čarovnica grofa Drakule, pon. 1.00 Bliskovito 88.

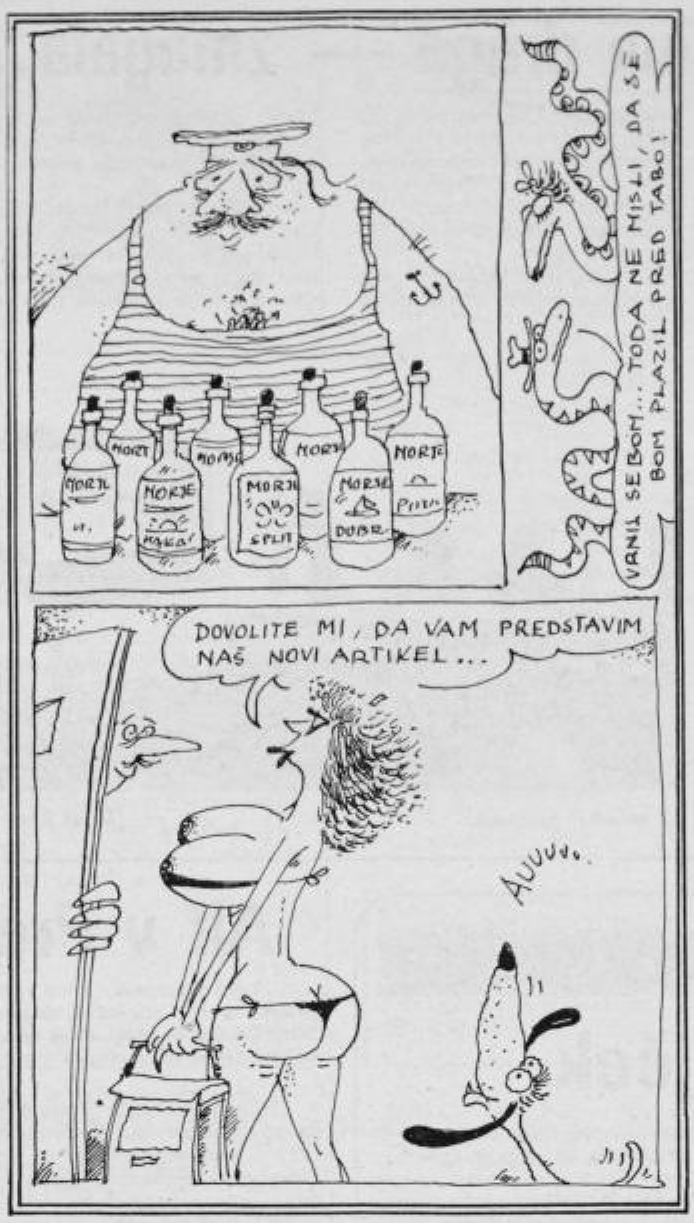

UGANKARSKI SLOVARČEK

AMONAL = varnostno razstrelivo, zlasti za rudnike in kamnolome
ATAVIN = odličen sovjetski rokometaš
CRISTOBAL = luka ob vhodu v Panamski prekop z atlantske strani, pomorska baza ZDA
ĆIRKO = partizansko ime narodnega heroja Dušana Tomaševića
KSERKS = perzijski kralj, ki je bil premagan v bitki pri Salamini
RAKI = turško žganje s 50 % alkohola
RAVAT = mesto v jugozahodnem delu kirgiške SSR
STEATOPIGIJA = čezmerna tolščavost zadnjice pri Hotentotkah
VENTURINI = tržaški skladatelj in zborovodja, zaslužen za širjenje slovenske pesmi v Slovenskem Primorju (Fran, 1885—1952)

REŠITEV KRIŽANKE 704
Baltimore, avanturin, nevarnost, malik, AO, Opatijec, borec, Deal, manira, album, SČ, terarij, Oli, nabava, omara, Ajas, nastanek, Bast, antika, Erato, intimnost, Harij, liv, adekvatnost, okarine, Sara, Loanda, noša, AC.

V znamenju

od 21. 3. do 20. 4.

Ona: Srečala boš nekoga, ki si bo kar preveč prizadeval, da bi ti uspel ustreči. Raje razmisli, preden se boš podala v kakršnokoli avanturo. Konec koncev ti tudi sedaj ne gre ravno slabo, ali ne?

On: Namesto da boš pametno molčal, se boš na vse kriplje širokoustil, kar ti bo nakopalo obilico težav na poslovnem področju. Pa tudi v ljubezni se ti ne obeta nič kaj dobrega. Drži se raje tistega, kar že imaš!

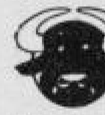

od 21. 4. do 20. 5.

Ona: Prijatelju boš naredila ogromno uslugo, ki ti jo bo povrnil na najlepši možen način — najlepši vsaj zate. Toda nikar se ne zanašaj na kakršnokoli trajno kombinacijo, ampak raje uživaj, dokler še lahko.

On: Poslovni načrti se ti bodo sicer začeli uresničevati, vendar pa ne tako hitro, kot si morda pričakoval. Dosegel boš predvsem tisto, kar bo v tem trenutku najvažnejše in bo prineslo največji dobiček.

od 21. 5. do 21. 6.

Ona: Sicer se boš upirala načrtu, s katerim te bo presenetil prijatelj, a se mu boš na koncu koncev vendarle morala podrediti. Še vedno pa boš nekje v sebi obdržala skrite adute.

On: Nikar ne obupaj zaradi trenutnih malih nesoglasij s prijateljico, saj ni s tem mislila ničesar hudega. Raje se potrudi in ji predlagaj spravo, ki se lahko kaj hitro sprevrže tudi v kaj lepšega

od 22. 6. do 22. 7.

Ona: Naj te občutek zadovoljstva ne zaziba v lenobnost, saj si lahko s takšnim ravnanjem zapraviš res čudovito priložnost. Nekdo, ki ti veliko pomeni, te bo docela zmedel, a predvsem v pozitivnem pomenu besede.

On: Tvoje nove ideje bodo naletele na ostro kritiko, vendar pa bo to le znak, da so te vzeli zares. Poskusi se uveljaviti, dokler je ugodna situacija — za ljubezenske zadeve bo že še čas.

od 23. 7. do 23. 8.

Ona: Pozorno se ozri okoli sebe in odkrila boš marsikaj, kar ti bo ogrelo srce. Presenetil te bo prijeten svetlolasec, ki pa mu ni preveč verjeti. Toda vseeno se boš kar prijetno zabavala.

On: Do prijateljice boš začel čutiti nekaj več kot samo prijateljstvo. Vprašanje pa je, ali bo za stvar tudi ona. Vsekakor se ti obeta izredno zanimiv konec tedna, zato se nikakor ne boš dolgočasil.

od 24. 8. do 23. 9.

Ona: Nehote se boš zapletla v izredno delikatno situacijo, vendar pa se boš kaj hitro znašla in se ponovno postavila na noge. A vseeno ne bo vse tako črno, kajti spoznala boš svojega princa iz sanj . . .

On: Prebroditi boš moral težave, ki ti lahko še dodobra spremenijo poslovne načrte. Poslovni partner ti bo predlagal konkretno ponudbo, ti pa se boš vse preveč obotavljal. Raje pohiti!

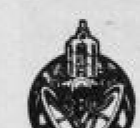

od 24. 9. do 23. 10.

Ona: Kaj kmalu se bo pokazalo, ali je bila tvoja odločitev pravilna ali pa je bila le še ena izmed tvojih običajnih muh. Prijatelj ti bo poskušal biti le naklonjen, ti pa ga boš razumela popolnoma napačno.

On: S svojo prijaznostjo in odkritostjo si boš zagotovil podporo vseh, tudi tistih, ki te sicer ne prenašajo ravno najbolje. Vrata so se torej odprla, potrebno je le še vstopiti in storiti pravo stvar.

od 24. 10. do 22. 11.

Ona: Čeprav si obljubila, da boš molčala, pa ti bo vseeno ušla nepremišljena beseda in že bo ogenj v strehi. Storjeno boš poskušala popraviti, vendar pa boš le še zaostrila dosedanjo zmedo. Pričakuj posledice!

On: Prepričanje, da je pametneje skrivati svoja čustva, te bo pripeljalo do resnih nesporazumov s partnerko. Vse drugače bo na poslovnem področju, saj se ti obeta prava pravcata eksplozija.

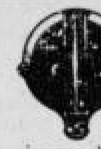

od 23. 11. do 21. 12.

Ona: Spraševali te bodo za konkreten nasvet, zato raje pozabi na svojo običajno plahost in se poskušaj uveljaviti. V ljubezni ti ne bo šlo ravno najbolje, vendar pa se ti bo v kratkem zgodilo nekaj prav lepega . . .

On: Odlično se boš počutil, saj ti bo šlo naravnost fantastično. Oglasila se ti bo prijateljica in skupaj bosta preživela nor konec tedna. Nikar ne odlašaj, saj ti lahko ♆ nasprotnem primeru marsikaj uide.

od 22. 12. do 20. 1.

Ona: Odločila se boš za tvegano varianto rešitve svojih ljubezenskih problemov, vendar pa se moraš zavedati morebitnih posledic. Mogoče je prav, da greš na vse ali nič.

On: Že res, da boš napredoval počasi, vendar pa bo vsaka nova zmaga utrdila občutek zadovoljstva in samozavest, ki si jo do sedaj pogrešal. V ljubezni se ti ne obeta prav nič dobrega.

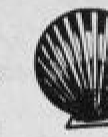

od 21. 1. do 19. 2.

Ona: Pred očmi imaš en sam cilj, zato pa ne vidiš priložnosti, ki se ti kar ponujajo. S silovitim rezom boš prekinila trenutno zvezo, ki ti greni življenje, nato pa se boš posvetila lepšim in prijetnejšim stvarem.

On: Raje dvakrat premisli, preden boš obsodil nekoga, ki mogoče sploh ne bo kriv. Tvoje težave so predvsem posledica tvojih in ne prijateljevih napak. Še vedno se ne boš mogel odločiti med koristjo in zabavo.

od 20. 2. do 20. 3.

Ona: Vedi, da lahko od prijatelja pričakuješ kvečjemu toliko, kot si mu pripravljena dati sama. Toda nikar ne čakaj predolgo, saj lahko kaj hitro ostaneš sama in praznih rok. Poskusi raje z majhno zvijačo.

On: Namesto da bi se posvetil enemu partnerju, boš svoja čustva razdajal na vse strani. To bo sicer prijetno in zabavno, vendar pa se boš prej ali slej ujel v nastavljeno past.

					SESTAVIL EDI KLASINC	KARFIJOLA	OBNOVITELJ	INDIGO (LJUDSKO)	ČEZMERNA TOLŠČAVOST ZADNJIC HOTENTOTK	IZUMRLO DIVJE GOVEDO	IZVIRNIK	MESTO V MAKEDONIJI	ŽENSKO IME	MAROGE, PEGE					
					POMORSKA BAZA ZDA														
					TRŽAŠKI SKLADATELJ (FRAN)														
					VNETJE ČREVESA														
					DENARNICA (DOMAČE) / JUGOSL. NOGOM.					MAKED. IDEOLOG (DELČEV)									
					MESTO V SZ					ČRNSKO PLEME / PAPEŽ PIJ				»TEDNIK«					
					OČANEC			MEMBRANA					ZADETEK PRI NOGOMETU	BEOGR. VOKAL. TRIO					
705	DESNI PRITOK DONAVE	VARNOSTNO RAZSTRELIVO	SOL SEČNE KISLINE / STARA POPEVKA	▼				ŽENSKO IME / ČRNA MALINA				POT V SNEGU			▼	SOVJETSKI ROKOMETAŠ	RENIJ	PERZIJSKI KRALJ	OČE
NEMŠKA DENARNA ENOTA						PTIČ KOBILAR						VODIČKA OSLOV / MUSLIM. ŽEN. IME							
FILMSKI IGRALEC SHARIF					MOČNO TURŠKO ŽGANJE	TVORBA NA NOSOROGOVI GLAVI				DEL BLEDA	TEST ALKOHOLA / OSEBA IZ BIBLIJE								
BOŽJEPOTNIK						»TEDNIK«	DIVJE GOVEDO / OTOK NA JADRANU						IZRAEL. LUKA / ZNIŽANI C				2. in 1. VOKAL / NAPLAČILO		
POZITIVNA ELEKTRODA						VINSKI KRONIK								NORVEŠKI SLOVNIČAR AASEN					WC
ČEŠKI PISATELJ (KAREL)						OTOK NA DONAVI								HEROJ DUŠAN TOMAŠEVIĆ					
IRANSKO NOMADSKO PLEME						GALIJ			INDIJSKI DROBIŽ					RODBINSKO IME PESNIKA OVIDA					

Izvrsten rezultat Vanje v teku na 400 m

Avstrija prireja v turistični sezoni številne množične atletske prireditve. V koroški prestolnici Celovcu je potekal mednarodni atletski miting, ki je privabil številne tekmovalce. Le malokdo je pričakoval tolikšen uspeh ptujskih atletov, saj so dosegli odlične uvrstitve oziroma kar štiri osebne rekorde: tretje mesto v teku na 400 m Boris Krabonja (49,01), v isti disciplini mlajši mladinec Milan Krajnc sedmo mesto (52,94), v teku na 3000 m drugo mesto starejši mladinec Robert Prelog (8:51,90). Posebno velja omeniti rezultat mlajše mladinke Vanje Kotar v teku na 400 m (58,43), saj je svoje tekmice z lahkoto prehitela. S tem rezultatom se je Vanja približala najboljšim starejšim mladinkam v Sloveniji.

Omenimo še druge uvrstitve ptujskih atletov: na 100 m drugo mesto Nataša Vidovič (12,94), četrta Tanja Rozman (13,04); v skoku v daljavo starejši mladinec Niko Kokot drugo mesto (640 cm) ter tretje mesto mlajši mladinec Andrej Petrovič (185 cm)

Ob koncu tedna je prispelo na Atletski klub Ptuj povabilo za mladinca Dejana Dokla, da se udeleži mladinskih Balkanskih atletskih iger, ki bodo v Solunu v Grčiji 27. in 28. julija.

I. Z.

TRADICIONALNA ANINA NEDELJA

Pridite v gostilno SVENŠEK na Selih
v NEDELJO, 28. julija, ob 16. uri

VLJUDNO VABLJENI!

POLJE podjetje za trgovino in ekonomsko svetovanje, Podlehnik 13, ☎ (062) 793-174

NAJVEČJA IZBIRA ŽIVINSKE KRME!

Koruza	kg 5,70 din
Ječmen	kg 6,40 din
Oves	kg 6,50 din
Mešanica žit	kg 4,50 din

•••

Pšenična krmilna moka	kg 4,70 din
Koruzna krmilna moka	kg 5,20 din
Koruzni šrot	kg 6,50 din
Otrobi	kg 4,50 din

NA zalogi vse vrste krmil in PESNI REZANCI

PETROL

PETROL Ljubljana obvešča svoje kupce, ki se oskrbujejo s področja Ptuja in Ormoža, da ima na zalogi zadostne količine uvoženega kurilnega olja za gospodinjstvo evropske kakovosti (z nižjo vrednostjo žvepla in nižjim strdiščem — pri –10° C). Prav tako se lahko oskrbite s kurilnim oljem za gospodinjstvo z ustreznimi sodi ali posodami na bencinskih servisih:
— v Ptuju na Ormoški, Potrčevi in Ob Novi cesti ter v Hajdošah in Podlehniku.

Pričakujemo vas!

ELEKTROINSTALATERSTVO — SERVIS
BOŽIDAR PALČAR
OB GOZDU 2, KIDRIČEVO
☎ 062/796-792

Vam nudi

— napeljavo, vzdrževanje in popravilo elektroinstalacij,
— servis pralnih strojev, električnih bojlerjev in električnih štedilnikov,
— servis gospodinjskih aparatov,
— servis električnega orodja,
— priklope električnih naprav,
— popravilo elektromotorjev

PO UGODNIH CENAH IN Z DO DVELETNO GARANCIJO.
PRIPOROČAMO SE!

ZDRUŽENJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIKOV PTUJ
62250 PTUJ, NOVA CESTA 1
Telefon (062) 771-974

AVTO ŠOLA ZŠAM PTUJ organizira tečaj CPP vseh kategorij
12. avgusta 1991 ob 16. uri
v prostorih učilnice ZŠAM. Dijakom in študentom nudijo 40% popust.
Vsem, ki imajo izpit iz CPP opravljen, nudijo vožnjo po ugodnih cenah in s popustom v avgustu.
Oglasite se v njihovi avtošoli, izkoristite ugodnost in svoje počitnice.
Vse informacije po telefonu 771-974.

Anita Ličina druga — zmagala Krmeljeva

V organizaciji Šahovskega društva Ptuj se je končalo 1. državno prvenstvo mladink Republike Slovenije v šahu. Kljub številčno nekoliko slabši udeležbi je bilo prvenstvo izredno borbeno, saj se je le šest partij končalo z remijem. Vse do zadnjega kola pa tudi ni bilo odločeno, komu bo pripadla zmaga. Tudi drugo mesto, ki še vodi na prvenstvo mladink Jugoslavije, je bilo odločeno šele v zadnjem kolu. Vse je bilo odvisno od srečanja Krmelj—Kosec ter Marič—Ličina. Če bi zmagala domačinka Ličina in ob morebitnem remiju v partiji Krmelj—Kosec bi prvakinja postala Anita Ličina, Nekaj časa je že kazalo na rahlo prednost Koščeve, vendar je izkušena Krmeljeva odigrala tokrat najboljšo partijo na prvenstvu in zmagala. Tako je ostala edina neporažena igralka in zbrala skupno 7 točk. Kljub zmagi v zadnjem kolu se je morala domačinka Ličina zadovoljiti z drugim mestom, čeprav je prikazala najboljšo igro, vendar je v dveh dobljenih srečanjih naredila napako, tega pa do konca ni mogla nadoknaditi. Odigrala pa je najlepšo partijo prvenstva proti lanskoletni republiški mladinski prvakinji Koščevi. Odličen uspeh je s tretjim mestom dosegla letošnja republiška pionirska prvakinja Petra Ipavec.

Ob razglasitvi rezultatov se je glavni sodnik Jože VOGLAR zahvalil igralkam za izredno fer borbe, saj v vseh devetih kolih ni bilo potrebno nobeno posredovanje.

Predsednik Šahovskega društva Ptuj, ki je najboljšim trem izročil pokale, je izrazil zadovoljstvo, da je prvo državno prvenstvo Slovenije potekalo prav v organizaciji ptujskega šahovskega društva. Obenem se je zahvalil pokroviteljem Emoni-Merkurju Ptuj ter Mercatorju-Izbiri Panoniji za nagrade, Skupščini občine Ptuj pa za prostore, v katerih je prvenstvo potekalo. Zmagovalki ter drugouvrščeni je zaželel uspešne nastope na 17. prvenstvu Jugoslavije, ki bo od 24. julija do 8. avgusta v Kruševu; enako je zaželel pionirkama Ipavčevi in Žugajevi, ki se bosta udeležili prvenstva pionirk Jugoslavije od 1. do 16. avgusta prav tako v Kruševu (naj ob tem povemo še to, da se bo tega prvenstva udeležil tudi član ŠD Ptuj Matjaž Planjšek).

Rezultati zadnjega kola: Krmelj—Kosec 1:0, Ševanec—Zavec 0:1, Marič—Ličina 0:1, Šorli—Ipavec 0:1; prosta je bila Žugajeva.

Končni vrstni red: 1. Krmeljeva 7 točk, 2. Ličina 6,5, 3. Ipavčeva 6, 4. Koščeva 5, 5. Žugajeva 4,5, 6. Maričeva 3,5, 7. Zavčeva 2,5, 8. Ševanečeva 1 točko in 9. Šorlijeva brez točke.

Silva Razlag

Z otvoritve prvenstva. (Foto: Kosi)

V NEDELJO OB 10. URI NA RADIU PTUJ

Orfejček

Dragi prijatelji! Zaradi razmer v Sloveniji naše oddaje mesec dni ni bilo. Nadaljevali bomo v nedeljo, 28. julija, in upamo, da naprej brez prekinitev.

Zmagovalci junija so Biseri s skladbo Imam te srčno rad. Na drugem mestu je viža Sosedova luškana mlada (Fantje treh dolin), na tretjem Zdravica za vse vas (Nagelj) in na črtrtem Če žena zna, je mož doma (Celjski instrumentalni kvintet).

Predlogi za Orfejčkove stopničke (avgust):

1. PREMLADA ZA LJUBEZEN — Nagelj
2. NA DOPUST — Celjski instrumentalni kvintet
3. TI SI ZALJUBLJENA — Stoparji
4. TRGATEV — Ptujskih pet
5. DOMOV — Brane Klavžar
6. STARO VINO, STAR PRIJATELJ — Toni Verderber
7. OB REKI — Fantje z vseh vetrov
8. ČE ŽENKA KREGA TE — Slovenija
9. ŠTAJERSKI POZDRAV — Franci Zeme
10. MAM'CA, VINO JE KLJUČ — Biseri

POKROVITELJ ODDAJE: Kozmetični studio Daniele Druzovič ARTEMIS, Kidričevo.

GLASOVNICA

ORFEJČKOVE *stopničke.

Glasujem za skladbo: _____

Kot gosta predlagam: _____

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

_____

NOVO NOVO NOVO
VIDEOTEKA FORTUNA
Zagrebška c. 9

Odprto vsak dan od 10. do 19.30, v soboto od 9. do 13. ure

- Nudimo vrhunsko kakovost filmov — ORIGINALI
- Izposoja videoplayerjev in videokamer
- Sprejemamo v PRODAJO in TAKOJŠEN ODKUP avdio in video aparate ...
- LOTO, 3×3, ŠN

avtotehna

NOVO NOVO

Les
TRGOVINA S KURIVOM, GRADBENIM MATERIALOM IN LESOM p. o. PTUJ
Rogozniška 4, 62250 PTUJ

V sodelovanju z Avtotehno prodaja Les vrhunsko uvoženo avdio in video tehniko, gospodinjske aparate, glasbila ter brusilne in vrtalne stroje.

- *Prodaja za dinarje*
- *Prodaja na kredit*

Obiščite nas v novem Lesovem tehničnem kotičku na Rogozniški 4.

Alf v Prešernovi 11

Ptujska Gosposka ulica postaja vse imenitnejša. To soboto bo bogatejša za novo papirnico, drogerijo in galanterijo ALF. Odprla jo bo Silva Razlag, ki pravi, da je njena prodajalna prva po vojni in da ji ne smemo zameriti, če vsega v tem trenutku v njej ne bo.

Odprtje ALFA bo pravi medijski dogodek. Silva Razlag je v goste povabila številne znane ljudi: klubske svetovne prvakinje iz leta 1989 in sedemkratne državne prvakinje — kegljavke Ema iz Celja, olimpijca — maratonca Mirka Vindiša, voznika rallyja Roberta Pravdiča, mednarodnega šahovskega mojstra Danila Polajžarja in druge goste. Častni gost nove papirnice bo razigrani 13-letni fant Aleš, dijak 7. razreda OŠ Franca Osojnika. Njemu bo tudi pripadla čast, da bo odprl prodajalno. Nova zasebnica mu želi pomagati s konkretnimi dejanji. Bolezen je Aleša priklenila na invalidski voziček, zato mu je potrebno pomagati pri premagovanju arhitektonskih ovir. Slovenska zadružna kmetijska banka bo v ta namen primaknila pet tisoč dinarjev, pet jih bo prispeval zasebnik iz Kranja. Silva Razlag je za nakup dvigala oziroma rampice obljubila 10 odstotkov od prodaje prvega dne. Obljublja pa tudi druga presenečenja; deležni jih bodo Aleš in drugi obiskovalci. Za kupce je pripravljenih več kot 40 mikavnih nagrad, ki so jih prispevala ptujska podjetja in zasebniki.

V novi papirnici bo za vsakogar nekaj.

(Posnetek: MO)

Da je v Prešernovi ulici 11 nova papirnica, ima nemalo zaslug tudi Silvina hčerka Andreja. Idejo je dala že pred nekaj leti. Alf bo tudi neke vrste kulturni hram, kjer bodo stalne likovne in druge razstave. Prvi se bo predstavil Bojan Lubaj iz Kidričevega. Tradicija bodo tudi hitropotezni šahovski turnirji; prvi bo že v soboto, 27. julija.

Silva Razlag razmišlja tudi o konkretnih oblikah sodelovanja z društvom za cerebralno paralizo. Želi, da bi Alf v svojo ponudbo vključil stalno razstavo prodajnega značaja izdelkov gojencev Zavoda dr. Marijana Borštnarja Dornava. Načrtov ima veliko, v začetku pa želi čimveč ponuditi za šolo.

Avgusta bo Alf delal od 9. do 18. ure, septembra pa od 7. do 18. ure.

MG

Varstvo vinogradov

Vinograde bomo v tem času poškropili proti peronospori, oidju, botritisu in proti grozdnim sukačem. Uporabili bomo naslednje pripravke: bakreni euparen ali bakreni folpet. Ta dva pripravka imata prednost, saj delujeta tako na peronosporo kakor tudi na botritis, vsebujeta pa tudi baker v blagi koncentraciji. Proti oidiju bomo uporabili žveplene pripravke, kot so kosan ali pepelin; slednji ima to prednost, da se mnogo lepše raztaplja. Proti grozdnim sukačem bomo uporabili v kombinaciji diptere + fenitroion ali ekalux ali basudin oziroma katerega od podobnih pripravkov.

Sedaj pride v vinogradih na vrsto pomembno vinogradniško opravilo — vršičkanje. Vršičkamo le toliko, kolikor je nujno potrebno. Praktično povedano, pustimo približno 50—60 cm dolge poganjke nad zgornjim parom žic in ne vršičkamo tik nad žico, kot počnejo mnogi vinogradniki, saj je vinogradu nujno potrebna čim večja listna površina za tvorbo asimilatov, ki so pomembni za prehrano rastline in za tvorbo sladkorja v grozdju. Vršičkamo raje večkrat kakor enkrat temeljito. Zalistnike odstranjujemo le z območja grozdja, višje jih raje puščamo, saj je ravno na zalistnikih asimilacijsko najaktivnejše listje.

V vinogradiih bomo v tem času uporabili naslednje herbicide: v mladih vinogradih gramoxone ali reglone, v starejših pa boomefekt + hysprej + simapin ali samo boomefekt ali ustinex. V vsakem primeru moramo paziti, da herbicid ne pade na zeleni del trte.

Pred uporabo preberite navodila proizvajalca.

Dipl. ing. Albert Gönc

ELEKTROMEHANIKA
POPRAVILA IN PREVITJE ELEKTROMOTORJEV
VLADIMIR HORVAT
Nova vas 14/a
62281 Markovci pri Ptuju
tel.: (062) 766-270

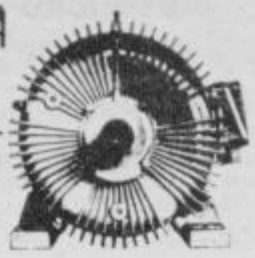

MESO IZDELKI
ANTON ŽERAK
Podlehnik 8a, ☎ 062 793-140

Nudimo vse vrste svežega mesa (junčje, telečje, svinjsko in perutninsko), obdelanega po želji kupcev tudi na mikro in makro konfekcijo, ter široko paleto mesnih izdelkov iz lastne proizvodnje.

Priporočamo se s suhomesnatimi proizvodi: prekajena vratovina, šunka, prekajena svinjska rebra, mesna slanina, prekajene svinjske krače, svinjski jeziki in drugi mesni izdelki, kot so kranjska klobasa, lovska klobasa, hrenovke, posebna, pariška, šunkarica, donačka salama . . . po konkurenčnih cenah.

Priporoča se mesnica Žerak iz Podlehnika.

GRAPHIC DESIGN
Marjan Bombek
Jadranska 18, Ptuj ☎ (062) 776-890

*Izdelujemo in oblikujemo vse vrste **NALEPK** za osebne in tovorne avtomobile (karoserije in cerade)*
*Hitro in kakovostno vam izdelamo **REKLAMNE NAPISE, NAPISNE TABLE** in **OZNAKE** vseh velikosti.*
Priporočamo se!

GOSTILNA OLGA, HAJDINA

Organiziramo POGOSTITEV pri POROKAH, DRUŽABNA KOSILA in druge prireditve.
Po dogovoru DAJEMO v NAJEM tudi DVORANO,
kjer je kapaciteta okrog 100 LJUDI!

Podjetje za proizvodnjo, trgovsko ter izvozno-uvozno dejavnost d.o.o.
cvetko
CVETKO, trgovski center v Ormožu, Ljutomerska 3

— Samopostrežna trgovina (delikatesa, galanterija, čistila, akcijska prodaja)
— Trgovina s tehničnim materialom KOVINOTEHNA CVETKO (toplovodni materiali, vrtnarija, centralna kurjava, bela tehnika, okovje in vijaki, cevni material)
V KOVINOTEHNI CVETKO prodaja na tri čeke, skoraj vse na kredit 1 + 5 dostava na dom do 25 km zastojn
pri mesečnih nakupih v samopostrežni trgovini damo na kredit — 50% plačilo takoj, ostalih 50 % pa pri novem naročilu (30 dni).
PRIPOROČA SE KOLEKTIV CVETKO KOVINOTEHNA ORMOŽ

mali oglasi

UGODNO PRODAM R 4, star 5 let. ☎ 775-961, Ambrožič, Mestni Vrh 80 a.

UGODNO prodam motor za Zastavo 101 in vse druge dele istega avta. Strelci 15, Gustel.

LADA 1200, reg. januar 92, prodam, Dornavska 11.

VINOGRAD v Podgorcih, sedmi letnik — 11 arov, prodam. ☎ 712-029.

DVOSOBNO STANOVANJE menjam za enoinpolsobno ali enosobno v bloku. Naslov v upravi.

ZOBNA ORDINACIJA dr. Zdenka Antonoviča v Krapini, M. Gubca 49, ordinira vsak dan po dogovoru. Vse informacije po telefonu: 049/71-795.

PRODAM 450 kg suhe luščene koruze. Marija Pukšič, Spuhlja 103. ☎ 772-756.

PRODAM pohištvo ali menjam za drva, hladilnik, štedilnik (dva elektrika + dva plin). Anton Šišek, Jadranska 17, Ptuj.

KIPERSKI PREVOZI IN ZEMELJSKA DELA vseh vrst — tudi s kabelsko grezo. Čuvanje okolja, solidne cene. ☎ (062) 781-292.

PRODAM nove barvne šestvalne plošče in 18 žlebnjakov, črpalko za gnojnico z motorjem in cevmi, kredenco za vikend, široko 1,60 m, visoko 1,80 m, s štirimi šipami in 10 betonskih soh 3,50 m. Janez Cartl, Zg. Hajdina 74 pri Ptuju.

POLAGAM, BRUSIM, LAKIRAM IN OBNAVLJAM vse vrste parketa. Polagam tudi stenske in talne obloge iz različnih vrst materiala. PARKETARSTVO Stanko Petrovič, Budina — Ob Rogoznici 12, Ptuj. ☎ (062) 776-600.

trgovina BONO tekstil-obutev Videm pri Ptuju

Če prodajate svoj avtomobil, si prihranite trud in stroške. Pripeljite vozilo in prodajo za vas uredi AVTOTRGOVINA JANKO ČUŠ, Moškanjci 54 A. ☎ (062) 750-129.

KUHINJSKI kot, kredenco, mizo in tri stole prodam. ☎ 771-685.

PRODAM zastavo 750 L, letnik 1977, registrirano do aprila 1992. Andrej Čuš, Kicar 119 a — po 16. uri.

POUČEVANJE IN INŠTRUIRANJE

Anton Zorec, Grajena 45,

čestita občanom občine Ptuj za praznik občine in se priporoča z instrukcijami iz MA, FI, KE in STATISTIKE za vse šole. ☎ 775-520.

DEŽURSTVO ŽIVILSKIH TRGOVIN
Sobota, 27. julija: BLAGOVNICA in BRATJE REŠ

ŠIVILJSTVO Unuk Majda Cankarjeva 16, 62250 Ptuj ☎ (062) 773-666

PREDSTAVLJAMO SE Z DODATNO PONUDBO SVEČANIH OBLAČIL (ZA ŽALNE SLOVESNOSTI)
Odprto imamo tudi ob sobotah in nedeljah!

BES
Biro za ekonomsko svetovanje
Dragica VODA, dipl. oec., Kraigherjeva 35, Ptuj

Vam nudi:
— ekonomsko in davčno svetovanje
— vodenje poslovnih knjig

Vse informacije dobite osebno ali na tel. 062/775-484

PRODAM SKORAJ novo garderobno omaro in več novih delov Zastave 750. ☎ 773-918, popoldan.

PRODAM TRAKTOR Zetor 69-11, dobro ohranjen. Marjan Ogrizek, Zg. Hajdina 52.

PRODAM karamboliran JUGO 45, letnik 89, in TOMOS avtomatik. ☎ 771-882.

PRODAM stanovanjsko hišo z gospodarskim poslopjem pri Borlu. ☎ 621-256.

PRODAM nov videorekorder ORION za 12.000,00 din ☎ 795-547.

MEŠALNIK ZA GNOJNICO na kardan, ličkalnik za koruzo na kardan in enoosno prikolico za živino prodam. Ivan Plavčak, Pleterje 5, Lovrenc na Dravskem polju.

ZELO UGODNO prodam dobro ohranjeno sedežno garnituro. Vespazianova 7, Ptuj (ob Mariborski cesti).

ČE STE razburjeni, nervozni, če vas mori nespečnost ali imate kakršnekoli druge stiske pokličite, 772-073 ali se oglasite v Štukih 1/A, KS Bratje Reš, vsak dan popoldan.

motel VINDIŠ
Stanko & Terezija Vindiš
62230 Lenart, Cmureška 2,
☎ 062/724-074, 721-021

PONUJAMO:
- ribje in druge specialitete ob izbranem vinu
- prostore za večje prireditve (poroke, seminarji . . .)
- možnost prenočitve v prijetnih sobah za goste
- obiščite nas v Radgoni, kjer smo odprli novi bar — CROSS BAR

MOTEL VINDIŠ — ZA LJUDI Z IZBRANIM OKUSOM!

CRAZY
FOTOKOPIRANJE VIDEOTEKA LJUBEC DARKO
B. KRAIGHERJA 8 (pri trgovini RIMSKA PEČ), Ptuj
☎ 062 771 527

DEL. čas: vsak dan od 9. do 20. ure, v soboto od 10. do 13. in od 18. do 20. ure, v nedeljo zaprto

- **velika izbira originalnih kaset in kopij**
- **paketi izposoje kaset so od dveh do osmih dni**
- **POPUST članov pri fotokopiranju!**
- **izposoja PLAYERJEV, PRESNEMAVANJE KASET**
- **snemanje s kamero (razne svečanosti)**
- **EKSPRESS TAJNICA**

OBIŠČITE SALON POHIŠTVA
INTERDOM® d.o.o.

PREŠERNOVA 1, 62000 MARIBOR, TEL.: (062) 222-450, 222-289

ZAHVALA

Ob smrti

Marije Puklavec

roj. 6. 12. 1923

se iskreno zahvaljujemo osebju Doma upokojencev Ptuj za nego ob težki bolezni, vsem, ki ste pokojnico obiskovali, ter vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti.

ŽALUJOČI: družina PUKLAVEC in družina BABNIK

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka, strica in bratranca

Ivana Dobnika

iz Pobrežja 12

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in sv. maše, nam pa izrekli sožalje.

Hvala g. župniku za opravljen cerkveni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku g. Polancu za poslovilne besede in za odigrano Tišino.

Podjetju Mir hvala za vse opravljeno delo.

Žalujoči: žena Vikica, sin Ivo z družino in nečakinja Jožica z družino.

Rahla zemlja te krije,
nič več se ne prebudiš,
listje žalostno šepeče,
v srcu z nami ti živiš.

V SPOMIN

26. julija mineva leto žalosti, odkar nas je zapustila ljuba mama, babica, prababica in praprababica

Pavla Tikvič

z Mestnega Vrha 95

Žalujoči: vsi njeni.

Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerano,
v naših srcih boš ostal.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta, dedka, brata in svaka

Štefana Arnuša

iz Kicarja 65

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in sv. maše.

Posebna hvala družinam Golob, Majcen in Zelenko za darovano pomoč.

Hvala tudi zdravstvenemu osebju bolnišnice Ptuj, gospodu župniku sv. Ožbalta za opravljen obred, govornikoma za poslednje besede, pevkam za odpete žalostinke, GD Kicar in Podvinci, Pogrebnemu zavodu MIR za spoštljivo delo ter godbeniku za odigrano Tišino.

Žalujoči: žena Terezija, otroci Milan, Marica, Mirko in Branko z družinami ter vnuki in drugo sorodstvo.

Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje.
Niti zbogom nisi rekla
niti roke nam podala,
smrt te vzela je prerano,
a v naših srcih vedno boš ostala.

V SPOMIN

22. julija je minilo 10 let žalosti in bolečine, odkar je prenehalo biti plemenito srce drage mame, ome in prababice

Antonije Vehtič

Flajšmanove ome, kot so jo imenovali vsi v Ptuju.

V naših srcih je ostala velika praznina in bolečina. Zahvaljujemo se vsem, ki se pokojnice spominjate, se za trenutek ustavite ob njenem preranem grobu, ji prinašate rože in prižigate sveče.

VSI NJENI NAJDRAŽJI!

Le duša in srce ve,
kako boli, ker tebe
več ni.

ZAHVALA

Ob boleči, nenadomestljivi in nenadni izgubi žene, mame, ome in tete

Angele Arnuš

iz Praprotnikove 18, Ptuj

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovane vence in cvetje ter svete maše. Posebna hvala velja družinam Vrtič, Štrafela in Svenšek s Hajdine za darovano pomoč.

Hvala g. župniku za opravljen cerkveni obred, pevskemu zboru za odpete žalostinke, govorniku za poslovilne besede ter pogrebnemu podjetju MIR iz Vidma.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: mož Maks, sin Rafi z družino ter drugo sorodstvo.

JOŽEF LEOPOLD TOPLAK IZ NÜRNBERGA

Pomagam in še bom pomagal svoji domovini

Med prvimi zdomci, ki so ob agresiji jugoslovanske armade na Slovenijo priskočili na pomoč svojemu narodu in domovini, je bil tudi Jožef Leopold Toplak s Spodnje Hajdine 90, ki že 13 let živi in dela v Nürnbergu. Takoj ko je zvedel za vojno v Sloveniji, je prek sorodnikov v domovini dal na razpolago svoje terensko vozilo Landrower, ki ga na ptujskem oddelku za ljudsko obrambo še sedaj uporabljajo; poleg tega pa je na poseben račun v pomoč slovenski državi nakazal še 3000 nemških mark.

V skrbi za domovino se je patriotski zdomec takoj po prenehanju ognja vrnil v rojstni kraj; konec prejšnjega tedna smo ga obiskali. Povedal nam je:

»V Nemčiji živim in delam že od leta 1978 in redno spremljam vsa dogajanja v domovini tudi prek radia Slovenija, ki ga je v Nemčiji možno dobiti le ob večerih. Ko sem izvedel za brutalno agresijo jugoslovanske armade na suvereno državo Slovenijo, sem takoj pomislil, na kak način bi lahko najhitreje pomagal domovini.

Telefoniral sem sestri na Ptuj in jo tako pooblastil, naj takoj da na razpolago moje terensko vozilo slovenski teritorialni obrambi. Ob pomoči avtomehanika Petra Furmana je 1. julija avtomobil bil predan slovenskim obrambnim silam.

Odločil sem se, da bom tudi finančno, in če bo potrebno tudi kot prostovoljec, podprl boj za samostojno državo Slovenijo. Tako sem se v soboto, 6. julija, zgodaj zjutraj odpravil domov, čeprav so nemški mediji še vedno odsvetovali potovanja v Slovenijo. In to se je kmalu pokazalo, ko sem čez nekaj ur prestopil mejo v Šentilju, saj sem bil edini potnik. Na avstrijski strani so bile postavljene jeklene protitankovske barikade in kupi gramoza. Zelo pa sem se razveselil napisa Republika Slovenija in slovenske zastave na naši strani meje.

Slovenske obmejne organe sem vprašal, kako je z možnostjo potovanja proti Ptuju, pa so me pomirili, češ da imajo situacijo popolnoma v rokah in da bo moje potovanje varno. V Ptuju sem še isti dan prek posebnega bančnega računa nakazal za samostojno Slovenijo 3000 mark, na oddelku za ljudsko obrambo pa sem se prijavil kot prostovoljec za primer potrebe v času mojega 14-dnevnega dopusta.

Zavedam se, da se ta moj prispevek ne da primerjati s prispevki tisočih zavednih Slovencev, ki so v vrstah TO in milice zastavili svoja življenja za obrambo samostojne in neodvisne Slovenije. Zato bi se rad osebno zahvalil vsem, ki so tako pogumno in uspešno ubranili Slovenijo. Svojcem padlih v zadnji vojni izrekam svoje najglobje sožalje. Slava padlim za samostojno Slovenijo.

Ob tem me je presenetila vest radia Slovenija, da našim teritorialcem nekatera podjetja delajo težave zaradi daljše odsotnosti z dela in jim celo grozijo z znižanimi prejemki ali odpusti. To je absurd; zavedati se moramo, da so vsi ti fantje zastavili svoje življenje tudi za naša, zato smo najmanj dolžni prevzeti vse finančno breme, ki sledi iz tega.

Osebno sem tudi v bodoče pripravljen prispevati denar po svoji moči, zato predlagam, da bi tudi na ptujskem območju čimprej odprli bančni račun za nakazilo pomoči slovenskim teritorialcem in družinam padlih v vojni. Da bi organizirali čimprejšnjo pomoč, bi to akcijo lahko speljali prek radia in Tednika Ptuj, zdomce pa pozivam, da vsak po svoji zavesti in zmožnosti čimprej nakažejo denar!«

Jožefu Leopoldu Toplaku se za njegovo nadvse humano in patriotsko pomoč domovini v imenu vseh državljanov Slovenije toplo zahvaljujemo. Zahvali se posebej pridružujejo iz Oddelka za ljudsko obrambo občine Ptuj, kjer so med drugim povedali, da je terensko vozilo prestalo že več bitk in da je širše območje ptujske, ormoške in radgonske občine prevozilo po dolgem in počez.

M. Ozmec

Terensko vozilo Land-rower, ki ga ima v uporabi ptujski oddelek za ljudsko obrambo.

Jožef Leopold Toplak s svojo sestro Antonijo na domačiji na Zgornji Hajdini 90, kjer je od njegovega prihoda izobešena slovenska zastava. (Foto: M. Ozmec.)

Jelko Kacin pohvalil slovenske radijske postaje

V imenu predsedstva, vlade in skupščine republike Slovenije se je v torek, 16. julija, minister za informiranje Jelko Kacin na pogovoru z glavnimi in odgovornimi uredniki slovenskih radijskih postaj v Ljubljani zahvalil vsem, ki so v najhujših časih agresije na Slovenijo s hitrim in korektnim informiranjem širše javnosti opravili izredno pomembno in odgovorno nalogo. Na posvetu, na katerem sta sodelovala tudi predstavnika Radia in Tednika Ptuj, so se dogovorili tudi o nadaljnji koordinaciji dela in obveščanja slovenske javnosti.

-OM

Neutruden in odločen Jelko Kacin v pogovoru z uredniki slovenskih radijskih postaj. (Foto: M. Ozmec)

Kravji trojčki v Lešnici

Pri Rajhovih v Lešnici 21 pri Ormožu so v borem tednu dni prigospodarili kar pet teličkov. Najprej je ena od krav v domači čredi skotila dvojčke, v začetku prejšnjega tedna pa je druga (njeno ime je Cvetka in je lani že imela dvojčke) skotila celo trojčke. Vsi so zdravi, da pa je šlo vse po sreči, je največ pripomogel ormoški veterinar Samo Majdič.

Rajhova kmetija je ob 10 ha obdelovalne zemlje usmerjena v živinorejo. V hlevu imajo trenutno 20 glav živine, od tega je sedem govejih pitancev. Letno prodajo mlekarni od 18 do 20 tisoč litrov mleka.

Najlepše je to, da ima kmetija že svojega naslednika kljub razmeroma mladim staršem. Ivana Rajha mlajšega, ki obiskuje tretji letnik kmetijske šole v Ptuju, delo na kmetiji resnično veseli, še posebej pa je vesel obilnega prirastka v hlevu. Trojčkom, ki jih neguje in jih nameravajo obdržati kar doma (njihova goveja čreda je v A kontroli), je dal že imena: obe telički sta Mišiki, bikec pa Mihec.

Vida Topolovec

Mladi gospodar ob naraščaju. (Foto: Š. Hozyan)

Ptujsko zdravstvo napovedalo stavko za 30. julij

Ptujski zdravstveni delavci bojda edini v Sloveniji niso dobili izplačanega regresa za letni dopust. Zato so sindikalni zaupniki v Zdravstvenem centru imenovali pogajalsko skupino, ki je oblikovala več zahtev. Pri julijskem izplačilu osebnega dohodka naj bi jim izplačali tudi prvi del regresa. Do tega ni prišlo, zato se je sindikalna pogajalska skupina 15. julija preimenovala v stavkovni odbor in ta je 19. julija sklenil, da bodo za uresničitev zastavljenega cilja uporabili stavko. Zanjo se je odločila večina delavcev oziroma članov sindikata.

Stavka bo potekala skladno s stavkovnimi pravili od 7. do 19. ure 30. julija. Organizatorje delovnega procesa v centru je stavkovni odbor pozval, da pripravijo program dela v času stavke zaradi izvajanja nujnih del. Na dan stavke tečejo pogajanja za uresničitev zahtev delavcev z odgovornimi v Zavodu in s predstavniki izvršnega sveta oziroma njegovega sekretariata za zdravstvo. Stavkajoči delavci se bodo na dan stavke zbrali v delovnih oblekah na zborih delavcev, spremljali informacije o pogajanjih, in če bo treba, oblikovali nove zahteve.

Stavkovni odbor je ob napovedi stavke tudi zapisal, da bodo zahtevali ugotavljanje odgovornosti pristojnih organov zaradi nepravočasne izdelave predlogov za odpravo vzrokov stavke oziroma za nepravočasno in neodgovorno razreševanje zahtev delavcev.

Stavko je moč tudi preklicati, če bodo z zahtevo o takojšnjem izplačilu regresa za letni dopust v enkratnem znesku uspeli. MG

V boj proti pasjim dnem

Pod tem naslovom smo v prejšnji številki Tednika objavili sestavek o termalnem kopališču Moravci v Slovenskih goricah. Pomotoma je takrat izpadla fotografija. In ker vemo, da v teh dneh ohladitev v bazenu prija, vam osvežitveno fotografijo poklanjamo danes. (Foto: IC.)

Kulturni križemkražen

PTUJ ● Jutri, 26. julija, bo v razstavnem paviljonu ob Dravi ob 18. uri otvoritev razstave RIMSKO STEKLO ARGYRUNTUM. Razstava, ki jo je pripravil Arheološki muzej Zadar, bo odprta do 15. avgusta.

PTUJ ● V korist župnijske Karitas lahko v dvorani župnije sv. Ožbalta kupite likovna dela slikarjev iz Ptuja, Maribora in okolice ter pesniško zborko Sanje otroka Maksa Menonija.

PTUJ ● V Ljudski in študijski knjižnici sta na ogled priložnostni razstavi Ob dnevu samostojnosti in Pravljični junaki.

PTUJ ● V galeriji Florijan so na ogled in na prodaj dela akademskega slikarja Rada Jeriča iz Maribora.

RADENCI ● V nedeljo, 28. julija, se bo pričela Poletna gledališka šola, v kateri se bodo mladi gledališčniki seznanili z osnovami gledališke režije, dramaturgije, igre, otroškega in lutkovnega gledališča.

osebna kronika

RODILE SO: Helena Bezjak, Hlaponci 9, Juršinci — dečka; Ana Majhen, Dolane 21/d, Cirkulane — deklico; Marica Žunič, Brezje, M. Tita 38, Cestica — Jasmino; Snježana Janžek, Ravninsko 2, Đurmanec — Ido; Natalija Čuš, Hlaponci 5, Juršinci — Leona; Helena Škvorc, Kog 1, Ormož — Lukca; Ružica Hutinski, Babinec 29, Cestica — Petro.

POROKE — PTUJ: Alojz Belšak, Mali Orkič, in Ida Vindiš, Spodnji Leskovec 10; Anton Zebec in Anica Kirič, Veliki Vrh 67; Anton Stojnšek, Spodnja Horica 29, in Vesna Brglez, Šikole 61/a; Dubravko Beranič in Liljana Drevenšak, Apače 211; Andrej Španinger, Gaj, Aškerčeva ul. 5, in Jožica Furek, Lovrenc na Dravskem polju 54; Alojz Lubej, Pobrež 23, in Jožica Potočnik, Bukovje pri Stranicah 12; Milan Krušič in Irena Graj, Štuki, Volkmerjeva c. 24; Ludvik Škerget, Lovrenc na Dravskem polju 37/a, in Vlasta Šmigoc, Zg. Hajdina 105.

UMRLI SO: Angela Arnuš, Spodnja Hajdina, Praprotnikova 18, roj. 1920 — u. 17. julija 1991; Peter Habjanič, Ptuj, Raičeva ul. 4, roj. 1948 — u. 18. julija 1991; Janez Črnko, Krčevina pri Vurberku 14, roj. 1931 — u. 18. julija 1991; Alojz Novak, Gabrnik 34/a, roj. 1907 — u. 19. julija 1991.

TEDNIK

TEDNIK je naslednik Ptujskega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948.

Izdaja Zavod za radijsko in časopisno dejavnost RADIO-TEDNIK PTUJ.

UREDNIŠTVO: Franc Lačen (direktor in glavni urednik), Ludvik Kotar (odgovorni urednik), Jože Šmigoc (pomočnik odgovornega urednika in lektor), Štefan Pušnik (tehnični urednik), Jože Bračič, Ivo Ciani, Majda Goznik, Darja Lukman, Martin Ozmec, Vida Topolovec, Nataša Vodušek in Milena Zupanič (novinarji).

PROPAGANDA: Oliver Težak. Naslov: RADIO-TEDNIK, Raičeva 6, 62250 Ptuj, p.p. 99; tel. (062) 771-226; faks (062) 771-223. Celoletna naročnina 750,00 dinarjev, za tujino 1.640,00 dinarjev. ŽIRO RAČUN pri SDK Ptuj: 52400-603-31023. Tisk: GZP Mariborski tisk Maribor.

Oproščeno prometnega davka po obvestilu Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije številka 3132 z dne 28. 2. 1991.

ČRNA KRONIKA

TRČIL PRI PREHITEVANJU

Po magistralni cesti od Ormoža proti Ptuju je v nedeljo, 21. julija, okoli 14. ure vozil osebni avto Jože Krajnc iz Zamušanov 83 a. V križišču z odcepom za Cunkovce, KS Gorišnica, je pričel zavijati v levo in to tudi nakazal s smernikom. Prav tedaj je za njim pripeljal osebni avto, ki ga je vozil Anton Horvat, Slovenska ul. 15 v Središču ob Dravi, in ga začel prehitevati. Pri tem je s prednjim levim delom svojega vozila trčil v levi del Krajnčevega avtomobila, da ga je vrglo z vozišča.

Avto se je prevrnil na streho, voznik Krajnc pa je bil hudo poškodovan, prav tako njegova sopotnica, 65-letna Kristina Petrovič iz Zamušanov 83 a. Oba so prepeljali v ptujsko bolnišnico.

ČELNO TRČENJE AVTOMOBILOV

Od Negove proti Spodnjim Ivanjcem v radgonski občini je v petek, 19. julija, ob 20.35 vozil osebni avto B.Š. iz Ljubljane. V naselju Kunova pri hiši št. 41 je zapeljal na nasprotni vozni pas prav tedaj, ko mu je nasproti pripeljal z osebnim avtom J.P. iz Trstenika 3 pri Lenartu. Prišlo je do čelnega trčenja, v katerem se je hudo ranil voznik B.Š., štirje sopotniki v njegovem avtomobilu pa so dobili le lažje poškodbe.

SEDEM POŠKODOVANIH V TRČENJU

Med nevihto in nalivom dežja v nedeljo, 21. julija, proti večeru je bilo na naših cestah več manjših nezgod z materialno škodo. Vzrok je bil skoraj povsod v prehitri vožnji v slabih vremenskih razmerah. Najtežja nezgoda pa se je pripetila ob 19.20 na magistralni cesti med Bresternico in Mariborom, kjer je avto, ki ga je vozil Peter Udovič iz Maribora, v blagem desnem ovinku začelo zanašati. Med vijuganjem je avto zapeljal na nasprotni vozni pas, po katerem je pravilno pripeljal drugi osebni avto. Prišlo je do čelnega trčenja, v katerem je bilo pet ljudi huje ranjenih, med njimi oba voznika, dve sopotnici pa sta dobili le lažje poškodbe.

NEZGODA, KI OPOZARJA

Na cesti pri mostu čez Sotlo v Rogatcu se je v četrtek, 18. julija, ob 18.45 3-letna deklica J.S. iztrgala 31-letni mamici, doma iz Huma na Sotli, in stekla čez cesto. Mati je stekla za otrokom, obe pa je z osebnim avtom zadel D.L., prav tako iz Huma. Deklica je bila hudo, mati pa lažje ranjena.

STRELA V GOSPODARSKO POSLOPJE

V sredo, 17. julija, ob 21.45 je med neurjem udarila strela v gospodarsko poslopje, last H.J. iz Grabšinec 20, KS Videm ob Ščavnici. Zgorelo je ostrešje gospodarskega poslopja in stanovanjske hiše, uničenih je tudi 50 kubikov sena, zgorelo je nekaj orodja in prašič. Ogenj so omejili in pogasili gasilci iz Grabšinskega Brega ob pomoči gasilcev drugih društev iz radgonske občine. Ocenjujejo, da je škode za okoli 400.000 dinarjev.

FF